

Aastaraamat 2022

AS Eesti Raudtee 2022. majandusaasta aruanne koondab jätkusuutlikkuse, ühiskondliku vastutuse ja hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanded, tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande. Selle eesmärk on olla ettevõtte tegevust puudutavates eri aspektides huvirühmadele avatud.

Oleme aruanded koostanud kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS – *International Financial Reporting Standards*), nagu need on vastu võtnud Euroopa Liit, ja samuti HÜTi nõuete ning globaalse aruandlusalgatuse (GRI – Global Reporting Initiative) jätkusuutlikkuse aruandluse standardi kohaselt. Aruanded on valminud ettevõtte juhtkonna ja valdkondade spetsialistide koostööna ning suunatud asjatundlikule lugejale.

Üldandmed

- Ettevõtte nimi: AS Eesti Raudtee
- Äriregistri kood: 11575838
- Majandusaasta algus: 1. jaanuar
- Majandusaasta lõpp: 31. detsember
- Juriidiline aadress: Telliskivi 60/2, 15073 Tallinn, Eesti Vabariik
- Telefon: (+372) 615 8610
- E-post: raudtee@evr.ee
- Kodulehekülg: www.evr.ee
- Tegevusala: raudteeinfrastruktuuri majandamine
- Juhatus: Kaido Zimmermann, Andrus Kimber, Arvo Smiltinš
- Nõukogu: Sven Pertens (esimees), Carri Ginter, Kaur Kajak, Indrek Laineveer, Rene Varek
- Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

SISUKORD

AASTARAAMAT	4
Eesti Raudteest lühidalt	8
Juhatuse pöördumine	10
2022. aasta põhitulemused	12
2022. aasta olulisemad sündmused	14
2022. aasta auhinnad ja tunnustused	16
Eesti Raudtee strateegia aastateks 2022–2028	18
<hr/>	
Tegevuse ühiskondlik mõju	20
Vastutustundliku tegevuse fookusteemad	22
Seos ÜRO kestliku arengu eesmärkidega	23
<hr/>	
Juhtimine	24
Organisatsiooni struktuur alates 01.01.2023	24
Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanne	25
Väärtuspõhine organisatsioonikultuur	27
Riskijuhtimine	27
Kvaliteedijuhtimine	29
<hr/>	
Suhtlus huvirühmadega	30
Avatud kommunikatsioon	30
Koostöö ja liikmelisus	31
<hr/>	
2022. aasta tegevused ja tulemused	32
Eesmärgistatud juhtimine	32
Finantsnäitajad	35
Tegevusmahud	36
<hr/>	
Vastutustundlik teenus	44
Taristu uuendamine ja hooldamine	44
Ohutus ja turvalisus raudteel	50
Innovatsioon ja digitaliseerimine	54
Jätkusutlik tarneaabel	55

Keskkonnamõjud ja -juhtimine	56
Kliimaneutraalsus ja vastupanu kliimamuutustele	56
Müra ja vibratsioon	58
Energia ja õhusaaste	52
Materjalid ja kemikaalid	59
Jäätmed ja taaskasutus	60
Lekked ja reostus	61
Elusloodus	61
Roheline kontor	62
Suhted kohaliku kogukonnaga	63

Töökeskkond	64
Ülevaade ja üldandmed	64
Tööandja maine, järelkasv ja õiglane värbamine	66
Kaasamine ja tunnustamine	67
Tasu ja hüved	68
Suhted ametiühinguga	69
Tööohutus ja tervishoid	69
Koolitused ja areng	70
Mitmekesisus, võrdne kohtlemine, mitte-diskrimineerimine	72

Ühiskondlik panus	74
Noorte kaasamine	74
Toetustegevus ja koostööprojektid	75
Töötajate vabatahtlik tegevus	77

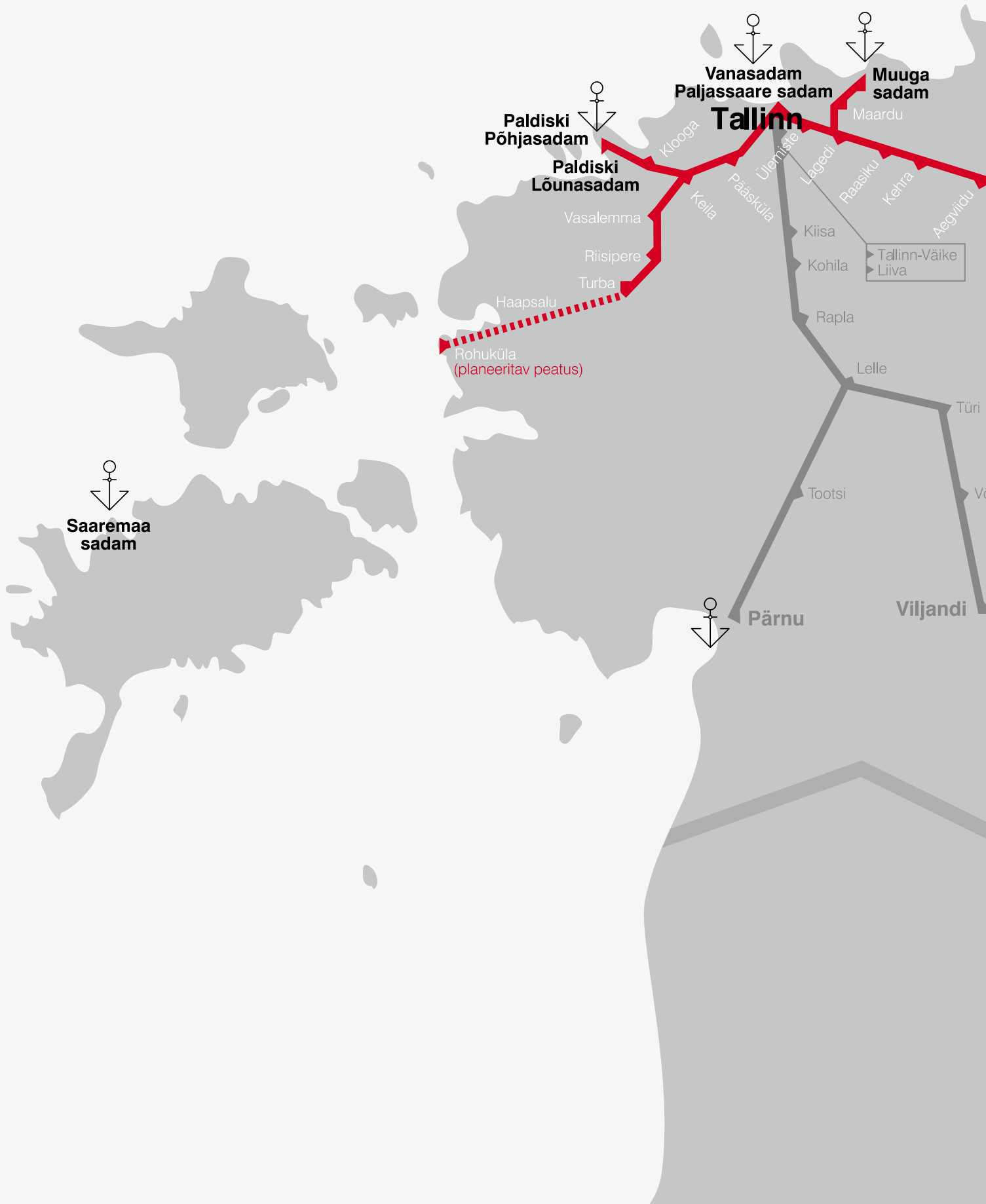
AS EESTI RAUDTEE 2022. MAJANDUSAASTA ARUANNE	78
---	----

Tegevusaruanne	80
-----------------------	----

Raamatupidamise aastaaruanne	84
-------------------------------------	----

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	118
---	-----

GRI sisukord	122
---------------------	-----

Sillamäe sadam

Narva

Venemaa

Tapa

Kadrina
Rakvere
Vaeküla
Kabala
Sonda
Kiviõli
Püssi
Kohila
Jõhvi
Oru
Vaivara
Auvere
Sõbina

Nõmmküla
Tamsalu
Kiltsi

Rakke
Vägeva
Pedja
Jõgeva
Kaarepere
Tabivere
Kärkna

Tartu

Ropka
Nõo
Elva

Palupera
Puka

Keeni

Sangaste

Valga

Reola

Vastse-Kuuste

Põlva

Veriora

Orava

Venemaa

Koidula

Läti

Karula

Anitsla

Sõmerpalu

Võru

Lepassaare

Puisa

EESTI RAUDTEE

edelaraudtee

EESTI RAUDTEEST LÜHIDALT

Oleme Eesti riigile kuuluv raudteeinfrastruktuuri majandamisega tegelev äriühing (aktsiaselts). Meie põhiülesanded on raudtee läbilaskevõime jaotamine, raudteeinfrastruktuuri kasutada andmine ja infrastruktuuri kasutustasude kogumine raudteeseaduses kindlaks määratud korra alusel.

Eesti Raudtee kliendid on nii raudteekauba- kui ka -reisijateveoettevõtjad. Meie tegevus aitab turundada Eestit kui efektiivset ja usaldusväärset transiidikanalit.

**1219 km
raudteed**

(sh elektrifitseeritud
raudteelõike 225 km)

61 jaama

**135 reisijate
ooteplatvormi**

**152 aastat
ajalugu**

jätkame Balti Raudtee Seltsi
alustatud, kelle eestvõtmisel
avati 1870. aastal
Eestis rongiliiklus

676

töötajat üle Eesti

**Vastutustundliku
ettevõtluse
kuldase**
2019. aastast

JUHATUSE PÖÖRDUMINE

2022. aasta oli kindlasti erakordne – terve maailma pilk oli suunatud välispoliitilistele sündmustele – nii oli see ka meiega. Venemaa agressioon Ukraina vastu on jätnud sügava jälje erinevatele majandussektoritele, sealhulgas raudteetaristu majandamisele ja kasutamisele.

Siiski oli see aasta meie jaoks tegus – uuendasime oma ettevõtte strateegia, suunasime palju tähelepanu raudteevaldkonna populariseerimisele noorte seas ning jätkasime suuremahuliste ehitusprojektidega, mis muudavad raudteeliiklust mugavamaks ning keskkonnasõbralikumaks. Viisime oma töötajate seas läbi rahulolu-uuringu, et tuvastada ettevõtte väljakutsed tööandjana, ning selleks, et raudteelasi sel keerulisel perioodil paremini toetada.

Investeeringud kasvasid

Kui 2021. aastal investeerisime raudteetaristu uuendamisesse 34,9 miljonit eurot, siis 2022. aastal 55,6 miljonit eurot, mis teeb aastaga kokku üle 60%-lise kasvu. See oli heaks sisendiks ettevõtte 2023. aasta investeeringute plaanile, mis on kokku üle 100 miljoni euro. Olukorras, kus teiste riikide raudtee-ettevõtted on pidanud kriiside tõttu investeeringuid vähendama, oleme liikunud jõuliselt vastassuunas ning aidanud sellega ka Eesti majandust elavdada. Suurte investeerimisprojektide rahastus tagati riigi ja Euroopa Liidu vahendite abil.

2022 oli ehitusaasta

Eesti Raudtee suurte ehitusprojektide eesmärk on raudteetaristu, liiklusjuhtimise ja ohutuse kvaliteedi tõstmine. Hoolimata sellest, et tingituna sõjaolukorrast Ukrainas olid ehitusmaterjalide hinnad surve all, valmisid Keila-Pääsküla teine peatee, uued sillad üle Keila jõe ja Pääsküla jõe ning raudteeviadukt Topi liiklussõlmes, ehitati täiendavad ooteplatvormid Laagris ja Urdas. Samuti saime valmis Tartu teise reisijate ooteplatvormi, parandades ligipääsu kõikidele sealsetele reisijatele. Alustasime Aegviidu–Tapa lõigul raudtee renoveerimise ja õgvendamise loomaks eeldusi reisirongide kiiruste tõstmisele kuni 160 km/h. Suurt tähelepanu nõudsid Tapa jaama sorteerimispargi ümberehituse ning Tapa–Tartu suuna õgvendamiste ja elektrifitseerimise planeerimine.

Raudteeohutuse tõstmine

2022. aasta üks märksõnu oli hea koostöö kohalike omavalitsustega. Eesti Raudtee taristule ehitati juurde mitu uut turvalist raudteeületuskohta – kergliiklejate tunnelid Keilas, Laagris ja Jõhvis. Selle tööga jätkatakse ning juba on sõlmimisel kokkulepped Tartu ja Tallinna linnavalitsustega uute tunnelite rajamiseks. Pöörasime suurt tähelepanu avalikule ohutusele ning viisime koostöös raudteeohutust propageeriva MTÜ Operation Lifesaver Estonia (OLE) läbi kampaaniaid, mis tõid fookusesse nii ratturite, tõukeratturite kui ka autojuhtide ohutuse. Peale selle jätkasid meie tublid töötajad raudteeohutuskoolituste läbiviimist nii koolides, lasteaedades ja ka teiste sihtrühmade juures.

Kauba- ja reisijateveod

Sügise hakul startis koostöös partneritega käivitatud Merevaigurong, luues kaubaveoks Põhja- ja Lääne-Euroopa vahel raudteekoridori läbi Baltimaade. Regulaarsust ei ole veel saavutatud, kuid valmidus on selleks olemas kõikidel asjaosalistel. Kaubaveomahud meie infrastruktuuril jäid Venemaa ja Valgevene vastastest sanktsioonidest tulenevalt tagasihoidlikuks ning see mõjutas ka Eesti Raudtee taristu kasutus- tasusid. Eelkõige vähenesid eelmisel aastal transiitveod. Samas valmistab head meelt, et põlevkivivedu taastus ning ka reisijate vedu kasvas võrreldes COVID-aegse perioodiga märgatavalt.

Äritulemused ja koostöö turuosalistega

2022. aastal pingutasime selle nimel, et raudteesektoris säiliks stabiilsus. Ettevõttena tegime endast kõik oleneva, et meie kulud ja tulud oleksid tasakaalus ning taristu oleks optimaalselt hallatud. Venemaa agressioon Ukraina vastu oli üks põhjuseid, miks 2022. aastal likvideerisime Eesti Raudtee Moskva esinduse. Oleme järjepidevalt toetanud taristu kasutustasude alandamist kaubaveol eesmärgiga aidata klientidel keerulises olukorras toime tulla. Aasta lõpul viisime läbi klientide rahulolu-uuringu, et tuvastada nende suurimad kitsaskohad ja arenguvajadused.

Teeme tööd selle nimel, et mugava, kvaliteetse ja ohutu taristu abil populariseerida raudteed ühistranspordi kasutajate ja kaubavedajate seas.

Kaido Zimmermann
Juhatusese esimees-peadirektor

2022. AASTA PÕHITULEMUSED

Müügitulu
29,4
mln eurot

(2021: 32,8)

EBITDA
23,6
mln eurot

(2021: 22,4)

Varad kokku
417,4
mln eurot

(2021: 374,4)

Omakapital
176,1
mln eurot

(2021: 176,1)

Investeeringud
55,6
mln eurot

(2021: 34,9)

Raudteel toimunud
õnnetuste / kannatanute /
hukkunute arv
11 / 19 / 5

(2021: 13 / 10 / 7)

Kohalike
vedude maht
2,6
mln tonni

(2021: 1,8)

Rahvusvaheliste
vedude maht
5,2
mln tonni

(2021: 10,9)

Kohalike reisijate
arv Eestis
7,1
mln reisijat

(2021: 6,0)

2022. AASTA OLULISEMAD SÜNDMUSED

1

Jaanuar

- Lõuna-Eesti raudtee ooteplatvormid said korrastatud ilme. Platvormide korrastamiseks investeeriti ligi 0,4 miljonit eurot
- Valitsus kinnitas avaliku raudteefrastruukturi arendamist suunava tegevuskava, mis Eesti Raudtee infrastruktuuril näeb ette üle 800 miljoni euro investeeringuid, peamiselt selleks, et elektrifitseerida olemasolev raudtee ning tõsta reisirongide kiirusi kuni 160 kilomeetrit tunnis
- Koostöös Tallinna Tehnikaülikooli teedeehituse üliõpilastega korraldati Rööpameistri võistlus

2

Veebruar

- Uus Eesti Raudtee töökeskkonnanõukogu alustas tegevust
- Tartu vaksalis alustati töödega teedevahelisele ooteplatvormile parema juurdepääsu tagamiseks

3

Märts

- Eesti Raudteed külastas Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht, kellele anti ülevaade Eesti Raudtee tegevusest, strateegiast ja investeerimisplaanidest 2028. aastani
- Toimus tõsine õnnetusjuhtum Ropka raudteeülesõidukohal

4

Aprill

- Eesti Raudtee poolt saadeti Ukraina Raudteele spetsiaalselt raudteehoolduseks ette nähtud juhtrastega autod ning erinevaid varuosasid
- Eesti Raudtee kuulutas välja Haapsalu–Saunja raudteelõigu projekteerimistöde hanke
- Euroopa Komisjoni poolt otsustati toetada sõjalise mobiilsuse projekt EstMilMob, mille abil uuendab Eesti Raudtee taristut Palupera-Puka ja Puka-Keeni jaamavahedes

5

Mai

- Eesti Raudtee ehitusteenistus abistas Lavassaares asuvat Eesti Muuseumraudteed heakorratöodes. Koos ehitati valmis raudteelõik, kuhu pargiti käsiresiin ja vahetati põõrmel kõlbmatuks muutunud puitprussid
- Koostöös MTÜ-ga OLE viidi läbi raudteeohutuskampaania „Märka rongi“
- Eesti Raudtee osales Tallinna Tehnikakõrgkooli reaalainete öhtul, mille eesmärgiks oli populariseerida reaalaineid läbi lahendatavate nuputamisülesannete
- Eesti Raudtee esimene päikesepark Tapal (võimsusega 50 kW) alustas energia tootmist

6

Juuni

- Valitsus otsustas Turba–Risti raudtee taastamise projekt Eesti taaste- ja vastupidavuskavast välja arvata
- Koostöös Tapa Muusika- ja Kunstikooli õpilastega sai Tamsalu jalakäijate tunnel uue raudtee ohutussõnumitega ilme

7

Juuli

- Eesti Raudtee töötajad läbisid majandus- ja kommunikatsiooniministeriumi kriisireguleerimise ja toimepidevuse juhendamise
- Viidi läbi Eesti Raudtee liikumissarja teine etapp oma töötajatele “Liigu ratastel, aga mitte autoratastel”

- Sõlmiti Aegviidu–Tapa raudteelõigu kapitaalremondi töövõtulepingu OÜ-ga GoTrack. Tööde raames rekonstrueeritakse täielikult raudtee pealisehitus ja õgvendatakse raudteetrassi kiiruste tõstmiseks
- Koostöös Jõhvi linnavalitsusega valmis Malmi tn piirkonda jalakäijate tunnel. Sellega likvideeriti antud piirkonnas mitmed ebaseaduslikud ülekäigud
- Majandus- ja kommunikatsiooniminister Riina Sikkut külastas Eesti Raudtee peakontorit ja sai ülevaate raudtee arengutest
- Raudteelased kogunesid 152. aastapäeva tähistamiseks Roostal

- Viidi läbi üle-ettevõttelised infopäevad töötajatele nii Tallinnas, Tartus kui ka Narvas
- Muuga jaamast startis esimene Merevaigurong, luues läbi Baltimaade raudteekoridori Põhja- ja Lääne-Euroopa vahele
- Eesti Raudtee võõrustas Ukraina Raudtee palvel 1520 mm rööpmelaiusega raudteede tariifi-kokkuleppega ühinenud riikidevahelist ekspertide gruppi
- Eesti Raudtee kuulutas välja Aegviidu–Tapa–Tartu raudtee elektrifitseerimise hanke
- Võeti kasutusele Laagri ja Urda uued platvormid, mis rajati Keila-Pääsküla teise peatee tarbeks

- Viidi läbi Eesti Raudtee töötajate rahulolu ja pühendumuse uuring
- Uuendati Eesti Raudtee juhtimissüsteemide käsiraamat
- Keilas avati koostöös kohaliku omavalitsusega Tuula kergliiklejate tunnel
- Sõlmiti leping GRK Eesti (varem GRK Infra) AS-iga Tapa jaama sorteerimispargi rekonstrueerimiseks

- Avati liikluseks Pääsküla ja Keila vaheline teine peatee. Sellega seonduvalt võeti kasutusele mitmed rajatised – Keila uus raudteesild, Topi raudteeviadukt ja Laagri kergliiklustunnel
- Töötajatele anti üle ettevõtte väärtuste auhinnad üheksas kategoorias
- Kinnitati ettevõtte vastutustundliku ettevõtluse tegevuskava aastani 2024
- Viidi läbi rahulolu-uuring klientidele
- Sõlmiti AS-iga Alexela leping kaheks aastaks elektrienergia ostuks taastuvatest allikatest eeldatavale kogusele 80 GWh

- Tartu jaamas avati uus ooteplatvorm ning kaldtee, mis tagab parema ning ohutuma liikumistee nii ratastoolis inimestele kui ka ratturitele ja lapsevankriga liikujatele
- Koostöös Tartu linnavalitsusega alustati tegevusi, et lähiaastatel rajada Tartu linna kaks uut jalakäijate tunnelit
- Eesti Raudtee andis välja stipendiumid kahele Tallinna Tehnikaülikooli elektroenergeetika ja mehhatroonika bakalaureuseõppe tudengile
- Viidi koostöös OLE-ga läbi raudteeohutuskampaania „Lase rong läbi! Sind oodatakse jõuluks koju!”

2022. AASTA AUHINNAD JA TUNNUSTUSED

- **Tartu ooteplatvormide kaasajastamine** valiti Tartu linnavalitsuse ja tartlaste poolt 2022. aasta üheks parimaks teoks
- Eesti Raudteele omistati **ISO/IEC 27001:2013** andmeturbe juhtimissüsteemi sertifikaat
- Tartu linnapea Urmas Klaas tänas oktoobrikuus vabatahtlikke, kes kinkisid sõja eest põgenenud Ukraina lastele ja peredele üle 1000 nutiseadme. **Eesti Raudtee panustas MTÜ EstHelp algatusse omalt poolt 20 töökorras arvutiga**

EESTI RAUDTEE STRATEEGIA AASTATEKS 2022–2028

VISIOON

saada regiooni
kaasaegseimaks
raudteetaristu-ettevõtjaks

MISSIOON

olla raudteealane
kompetentsikeskus ning
tagada ohutu ja efektiivne
teenus raudteel

VÄÄRTUSED

koostöö, ausus,
uudendusmeelsus,
professionaalsus

Eesti Raudtee ainuaktsionär on Eesti Vabariik. Lähtudes riigivaraseadusest peab riigi osalusega äriühingu nõukogu kinnitama ettevõtte strateegia. 2022. aastal kinnitaski Eesti Raudtee nõukogu ettevõtte uuendatud strateegia aastateks 2022-2028, mis juhindub Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud avaliku raudteefrastruktuuri arendamist suunavast tegevuskavast aastateks 2021–2028, üleriigilisest planeeringust „Eesti 2030+“, transpordi ja liikuvuse arengukavast 2021–2035, ning on kooskõlas ettevõtte tegevust suunavate rahvusvaheliste kokkulepete, seadusandluse, teiste Euroopa Liidu ja Eesti arengudokumentide ning valdkondlike standarditega.

Eesti Raudtee strateegia seob ettevõtte väärtused, visiooni, missiooni, strateegilised eesmärgid, peamised tegevused ning tulemusnäitajad üheks tervikuks. Tulemusnäitajate valikul on arvestatud muuhulgas seniste mahukaupade transiidi vähenemisega, mida osaliselt kompenseerib kiire raudteelogistika (nt kontreiler- ja konteinerveod) areng. Strateegias on joondatud ettevõtte strateegilised ja operatiivsed tulemusnäitajad toetudes neljale nurgakivile, mida sisustavad järgmised organisatsiooniülesed strateegilised eesmärgid.

TARISTU		<ul style="list-style-type: none"> ■ Elektrifitseeritud ja kaasaegse täisautomaatse liikluskorraldusega taristu ■ Optimeeritud taristu ■ Tõhus ettevõtte
TÖÖTAJAD		<ul style="list-style-type: none"> ■ Ettevõttes töötavad professionaalsed ja motiveeritud töötajad ■ Väärtuspõhine juhtimine ■ Keskkonnasõbralik ja sotsiaalselt vastutustundlik ettevõtte
SIHTRÜHMAD		<ul style="list-style-type: none"> ■ Kvaliteetne teenus ■ Sihtrühmade rahulolu ■ Raudteeliikluse kasv
PROTSESSID		<ul style="list-style-type: none"> ■ Digitaliseeritud ja automatiseeritud protsessid ■ "Nullvisioon" raudteetaristu ohutuses

Strateegia juurde kuulub Eesti Raudtee äriplaan, mida samuti 2022. aastal uuendati. Peamised investeringud on äriplaani kohaselt suunatud elektrifitseerimisele, kiiruste tõstmisele, turvagusüsteemide moderniseerimisele, liikluskorralduse protsesside digitaliseerimisele ja automatiseerimisele ning raudtee läbilaskevõime suurendamisele kohtades, kus seda napib.

TEGEVUSE ÜHISKONDLIK MÕJU

Eestis elab ligi 80% elanikkonnast raudtee mõjualas. Raudtee loob võimalusi inimeste ja kaupade liikumiseks, tööhõiveks ja kestlikuks transpordiks.

- **Majanduse elavdamine:** head transpordiühendused ja -teenused aitavad kaasa majanduskasvule ning ettevõtluse arengule (nt eksportkaupade vedu ning turism). Meie mahukatest investeeringutest saavad tarnijate ja alltöövõtjatena tulu väga paljud Eesti ettevõtted.
- **Liikuvuse soodustamine:** hästi korraldatud raudteetransport on mugav, kiire ja ohutu viis igapäevaseks liikumiseks ja reisimiseks. Eri transpordiliikide ühendamisega (linnasisene ühistransport ja multimodaalsed ühistransporditerminalid, jagamisplatvormid, „Pargi ja reisi“ süsteemid) on raudtee oluline lüli.
- **Tööhõive soodustamine:** raudtee aitab muuta aegruumilised vahemaad lühemaks ning annab maapiirkondades elavatele inimestele paremad võimalused tööl käimiseks.
- **Keskkonnahoid:** raudtee on kõige keskkonnasõbralikum alternatiiv lennu- ja maanteetranspordile. Mastaabisäästul ja Eesti raudteetaristu elektrifitseerimisel on selles oma osa.
- **Tööhõive:** ligi 700 töötajaga kuulume suurimate tööandjate hulka Eestis, pooled töökohad on meil väljaspool Tallinna.

Vastutustundliku tegevuse fookusteemad

Eesti Raudtee on integreerinud sotsiaalsed ja keskkonnanäesmärgid vabatahtlikult oma strateegiasse, tegevustesse ning suhetesse huvirühmadega. Juba aastast 2019 on ettevõtetel vastutustundliku ettevõtluse arendamise eest Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi indeksi kultase. 2022. aasta novembrikuus kinnitati ettevõtte uus tegevuskava, mis juhib valdkonna arenguid kuni aastani 2024. Ettevõtte struktuuriüksuste koostöös lepiti kokku 54 erinevat tegevust erinevatest valdkondadest, mis puudutavad nt nii ohutust, küberturvalisust, töötajate heaolu, riske, energeetikat, huvigruppe kui ka keskkonda.

Eesti Raudtee ühiskondliku vastutuse prioriteetsed teemad on:

- raudteeohutuse tagamine ning avalikkuse teadlikkuse tõstmine;
- keskkonnanõu põhimõtete läbiv rakendamine Eesti Raudtee tegevuses;
- töötajate õiglane värbamine, arendamine, motiveerimine ning kohtlemine;
- ohutu töökeskkonna loomine ning positiivse ohutuskultuuri edendamine ettevõttes ja raudteetaristul;
- vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete pidev arendamine ettevõttes;
- väärtuspõhise organisatsioonikultuuri loomine ning korruptsioonivastane võitlus;
- avatud kommunikatsioonist lähtumine, et hoida usaldusväärse partneri rolli kõikide huvirühmade seas.

Seos ÜRO kestliku arengu eesmärkidega

Meie põhitegevuse roll ja mõju ühiskonnas ning vastutustundliku juhtimise olulisemate punktide ja tegevuste elluviimine puudutavad laiemaid ühiskondlikke probleeme.

- Eesmäärke number 3, 7, 8, 9, 11 ja 13 mõjutame oma tegevusega otse ja oluliselt.
- Eesmäärke number 4, 12, 15, 16 ja 17 mõjutame oma tegevusega kaudselt või keskmisel määral.
- Ülejäänud eesmärkidele on meie mõju väiksem.

Meiega seotud peamised märksõnad:

- elukeskkonnale ja tervisele ohutud liikumisviisid;
- oma töötajate tervis ja ohutus.

Meiega seotud peamised märksõnad:

- energiatõhusus;
- elektrifitseerimine, taastuvenergia kasutuselevõtt;
- kasvuhoonegaaside heite vähendamine transpordisektoris;
- ilmastikule vastupidav taristu.

Meiega seotud peamised märksõnad:

- tööjõu mobiilsus;
- tööhõive regioonides;
- väliskaubanduse soodustamine (kaupade eksport ja import, säästev turism);
- suur ja regionaalne tööandja, mitmekesine kollektiiv;
- ohutud, turvalised ja õiglased töötingimused.

Meiega seotud peamised märksõnad:

- tehnoloogilised uuendused ja keskkonnahoidlikkus taristu uuendamisel, sh elektrifitseerimine;
- kvaliteetne, usaldusväärne, kättesaadav, säästlik, vastupidav ja turvaline taristu majanduse ja inimeste heaolu toetamiseks.

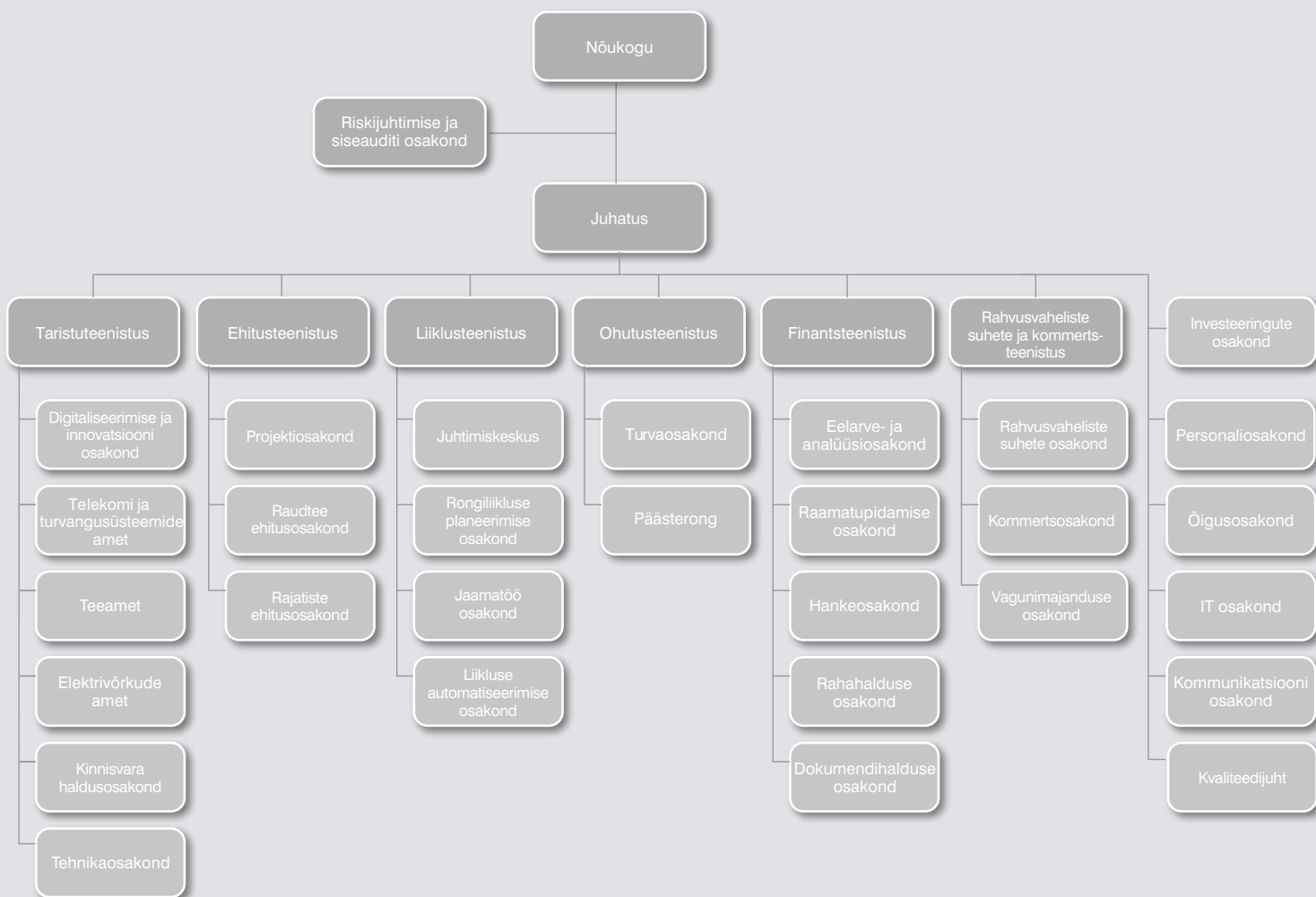
Meiega seotud peamised märksõnad:

- linnade, äärelinnade ja maapiirkondade ühendaja;
- maapiirkondade elujõulisuse tagamine;
- jätkusuutlik linnastumine;
- multi- ja intermodaalsus;
- kättesaadav, mugav, säästlik ja ohutu ühistransport.

Aastaruande peatükkides viitame neile kestliku arengu eesmärkidele, millega meie vastav tegevus seotud on.

JUHTIMINE

Organisatsiooni struktuur seisuga 01.01.2023

Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanne

Üldkoosolek

Korraline üldkoosolek majandus- ja taristuministri isikus kinnitas 22.04.2022 äriühingu 2021. majandusaasta aruande.

Nõukogu

2022. aastal kuulusid nõukogusse Sven Pertens (esimees), Carri Ginter, Kaie Karniol (kuni 07.03.2022), Kaur Kajak (alates 07.03.2022), Indrek Laineveer ja Rene Varek.

Aktsiaseltsi nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb ettevõtte tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate või nõukogu otsusega määratud juhatuse piirmäära ületavate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning ettevõtte ja ainuaktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2022. aastal toimus kaheksa nõukogu koosolekut ja võeti vastu 16 otsust koosolekut kokku kutsumata. Üks nõukogu liige ei osalenud ühel nõukogu koosolekul. Kirja teel hääletamisel ei osalenud üks nõukogu liige kahe otsuse hääletamisel, kuna ta oli end küsimuste arutelult taandanud. Võimalike huvide konflikti riski korral taandab nõukogu liige end küsimuse arutelult ega osale hääletamisel ning temale ei saadeta nimetatud küsimusega seotud materjale ega nõukogu koosoleku protokoll.

Ainuaktsionär on kehtestanud nõukogu liikmete tasude määrad ja tasustamise korra, kusjuures nõukogu esimehele makstakse suuremat tasu. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu koosolekul ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt makstakse lisatasu auditikomitee ja ohutuskomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nimetatud komiteede koosolekutel osalemise eest. Nõukogu liikmetele lahkumishüvist ei maksta.

Sven Pertens

Auditikomitee ja ohutuskomitee

Auditikomitee ülesanne on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalvega seotud küsimustes, sh jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande ja audiitorkontrolli protsessi, vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust nõuetele.

2022. aastal kuulusid auditikomitee koosseisu Kaie Karniol (kuni 22.03.2022), Kaur Kajak (alates 22.03.2022), Jaak Annus ja Roman Laidinen. Kuni 22.03.2022 oli auditikomitee esimeheks Kaie Karniol ning alates 22.03.2022 on auditikomitee esimeheks Roman Laidinen.

Ohutuskomitee ülesanne on osaleda nõukogu nõustava organina ohutusjärelevalvega seotud küsimustes raudtee eripärast lähtudes. Ohutuskomitee koosseisu kuulusid 2022. aastal Tamo Vahemets (esimees), Dago Antov, Sirle Loigo, Tauno Suurkivi ja Indrek Laineveer.

Kaido Zimmermann

Andrus Kimber

Arvo Smiltinš

Juhatus

Juhatus esindab äriühingut ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada Eesti Raudtee jätkusuutlik areng seatud eesmärkide kohaselt, ning korraldab kontrolli ja aruandlust.

Eesti Raudtee juhatus on kehtestanud töökorra, mis sätestab juhatuse sisemise töökorralduse, otsuste vastuvõtmise ja täitmise jälgimise korra ning muud juhatuse tegevuseks vajalikud regulatsioonid. 2022. aastal toimus 57 juhatuse koosolekut.

Aktsiaseltsi võivad kõigis õigustoimingutes esindada juhatuse esimees üksinda ja juhatuse liikmed kahekesi ühiselt. Edasivõlitud õigus on juhatuse esimehel üksinda ja kahel juhatuse liikmel ühiselt.

AS-i Eesti Raudtee juhib juhatuse esimehe-peadirektorina Kaido Zimmermann, kes on ühtlasi ka OÜ Rail Baltic Estonia nõukogu liige. Juhatusesse kuuluvad veel juhatuse aseesimees-finantssidirektor Andrus Kimber ja juhatuse liige-tehnikadirektor Arvo Smiltinš, kes on ka raudteeinseneri kutseid omistava SA Raudteekutsed kutsekomisjoni liige ja hindamiskomisjoni esimees.

Juhatus liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitise maksmise tingimused sisalduvad juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes. Juhatus liikmetele täiendava tasu määramisel lähtub nõukogu ettevõtte finantstulemustest, arvestades konkreetse juhatuse liikme töö tulemuslikkust ja isiklikku panust püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel. Arvestades juhatuse liikmete ametiaja pikkust 2021. aastal, maksti nõukogu otsuse alusel 2022. aastal AS Eesti Raudtee juhatuse esimehele Kaido Zimmermannile täiendavat tasu 1,7-kordse keskmise kuutasu suurussummas, juhatuse aseesimehele Andrus Kimberile 2-kordse keskmise kuutasu suurussummas ja juhatuse liikmele Arvo Smiltinšile 1,35-kordse keskmise kuutasu suurussummas.

Teabe avaldamine

Eesti Raudtee avaldab oma veebilehel teateid tema tegevust puudutavatest olulistest asjaoludest ja sündmustest seadustes ette nähtud korras.

Väärtuspõhine organisatsioonikultuur

Riigile kuuluva ettevõttena on meil suurem läbipaistvuse kohustus. Pöörame teadlikult tähelepanu ärietika ning organisatsioonikultuuri edendamisele.

AS Eesti Raudtee lähtub enda juhtimiskultuuris viiest kuldreeglist:

- ettevõttes on kinnitatud väärtuste ja eetikakoodeks;
- sõnastatud on strateegilised eesmärgid, mis on asja- ja ajakohased ning ettevõttesiseselt teadvustatud;
- strateegiline juhtimine on läbipaistev ning selle abil viiakse ellu pikaajalisi eesmärgi, milles on kaasatud kõik ettevõtte struktuuriüksused;
- töötajad võtavad vastutuse oma ülesannete täitmise eest;
- ettevõttes on toimivad aruandlussüsteem ja sisemine kommunikatsioon.

Julgustame töötajaid, neid tunnustades ja motiveerides, ühiste väärtuste järgi käituma. Igal aastal anname välja väärtuste auhindu, millega austame töötajaid valdkonna edendamise või silmapaistva tegevuse eest. Tunneme, et väärtuspõhine juhtimine on Eesti Raudtees oluline ning ka töötajad ise väärtustavad seda.

Osutame ka suurt tähelepanu korruptsiooni ja pettuse ennetamisele. Meie väärtuspõhised ootused ei laiene ainult töötajatele, vaid ka ettevõtte partneritele. 2022. aastal ei esinenud ühtegi ettevõttega seotud korruptsioonijuhtumit ega muud olulist seadustele mittevastavust.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimine on ettevõtte jaoks oluline juhtimisinstrument, kuna selle kaudu saab ettevõtte kindluse, et strateegiliste ja tegevuseesmärkide täitmine toimub kontrollitult ning võimalikud riskid on korrektselt ja mõjusate maandamismeetmetega kaetud. Ettevõtte riskide ja kontrollide juhtimine on suunatud ennetamisele – selleks on konkreetse riski haldaja kohustatud rakendama parimaid meetmeid riski esilekutsuvate tegurite maandamiseks. Riskijuhtimise põhimõtted on sõnastatud dokumendis, kus on kirjeldatud nii riskide juhtimise poliitika, riskijuhtimise protsess kui ka poolte rollid ja vastutusala.

Eesti Raudteel vastutab riskijuhtimise eest ettevõtte juhatus. Riskijuhtimise tegevuste ja protsessi järelevalve kohustus on ettevõtte nõukogul, selle auditikomiteel ning Eesti Raudtee riskijuhtimise ja siseauditi osakonnal. Sisekontrollisüsteemi ja riskijuhtimise käigus on määratud töötajad, kes vastutavad riskide mõjusa juhtimise eest.

Riskide ja kontrollide hindamise protsessi osaks on tööoad, kus koos töötajatega vaadatakse läbi riski mõjutavad ja esile kutsuvad tegurid ning analüüsitakse rakendatud maandamismeetmete sobivust ja tõhusust. Riskide juhtimiseks kasutatakse ettevõtte poolt väljatöötatud riskijuhtimise lahendust ning sellele tuginedes on loodud ülevaatlik riskijuhtimise aruandlus. Antud tegevuste kaudu jälgib ettevõtte

kas ja kui mõjusalt töötavad riskide maandamiseks rakendatud meetmed. Olulisemad parendustegevused seotakse perioodi detailsete eesmärkidega.

Oluline on ka märkida, et ettevõttes kehtestatud riskijuhtimise põhimõtted kehtivad kõikidele osapooltele ja neid peavad rakendama ka välised osapooled, kellel on sõlmitud AS-iga Eesti Raudtee lepinguline suhe.

Kokku oli 2022. aastal Eesti Raudteel tuvastatud ja hallatud 104 riski.

Riskid ja riskikategooriad

Strateegilised riskid	Tegevusriskid	Vastavusriskid	Finantsriskid
Poliitiline keskkond Kaubaveomahtude vähenemine Infrastruktuuri ebapiisav finantseerimine Investeeringuvõime	Ohutus Toimepidevus Protsessid Personal Tehnoloogia ja IT Turvalisus ja keskkond Varade ja varude korraldamine Hanked ja lepingud Pettused, vargused ja vandalism Muudatuste juhtimine	Regulatsioonid Kahjunõuded Läbilaskevõime jaotamine Sanktsioonide järgimine	Likviidsusrisk Krediidirisk Intressirisk Valuutarisk Turuhinnarisk

Ohutusjuhtimine

Eesti Raudtee ohutuse juhtpõhimõtete kohaselt teeme kõik endast oleneva, et inimesed raudteel tahtmatult ei hukkuks või ei saaks raskelt vigastada.

Raudteetaristul ohutuse tagamise süsteem osadena:

- selgitame välja ohud, nende juurpõhjused, hindame regulaarselt riske ja kavandame parendusmeetmed;
- järgime rahvusvahelisi ja riiklikke õigusakte ning ettevõttesisesid raudteeohutus-, tööohutus-, tervishoiu ja keskkonnanõudeid;
- kehtestame raudteetaristu korrashoiu ja kasutada andmise nõuded ning kontrollime nende täitmist;
- tagame oma klientidele raudteetaristu maksimaalse läbilaskevõime läbi kvaliteetse liiklusjuhtimise ja taristurikete minimeerimise;
- arendame järjepidevalt nii enda kui ka lepingupartnerite töötajate teadmisi ja oskusi;
- kaasame töötajaid, töötajate esindajaid ja koostööpartnereid tervishoidu ning töökeskkonda ähvardavate ohtude väljaselgitamisesse, analüüsimisse ja edasisesse kontrolltegevustesse;
- korraldame ohutuskoolitusi lepingupartnerite töötajatele, soovime tegevusnõuete täitmist ja vajalike sertifikaatide olemasolu.

Kvaliteedijuhtimine

Kvaliteedi- ja protsessijuhtimise põhieesmärk on ettevõtte töö optimeerimine teenusekvaliteedi tõstmiseks. Kvaliteedijuhtimise 2022. aasta kõige olulisemateks tegevusteks olid integreeritud juhtimissüsteemide käsiraamatu uuendamine ja selle info töötajateni viimine. 2022. aastal jätkati varahalduse juhtimissüsteemi rakendamist vastavalt rahvusvahelisele standardi ISO 55001 nõuetele. Toimusid ISO 9001 ja ISO 14001 kvaliteedijuhtimissüsteemide korralised auditid.

Muudatuste juhtimisel seadsime 2022. aastal eesmärgiks, et ettevõtte muudatused peavad olema hallatud süsteemselt ja ettevõtteüleselt ühtset käekirja kasutades. Pilootprojektiks valiti ettevõtte ehitus-teenistuse teabehalduse infosüsteemi paigutamine veebipõhisele koostööplatvormile, mis realiseeriti edukalt.

SUHTLUS HUVIGRUPPIDEGA

Eesti Raudtee

2 tuh likes • 2,3 tuh jälgijat

2022. aastal oli kommunikatsioonis oluline jagada informatsiooni Ukrainas toimuva sõja mõjudest raudteesektorile. Sanktsioonide pideva täienemise tõttu oli tavalisest suurem huvi raudteel veetavate kaupade ja veo-ettevõtjate vastu. Samuti oli oluline jagada asjakohast informatsiooni suuremahulistest raudteel tehtavatest ehitustöödest, mis mõjutasid rongide sõiduplaane.

Avalik huvi Eesti Raudtee tegevuse vastu on jätkuvalt suur, mistõttu oleme järjest enam keskendunud elanikkonna ohutusteadlikkuse tõstmisele ja ennetava teabe jagamisele. 2022. aastal oli meie meedia-kajastuste koguarv 1045 (2021: 1156), sh positiivseid 109, negatiivseid 69 ja neutraalseid 867.

Eesti Raudteel on oma sotsiaalmeedia kanalid (Facebook, Instagram, LinkedIn ja YouTube), kus jagatakse informatsiooni ettevõtte ja selle hangete ning projektide kohta. Samuti esitletakse Eesti Raudteed kui potentsiaalset tööandjat. Jagame operatiivselt teavet kohalike omavalitsuste veebikülgede ja reisijaid teenindava veo-ettevõtja kodulehe kaudu. Eesti Raudtee soovib olla usaldusväärne partner kõikidele huvigruppidele.

Koostöö ja liikmelisus

Juriidilise isikuna tegutseb Eesti Raudtee järgmistes Eesti ja rahvusvahelistes erialaliitudes:

- Euroopa Raudteede Ühendus (CER – *Community of European Railway and Infrastructure Companies*) asukohaga Brüsselis;
- Euroopa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate koostööplatvorm PRIME;
- Põhjamerel-Läänemere raudteekaubaveo koridori (RfC 8) korralduskogu;
- Euroopa raudteetaristuettevõtjate ühendus RNE (*RailNetEurope*) asukohaga Viinis;
- BIC (*Bureau International des Containers et du Transport Intermodal*) asukohaga Pariisis;
- Eesti Kaubandus-Tööstuskoda;
- MTÜ Logistika ja Transiidi Assotsiatsioon (LTA);
- MTÜ Rail Baltic Business Network;
- MTÜ Operation Lifesaver Estonia;
- Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon (EKJA);
- Eesti Personalijuhtimise Ühing (PARE);
- MTÜ Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum;
- SA Raudteekutsed;
- Ausa Ettevõtluse Võrgustik (MTÜ Korruptsioonivaba Eesti).

Ainuaktsionäri (Eesti Vabariik) volituse alusel tegutseb Eesti Raudtee järgmistes organisatsioonides:

- Rahvusvaheline Raudteede Koostööorganisatsioon OSJD (*Organisation for Co-operation between Railways*) asukohaga Varssavis;
- Raudteetranspordi Nõukogu (*Совет по железнодорожному транспорту*) asukohaga Moskvas.

2022. AASTA TEGEVUSED JA TULEMUSED

Eesmärgistatud juhtimine

2022. aastal keskendus Eesti Raudtee sisemiste protsesside tõhustamisele, taristu uuendamisele ja ohutustaseme tõstmisele ning koostöö arendamisele huvigruppidega. Eesti Raudtee jaoks oli positiivne, et riik on jätkuvalt leidnud võimaluse finantseerida ettevõtte eesmärkide täitmiseks vajalikke kulutusi ja eraldanud suures mahus investeringutoetusi.

Lähtuvalt ettevõtte strateegiast seati 2022. aastaks 11 tegevuseesmärki neljas kategoorias. Neist olulisemate täitmise kohta annab ülevaate alljärgnev tabel.

TARISTU

- Kulumieelne kasum (EBITDA) on vähemalt 22,8 mln eurot
- Investeeringute eelarvest on täidetud vähemalt 85%
- Elektrifitseerimise projektis on Aegviidu–Tapa–Tartu liini ehitushange läbi viidud ning kokkulepe lõigu alajaamade liitumiste osas on sõlmitud
- Rongiliikluseks mittevajalikku vara on vähendatud, sh 10 hoonet, pöörmeid ja jaamateid

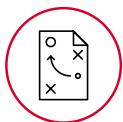
- EBITDA oli 23,6 mln eurot
- Investeeringute eelarvest täideti 96%
- Ehitushange viidi läbi ja lepingud valmistati sõlmimiseks ette
- Eesmärk täideti, sh demonteeriti 5,7 km mittevajalikke jaamateid ja 15 pööret

SIHTRÜHMAD

- Merevaigurong on käivitatud
- Liiklusgraafiku täitmine on vähemalt 99,1%, rongiliiklust takistavate rikete tõttu ei hiline rohkem kui 240 rongi

- Eesmärk täideti
- Eesti Raudtee poolt mõjutatavast liiklusgraafikust täideti kaubarongide puhul 99,5% ja reisirongide puhul 99,4%, hilines 210 rongi

PROTSESSID

- Eesti Raudteele on IT-siseteenuste kohta omistatud ISO 27001 sertifikaat
- Ettevõtte strateegia aastateks 2021-2028 on uuendatud
- ITIL (*Information Technology Infrastructure Library*) teenuste opereerimise protsessid on juurutatud, toimepidevuseks kriitilised IT-tegevused paralleelses andmekeskuses on dubleeritud, IT strateegia on koostatud
- Varahalduse projektis on Reola–Koidula ja Lääne-Harju raudteeliini varad sisestatud ERP-süsteemi MS Dynamics 365 varahaldusmoodulisse

- Eesmärk täideti
- Eesmärk täideti
- Koostati Eesti Raudtee digistrateegia aastateks 2023-2028 ja sellest lähtuv tegevusplaan, juurutati mitmed IT-teenuste protsessid, dubleeriti kriitilised IT-tegevused
- Varahaldusmoodulisse sisestati Lääne-Harju piirkonna varad, lisaks Piusa–Koidula ja Koidula–Reola raudteeliinide jaamade ja jaamavahede varad

TÖÖTAJAD

- Juhtide arenguprogramm kompetentside tõstmiseks arenguvestluste läbiviimisel on loodud, projektijuhtide arenguprogramm raudtee automaatika ja telemaatika valdkonnas on välja töötatud
- Küberhügieeni koolitused on läbi viidud, keelekümbulskohtumised on korraldatud
- Tööandja bränd on lõpuni lansseeritud, töörahulolu ja pühendumise uuring on läbi viidud, vastutustundliku ettevõtluse (CSR) tegevuskava on uuendatud, praktikavõimalused ettevõttes on loodud

- Eesmärk täideti kõikides punktides, täpsemalt vt peatükk Koolitused ja areng
- Küberhügieeni koolitused viidi läbi rohkem kui 60%-le töötajatest, eesti keele õppe põhimõtteid uuendati ning käivitati keelementorite programm
- Loodi brändisaadikute programm, kaasati 20 praktikanti, uuendati CSR tegevuskava, viidi läbi töörahulolu uuring

Lähtudes Eesti Raudtee strateegiast, on ettevõtte seadnud endale 2023. aastaks 11 eesmärki, sealhulgas:

- EBITDA on vähemalt 23,1 mln eurot;
- investeeringute plaan on täidetud vähemalt 85% kassaeelarvest;
- jätkatakse pikaajalise ja ambitsioonika investimisprogrammi elluviimist ning 8 jaama on lülitatud dispetšersentralisatsiooni;
- turvagusüsteemid Tapa jaamas on moderniseeritud ning liiklusjuhtimissüsteemi liiklusgraafikute koostamise moodul on kasutusele võetud;
- elektrifitseerimise projektis on Lagedi–Aegviidu lõigu kontaktvõrgu projekteerimis- ja ehitushange läbi viidud;
- rongiliikluseks mittevajalikku vara on vähendatud, sh 10 hoonet, pöörmeid ja jaamateid;
- toetamaks müügi- ja kasvu on infrastruktuuri kasutustasude arvestuse automatiseerimise I etapp teostatud;
- taristu rikete tõttu ei hiline rohkem kui 230 rongi ning liiklusgraafiku täitmine on vähemalt 99,2%;
- ohutusjuhtimise süsteem on vastavusse viidud ühiste ohutusmeetodite delegeeritud määruse (2018/762) nõuetega, nn akende (vaheajad raudteeliikluses remonditööde ajal) protsess on automatiseeritud ning digiteenuste protsessid lähtudes ITIL praktikatest on juurutatud;
- liikluskorraldajate koolituskeskus on loodud ja koolitusstrateegia uuendatud;
- ettevõtte kultuuri Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi indeksis on kaitstud.

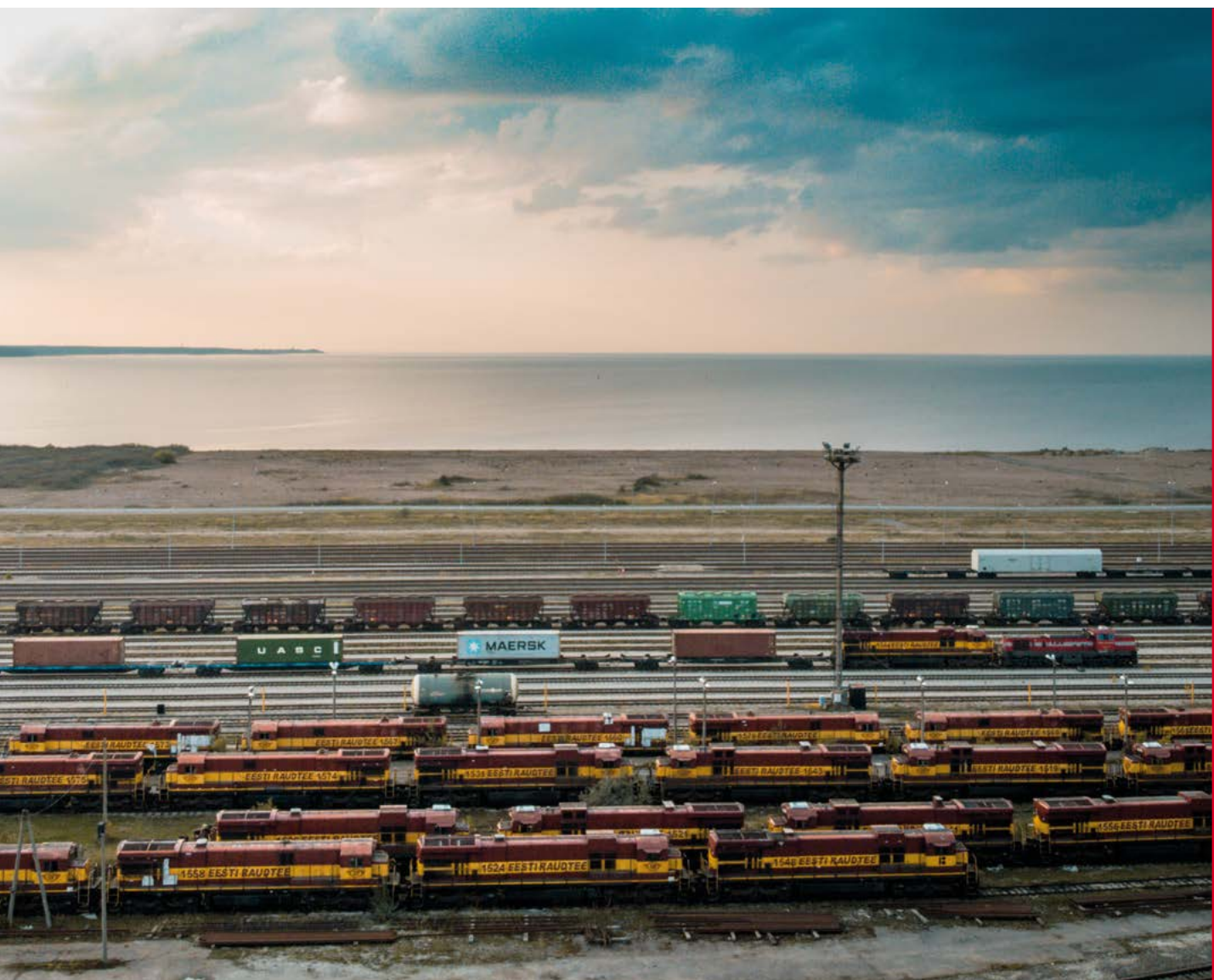
Finantsnäitajad

(mln eurot)	2022	2021	2020	2019	2018
Äritulud kokku	59,0	55,8	63,8	62,8	63,0
Müügitulu	29,4	32,8	31,1	39,5	41,5
sh infrastruktuuriteenused	24,7	29,3	28,4	34,4	36,7
sh muud teenused	4,7	3,5	2,7	3,5	4,8
Muud äritulud	29,6	23,0	32,7	23,3	21,5
sh varade sihtfinantseerimine	7,9	7,1	7,8	5,3	4,9
sh sihtfinantseerimine tulemuseesmärkide saavutamiseks	20,7	14,6	24,1	16,0	16,0
sh muud äritulud	1,0	1,3	0,8	2,0	0,6
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	23,6	22,4	32,7	29,7	29,3
Puhaskasum	0,0	0,0	7,1	8,9	8,6
Rahakäive põhitegevusest	19,1	1,6	13,6	13,0	28,2
Investeeringud	55,6	34,9	32,0	31,5	26,4
Varad aasta lõpus	417,4	374,4	356,9	342,6	334,1
Omakapital aasta lõpus	176,1	176,1	176,1	159,0	150,1
Intressikandvad kohustised aasta lõpus	49,2	34,8	26,3	30,8	30,2
Ärikulud kokku	58,7	55,5	56,4	53,6	54,1
sh kaubad, materjalid, teenused	11,9	9,8	8,0	10,4	10,0
sh mitmesugused tegevuskulud	4,4	3,5	4,3	3,8	5,2
sh tööjõukulud	19,5	18,7	18,4	18,2	18,2
sh põhivara kulum	23,3	22,1	25,3	20,5	20,4
sh muud ärikulud	-0,4	1,4	0,3	0,7	0,3

Tegevusmahud

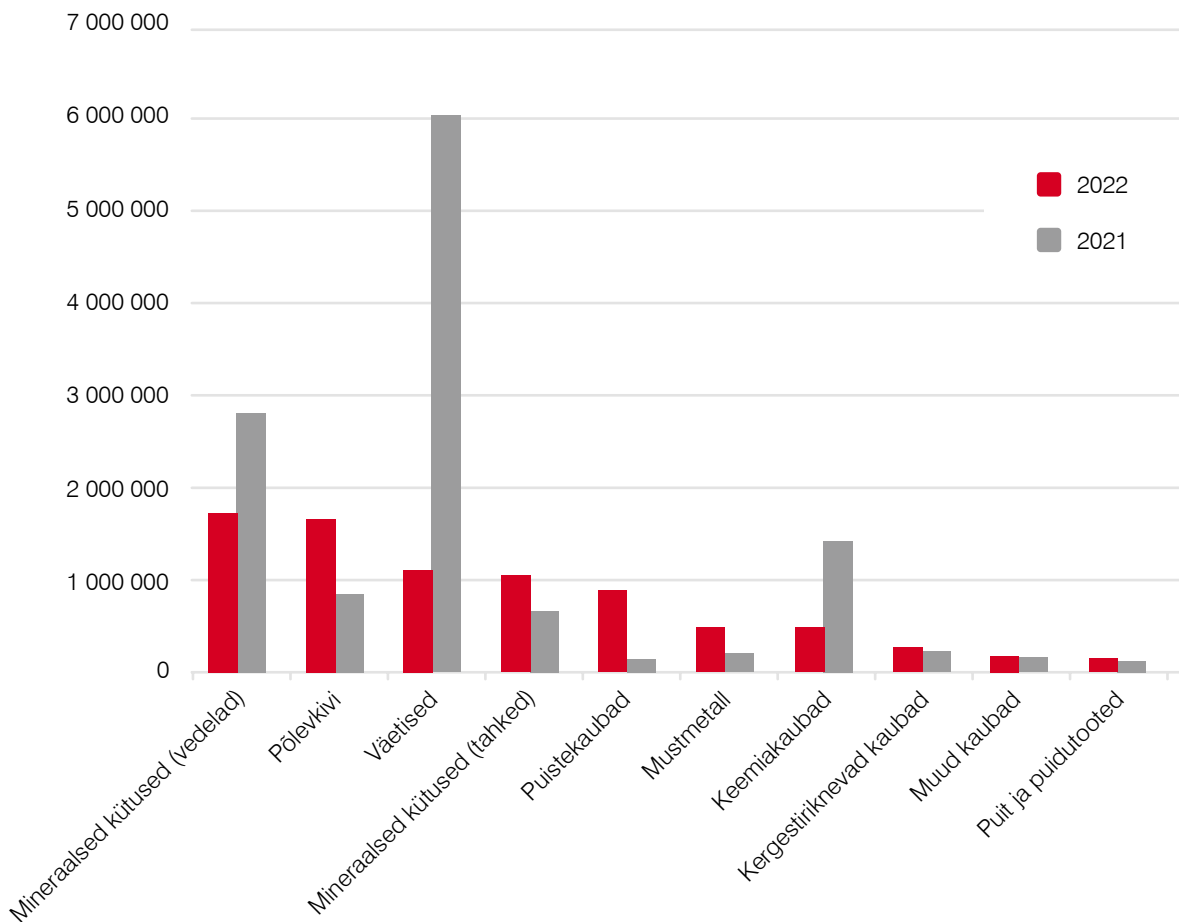
Ettevõtte avalikuks kasutamiseks määratud infrastruktuuril tegutses liiniveol neli kaubaveo-ettevõtjat (AS Operail, AS Sillamäe Sadam, AS Enefit Power, AS GoRail), ning kaks reisijateveo-ettevõtjat (AS Eesti Liinirongid ja AS Pasažieru vilciens). 12. detsembril 2021 alanud liiklusgraafikuperioodist on sõlmitud infrastruktuuri kasutamise lepingud ka mitteavaliku raudtee veo-ettevõtjatega, kes veavad kaubasaatjate ja -saajate kaupu üle avaliku ja mitteavaliku raudtee vahelise piiri.

2022. aastal veeti Eesti Raudtee taristul 7,83 mln tonni kaupu. Võrreldes 2021. aastaga vähenes veomaht 38,6%. 80,5% kaupadest vedas raudteeveo-ettevõtja Operail AS (2021: 93,4%). Venemaa agressiooni tõttu Ukraina vastu Venemaa ja Valgevene suhtes kehtestatud sanktsioonide tulemusena leidsid 2022. aastal aset olulised muutused Eesti Raudtee infrastruktuuri veomahtudes ja -struktuuris.

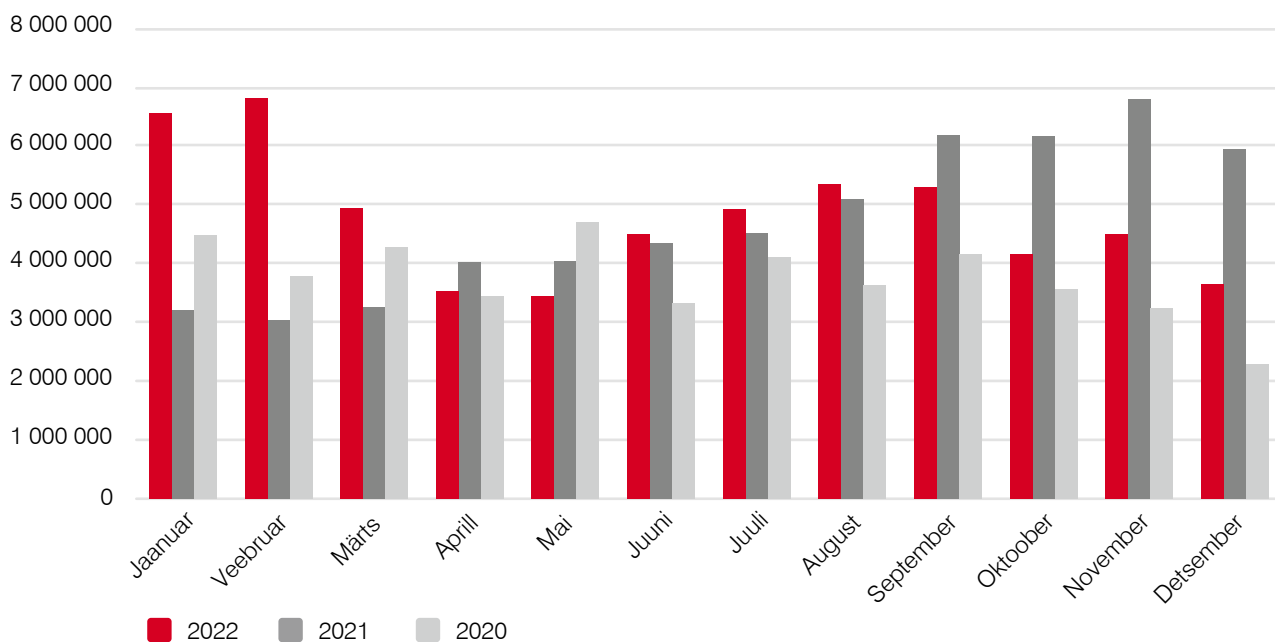

Kõige suurema osa kaupadest moodustasid 2022. aastal vedelad mineraalsed kütused, mida veeti kokku 1,62 mln tonni ja mille vedu vähenes võrreldes eelmise aastaga 42,6%. Põlevkivi veeti 1,56 mln tonni ning see oli võrreldes 2021. aastaga 2,1 korda parem tulemus. Väetisi veeti 2022. aasta esimestel kuudel 1,08 mln tonni, mis aasta kokkuvõttes tähendas 82,1% väiksemat tulemust võrreldes 2021. aastaga. Tahkete mineraalsete kütuste veomaht oli 1,02 mln tonni ehk 54,7% rohkem kui 2021. aastal. Mitmesuguseid puistekaupu ja mustmetalle veeti 1,30 mln tonni ehk 3,6 korda rohkem kui aasta varem. Konteinervedude mahuks kujunes 2022. aastal 59,54 tuh TEU-d (20-jalane standardkonteiner) ja seda oli 5,5% rohkem kui 2021. aastal.

TOP 10 kaubad (tonni)

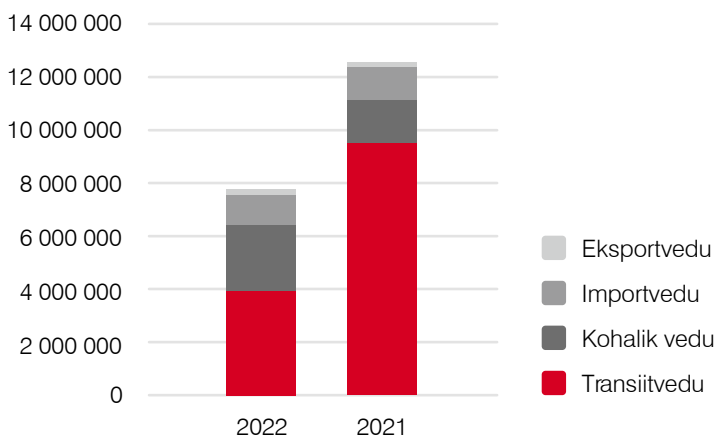

Konteinerite kuine veomaht 2021–2022 (TEU)

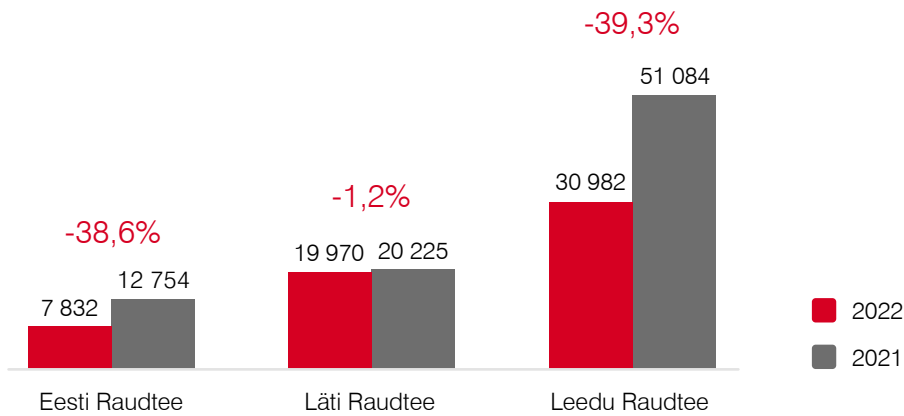
Transiidina läbis 2022. aastal Eestit 3,91 mln tonni kaupu ehk 59,0% vähem kui 2021. aastal. Transiidi osatähtsus kogu veomahus vähenes 74,8%-lt 2021. aastal 49,9%-ni 2022. aastal. Kohalike vedude maht kasvas 45,7% ning ulatus 2,60 mln tonnini. Selle tulemusena moodustasid siseriiklikud veod 33,1% kogu veomahust (2021: 14,0%). Importveod olid kokku 1,12 mln tonni, vähenedes 2,3%, ning eksportveod 0,20 mln tonni, vähenedes 2021. aastaga võrreldes 29,2%.

Kaubaveo maht (tonni) ja struktuur veoliikide kaupa 2021–2022

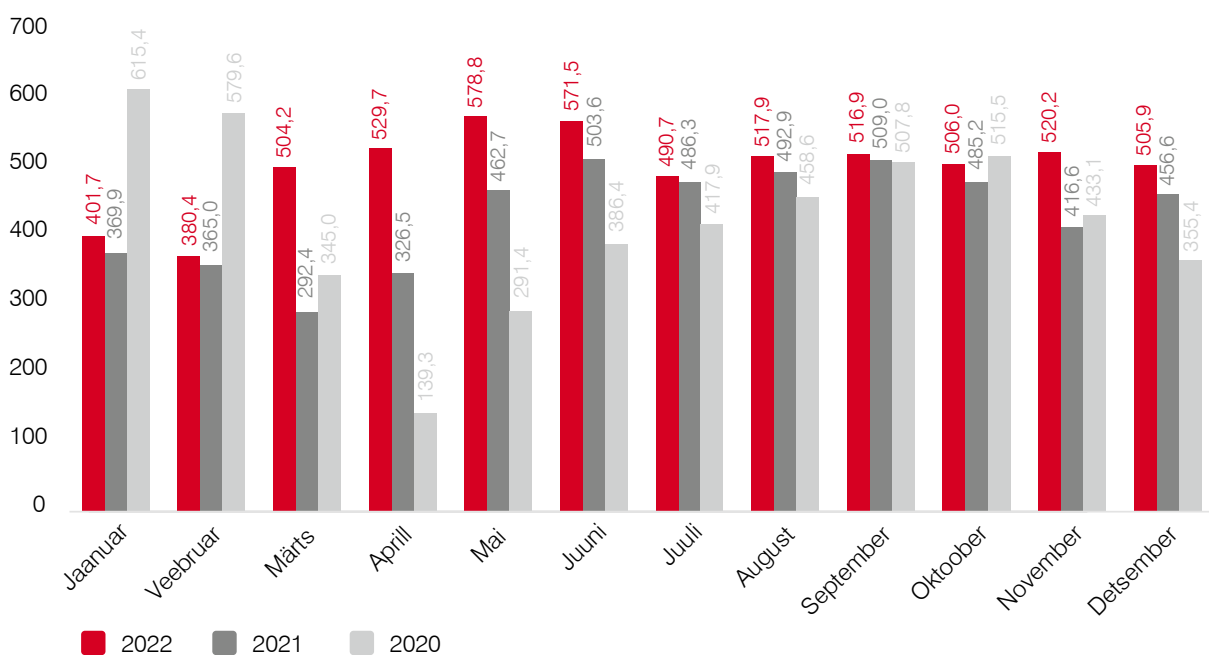
2022. aastal vähenes veomaht nii Läti kui Leedu raudteedel.

Veomahud Balti riikide avalikel raudteedel 2021–2022 (tuhat tonni)

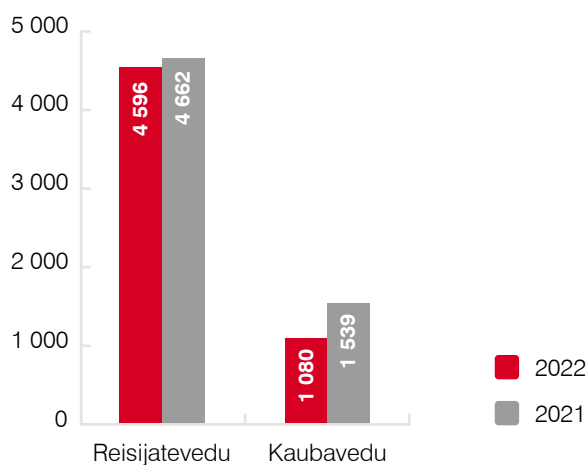
Eesti Raudtee infrastruktuuril veeti 2022. aastal diisel- ja elektrirongidega 6,02 mln reisijat (+16,6%) ning Eestis kokku 7,13 mln reisijat (+17,3%). Rahvusvahelist reisirongiliiklust aastatel 2021-2022 ei toimunud. Teistest Baltimaadest oli raudteereisijate arv 2022. aastal Lätis 15,7 miljonit ja Leedus 4,2 miljonit (2021. aastal vastavalt 11,0 miljonit ja 4,0 miljonit).

Kohalike reisijate kuine arv Eesti Raudtee infrastruktuuril 2020–2022 (arvestamata lõiku Tallinn/Tallinn-Väike, tuhandetes)

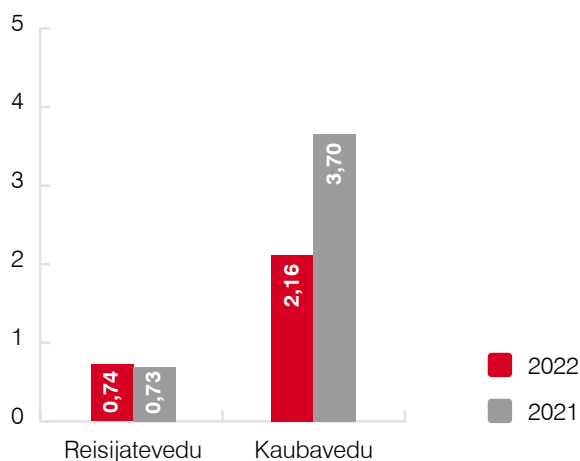
Kokku oli reisirongide käive ettevõtte infrastruktuuril 4,60 mln rongikilomeetrit, mis moodustas 81,0% kõikide rongide kogukäibest (2021. aastal 75,2%). Reisirongide käive vähenes võrreldes 2021. aastaga 1,4% ja kaubarongide käive 29,8%.

Rongide käive (tuh rongikm)

Veeremi töö moodustas 2022. aastal Eesti Raudtee infrastruktuuril 2,90 mld bruto tonnkilomeetrit, sh kaubarongide töö 2,16 mld bruto tonnkilomeetrit ehk 74,4% (2021: 83,5%). Võrreldes 2021. aastaga vähenes kaubarongide töö 41,7% ja reisirongide töö kasvas 1,7%.

Veeremi töö (mld bruto tonnkkm)

VASTUTUSTUNDLIK TEENUS

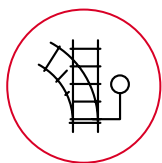
Eesti Raudtee klientidena käsitame kõiki raudteeveoturul tegutsevaid ettevõtjaid, mitte ainult veo-ettevõtjaid. Väärtustame iga kliendi kokkupuudet Eesti Raudteega ja panustame kliendisuhtluse kvaliteedi tõstmisesse. Seetõttu on ettevõtte jaoks oluline kaardistada iga-aastaselt klientide rahulolu meie teenustega. 2021. aastal alustasimegi põhjalikuma kliendikogemuse uurimisega, millega jätkasime 2022. aastal.

Eesti Raudtee 2022. aasta klientide tagasisideküsitlus viidi läbi novembrikuus ning selle sihtgruppideks olid erinevad raudteeveo-ettevõtjad, avaliku ja mitteavaliku raudteeinfrastruktuuri majandajad ning vaguniomanikud. Kokku saadeti küsitlus 79-le kliendile. Vastajaid oli igast sihtgrupist ja neid tuli kokku 22 (valimist 28%).

Infovahetuse kvaliteeti hinnati meie ettevõtte puhul hästi – 23% vastajatest olid väga rahul, 59% olid pigem rahul (2021: vastavalt 28% ja 56%). Teenuste vastavust klientide soovidele hinnati järgnevalt – 23% vastajatest olid väga rahul, 50% pigem rahul (2021: vastavalt 34% ja 50%).

2022. aasta klientide tagasiside oli kindlasti mõjutatud rahvusvahelisest olukorrast ja klientide raskustest seoses sellega. Mitmete klientide tegevus on hetkel peatunud või oluliselt vähenenud. Üldine rahulolu meie teenustega oli 74% (2021: 81%). Ootuste osas toodi välja, et soovitakse täiendusi digilahendustes – lisainfot kodulehele, uusi võimalusi vagunite juhtimise süsteemi veo-ettevõtjate rakenduses, paberivaba tehnoloogia edasiarendamist ja enamate protsesside automatiseerimist.

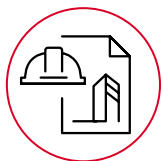
Meie taristu seisukord 2022. aasta lõpuks:

- teatud kiirusi võimaldavate raudteeliinide osakaalud: 36% – 140km/h, 18% – 135 km/h ja 65% – 120 km/h;
- kasutusel olevad reisijate ooteplatvormid on 100% vastavuses kasutatava veeremiga;
- raudteeülesõidukohtadest on 90% heas korras;
- raudteeülesõidukohtadest on foorisignalisatsiooniga varustatud 81% ning tõkkepuudega 33%;
- teerajatistest (sillad, viaduktid, truubid) on 64% heas korras;
- 2022. a lõpuks oli 90% Lääne-Harju piirkonna jaamadest ja blokkpostidest lülitatud uude dispetšertsentralisatsiooni.

2022. aasta kvaliteedinäitajad:

- raudtee piirijaamade läbilaskevõime suhteline kasutamine: Narva 14,8%; Koidula 8,7%; Valga 22,8% (2021: vastavalt 18,7%, 19,3% ja 31,7%);
- reisirongide liiklusgraafiku täitmine 99,4% (2021: 99,6%);
- kaubaveo töörežiimi järgimine 99,5% (2021: 99,1%);
- rikete arv 1612 (2021: 1679).

Taristu uuendamine ja hooldamine

Ehitustööd

2022. aasta oli raudtee-ehituses tegus aasta. Likvideeriti oluline pudelikael – **Lääne-Harju projekti** raames valmis teine **peatee Pääsküla ja Keila vahelisele lõigule** koos kontaktvõrguga. Valmisid ka mitmed uued **raudteerajatised** – Keila uus raudteesild, Urda ja Laagri ooteplatvormid, Topi raudteeviadukt, Laagri jalakäijate tunnel. Seoses täiendava peatee lisandumisega rekonstrueeriti Pääsküla jaama teed ja pöörmed. Balti jaamas valmis 2022. aasta alguses **liiklusjuhtimissüsteem**. Sama projekti raames uuendati Telliskivi, Hiiu ja Nõmme **raudteeülesõidud**.

Alustati **raudtee kapitaalremondi** töödega Aegviidu ja Tapa vahelisel lõigul, mille eesmärgiks on kiiruste tõstmine Tallinn–Tartu liinil. Tapal alustati sorteerimismäe rekonstrueerimisega, mille peamiseks eesmärgiks on vagunite sorteerimistegevuse üleviimine Ülemiste jaamast Tapale.

2022. aastasse jääb **elektrifitseerimise projekti** esimese etapi hanke läbiviimine. Hanke tulemusena sõlmitakse leping Aegviidu–Tapa–Tartu uue kontaktvõrgu projekteerimiseks, ehitamiseks ja käitamiseks. Hange algatati septembris ja pakkumiste esitamise tähtaeg oli detsembris. Leping parima pakkujaga on plaanis allkirjastada 2023. aasta jaanuaris.

Jätkasime **turvangusüsteemide moderniseerimise** projektidega. Nende uuendamise projektis (Siemens Mobility Oy Eesti filiaal ja GRK Rail Oy) valmis Tapa jaama tarkvara. Tartu–Koidula liini uuendamise tarbeks hangiti vajalikud seadmed. Lisaks kuulutasime välja Tartu–Koidula liini ja Tapa jaama ehitushanked. Projektis kasutatavate pöörmeajamite tootmiseks ja tarnimiseks sõlmisime lepingu Tšehhi ettevõttega AŽD Praha s.r.o. Ohutuse suurendamiseks otsustasime 2022. aasta lõpul, et raudteeülesõidukohtadel, kus rongide kiirused on suuremad, võtame kasutusele nelja tõkkepuuga lahenduse.

Koostöös kohalike omavalitsustega valmisid Keilas Tuula ja Jõhvis **kergliiklustunnelid**, alustati koostööd ka kahe uue jalakäijate tunneli rajamiseks Tartu linna.

Raudtee

Teemajanduse 2022. aasta plaaniliste hooldustööde eesmärgiks oli saavutada ja hoida ohutut rongiliiklust kehtestatud kiirustega.

Põhilised hooldustööd olid järgmised:

- raudtee toppimine masinaga 113,8 kilomeetril (+45% võrreldes 2021. aastaga);
- 44 pöörme masinaga toppimine (+26%);
- Fastclip tüüpi rööpakinnituste korrashoid 6,6 kilomeetril (-75%);
- KB-tüüpi rööpakinnituste korrashoid 15,8 kilomeetril (+296%);
- asendasime 3900 puitliiprit (+28%) ja 774 pöörmeprussi (+188%);
- tehti 94 termiitkeevitust (-81%) ja 67 riströöpa pealekeevitust (-25%);
- tehti 50 kontaktkeevitust (+100%);
- asendati 4500 m pikkrööbast (+100%).

2022. aastal tehti põhjalikud analüüsid raudteerajatiste seisukorra kohta, teisendades tulemused ühtsesse skaalasse (vt allpool).

SI (seisukorra indeks)

0-25 punkti – vajab pidevat tähelepanu

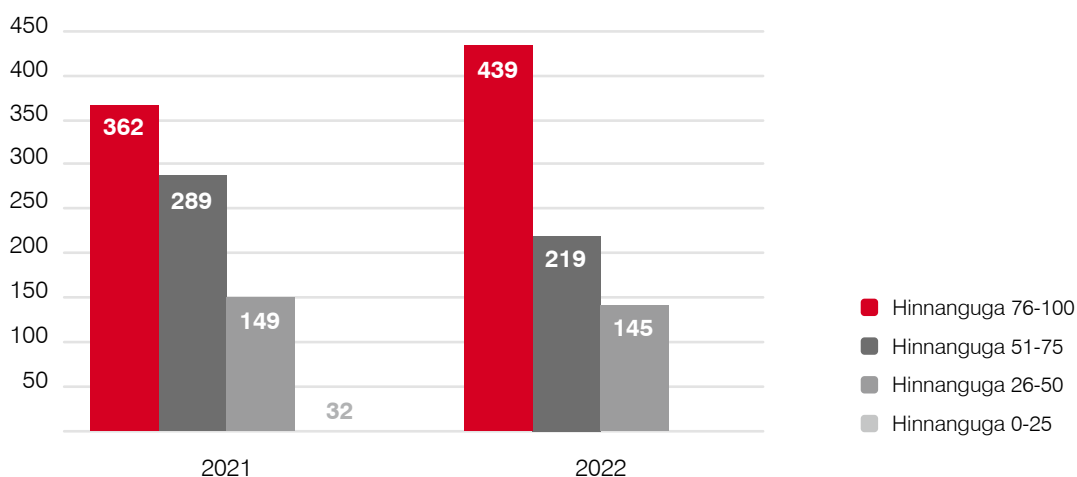
26-50 punkti – vajab tähelepanu

51-75 punkti – heas seisukorras

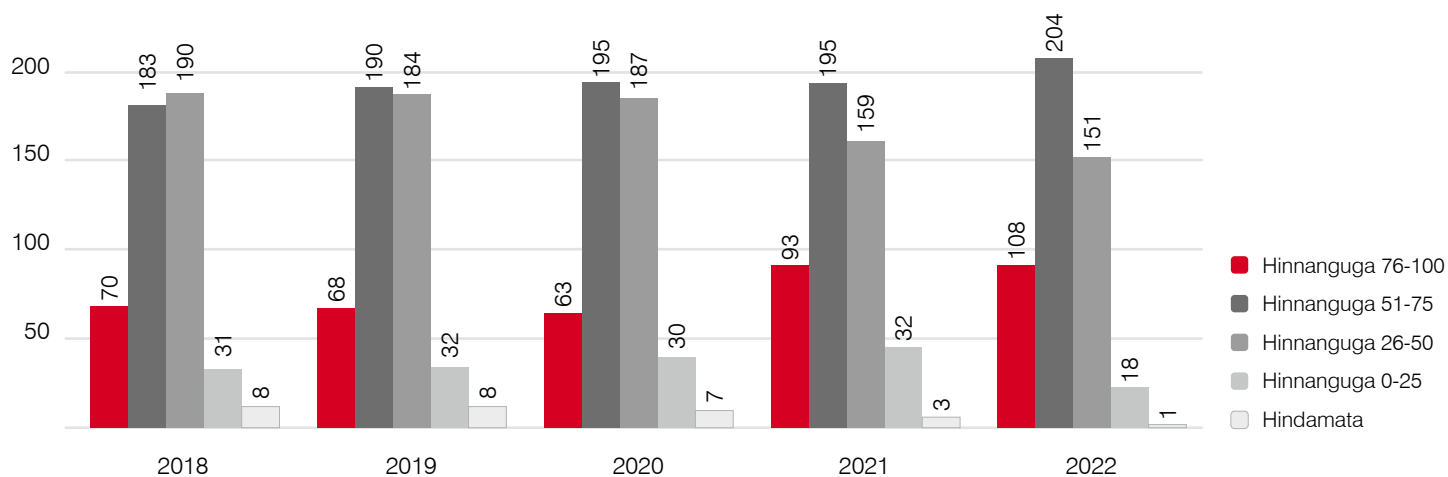
76-100 punkti – väga heas seisukorras

Keskmine hinnang Eesti Raudtee peateede rööbasteele oli 72 (+2 võrreldes 2021. aastaga), sildadele ja truupidele 59 (+3) ning raudteeületuskohtadele 81 (-1).

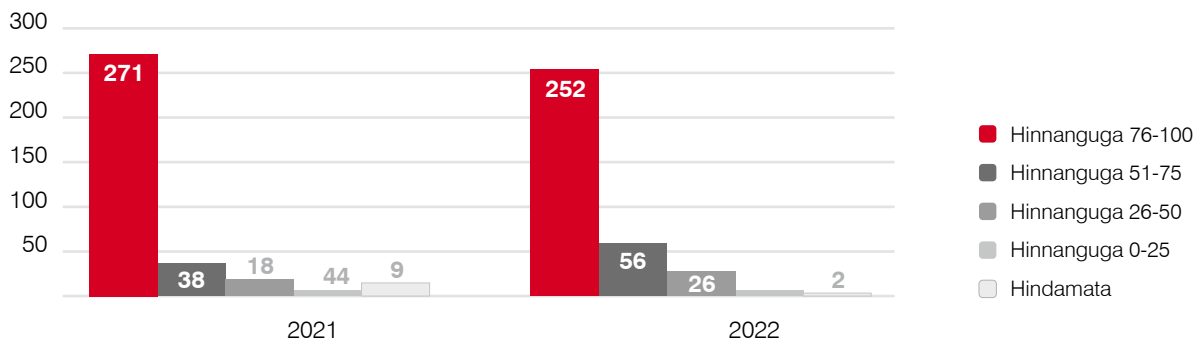
Rööbastee SI hinnang (kogupikkus km)

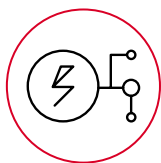

Teerajatised SI hinnanguga (tk)

Raudteeületuskohad SI hinnanguga (tk)

Elektrivõrgud

2022. aasta jooksul ehitati sarnaselt varasematele aastatele välja mitmeid uusi toitepunkte uutele turvangusüsteemidele, uuendati valgustusüsteeme, ehitati välja pöörmete elektrilisi soojendusi jms. AS Eesti Raudtee tegeleb ka elektrienergia vahendamisega, mis tähendab, et hangitavat elektrienergiat müüakse edasi alltarbijatele, kellest suurim on AS Eesti Liinirongid (Elron). Elroni elektrirongid sõidavad Eesti Raudtee poolt tarnitava elektrienergia toitel. 2022. aastal viidi läbi riigihange, mille tulemusena sõlmiti novembris AS-iga Alexela kaheks aastaks elektrienergia ostuleping hinnangulisele kogusele 80 GWh. Vastavalt lepingule pärineb kogu elektrienergia taastuvatest allikatest, mille tulemusena kasutavad ka kõik Eesti elektrirongid ainult taastuvat elektrienergiat.

Elektrihindade volatiilsus sunnib järjest enam otsima lahendusi elektrienergia tarbimise vähendamiseks. Üks võimalus on ehitada lokaalseid tootmissüsteeme. Nii valmis Eesti Raudteel 2022. aastal Tapa jaamas esimene päikesepark võimsusega 50 kW. Park hakkas elektrit tootma mais ning tootis kuni aasta lõpuni 35,27 MWh elektrienergiat. Pilootprojekti tulemuste põhjal on 2023. a plaanides uute ja võimsamate parkide ehitamine.

Energiatõhususe jaoks oluline täpselt tuvastada nii erinevate süsteemide tarbimine kui ka energiakaod. Selleks on Eesti Raudteel jätkuvalt käimas kaugloetavate arvestite projekt, mis elektroonikaturu olukorra tõttu 2021. aastal pidurdus, kuid millega 2022. aastal jätkasime. Viidi läbi uus hange, mille tulemusena saab ettevõtte 2023. aastal kätte suure koguse uusi arvesteid, mis võimaldab varasemast täpsemat infot koguda. See aitab hinnata võrkude ja seadmete seisundit. Igal aasta investeeritakse ka elektrivõrkude ja -seadmete uuendamisesse ning ettevõtte loeb võrkude seisundit igati rahuldavaks.

Kinnisvara

Kinnisvara haldusosakonna poolt suuremad teostatud tööd olid 2022. aastal Tapa raudteejaama vaksalihoone ja veetorni väliperimeetri restaureerimisprojekti koostamine, Orava ja Veriora jaamahoone katusekatte vahetus, heitgaaside äratõmbesüsteemi ehitus Tartus Näituse tänava raskemasinate garaažile, konditsioneeride paigaldus erinevatesse hoonetesse, parkla rajamine Toompuiestee kinnistule ettevõtte töötajate tarbeks, turvasüsteemide uuendamine Kohtla, Sangaste, Rakvere, Keeni, Palupera, Puka, Muuga raudteejaamades ning Tehnika tänava hoonetes. Koostöös kohalike omavalitsuste ja teiste välispartneritega uuendati Tamsalu, Lilleküla ja Ülemiste jalakäijate tunnelid.

OHUTUS JA TURVALISUS RAUDTEEL

Eesti Raudtee ülesandeks on ennetada raudteeohutust mõjutavaid juhtumeid ning hädaolukordi, tagada ohutu raudteetaristu kasutada andmine ja rongiliikluse korraldamine, samuti ohutus raudteetöötajatele ja üldsusele.

Meie panus numbrites

14
jalakäijate
tunnelit
ehitatud viimaste
aastate jooksul

Üle 62 km
rajatud
piirdeaedu
raudtee vales
kohas ületamise
takistamiseks

50
tökkepuuga
varustatud
raudteeülesõitu
(150st),
aastaks 2025
saavad tõkke-
puud 104 ülesõitu

80
automaatse
foorisignalisat-
siooniga
varustatud
raudteeülesõitu
(150st)

122
helisignalisat-
siooniga
varustatud
raudteeülesõitu
(150st)

Rohkem kui 11 miljonit eurot

investeeritakse
uue ohutusva-
rustuse paigal-
damiseks 107
ülesõidule ja 9
ülekäigule

467
isikut
(181 Eesti
Raudtee ja 186
taristu kasu-
tajate töötajat,
100 esma-
reageerijat)
sai ohutusosalast
koolitust 2022.
aastal
(2021: 570)

Üle 650
kooli- ja
lasteaialast
sai 2022. a meie
töötajatelt raud-
teeohutuse alast
koolitust
(2021: 700)

Ennetustöö

Meie asutatud OLE koondab pea kõiki Eesti raudtee-ettevõtjaid. Raudteeohutuse teavituskoolitusi korraldatakse igal aastal nii lasteaedades kui ka koolides, jõudes 2022. aastal ohutusteabega kuni 4 000 lapseni. Tegime 2022. aastal koostöös OLE-ga mitmeid avalikke kampaaniaid raudteeohutuse suurendamiseks, seades fookusesse jalgrattaga raudtee ületamise („Tule (tõuke)rattalt maha ja lase rong läbi“, „Sind oodatakse jõuluks koju“). Toimus raudteeohutusnädal.

Päästevõimekus

Eesti Raudteel on tugevad päästevõimekus ja -tehnika ning pidev valmisolek kriisisituatsioonideks. Oleme oma eritehnikaga abiks teistele raudtee-ettevõtjatele, ka raudteed mittepuudutavate õnnetuste korral. Lisaks tõsise õnnetusjuhtumi tagajärgede likvideerimisele (vt edaspidi) telliti 2022. aastal päästerongi appi mitteavalikel raudteedel maha läinud raudteeveeremi rööbastele tagasi tõstmiseks. Aasta jooksul läbisid raudteekraanad kõik nõutud tehnilised auditid, millega on tagatud hädavajalik valmisolek edaspidiseks.

Juhtumid

Raudteeohutusega seotud juhtumid klassifitseeritakse tõsisteks õnnetusjuhtumiteks, õnnetusjuhtumiteks, vahejuhtumiteks ja tehnilisteks juhtumiteks. Aastal 2022 oli üks tõsine õnnetusjuhtum – 11.03.2022 Ropka raudteeülesõidukohal. Reisirong sõitis ülesõidul veoki poolhaagisesse, mille tagajärjel rong läks rööbastelt maha, kaheksa rongireisijat sai vigastada, reisirongil ja taristul tekkisid märkimisväärsed kahjustused. Ohutusjuurdluste Keskus ei olnud 2022. aasta lõpuks oma juurdlust veel lõpetanud. 2021. aastal leidis samuti aset üks tõsine õnnetusjuhtum.

Lisaks tõsisele õnnetusjuhtumile oli 2022. aastal kümme õnnetusjuhtumit (2021: 13), sh kaks rongi ja auto kokkupõrget raudteeülesõidukohal, seitse rongi inimesele otsasõitu ja üks raudteeveermi põleng rongis. Õnnetusjuhtumites (k.a tõsine) sai vigastada kokku 19 inimest, sh viis hukkus. Hukkunute seast neli tegi suitsiidi ning üks inimene hukkus Veski raudteeülesõidukohal toimunud reisirongi ja väikebussi kokkupõrkes.

Vahejuhtumeid oli kokku viis (2021: 11). Kui enne 2022. aastat oli üldjuhul tegemist rööpamurdudega, siis 2022. aastal oli rööpamurde kaks ja ülejäänud kolm vahejuhtumit olid reisiringide kiiruse ületamised, millega tekitati oht rongiliikluses. Tehnilisi juhtumeid oli 2022. aastal 340 (2021: 342). Positiivne oli see, et eelneva perioodiga võrreldes esines vähem taristu ehitustöödega seotud juhtumeid.

Vandalismijuhtumeid oli 2022. aastal kokku 270 (2021: 242), millest enamuse moodustasid tõkkepuude mahasõitmisel. Juhtumite suurenemine võrreldes 2021. aastaga oli seotud kolmandatest riikidest pärinevatele vagunitele sõjasümbolika sodimistega ja sellega, et pärast COVID-19 piiranguid viibisid inimesed aina rohkem selleks mitte ettenähtud kohtades.

Info- ja küberturve

Eesti Raudtee infoturbe poliitika eesmärk on tagada põhi- ja tugiprotsesside katkematu toimimine ning ettevõttes käitletavate isikuandmete ja ärisaladuste piisav kaitse. Seetõttu läbisime 2022. aastal ka ISO 27001:2013 auditi ning saime vastava infoturbe sertifikaadi. Ettevõtte eesmärk on vältida infoturbe intsidente. Tagamaks meie info turvalisust, käideldavust ja teraviklikkust, hindame vastavaid riske ja rakendame neile vajalikke maandamisemeid. Selle tulemusena saavad meie töötajad, kliendid ja töövõtjad Eesti Raudteed usaldada ning teada, et töödeldavad andmed on kaitstud nõutud tasemel.

2022. aasta suurima mõjuga küberturbe intsidentideks olid Eesti Raudtee kodulehe teenusetõkestusrünnakud, mis ajutiselt põhjustasid kodulehe maas olekut.

2022. aastal jätkasime ka küberturbe koolitustega kõikidele meie töötajatele, mille läbis 60% sihtgrupist (422 töötajat, 35 keskastmejuhti ja 7 tippjuhti).

INNOVATSIOON JA DIGITALISEERIMINE

Eesti Raudtee tähelepanu on tööprotsesside digitaliseerimisel ja automatiseerimisel. Võrdleme maailma parimaid innovatiivseid lahendusi eesmärgiga hallata süsteeme ennetavalt, tuginedes uuetele tehnoloogiatele, mis võimaldavad raudteetaristul paiknevatelt seadmetelt koguda andmeid ja neid analüüsida.

2022. aasta olulisemad tegevused

- **Liikluskorralduse automatiseerimise projekti** raames sai 2022. aastal tehtud 94% lahenduse funktsionaalse ja tehnilise disaini mahust, alustati süsteemi mooduli tehasetestide sarjaga ning viidi läbi esimene pilootkoolitus ettevõtte töötajatele.
- Algasime **taristu tööde digitaalse juhtimissüsteemi projekti**, mis võimaldab digitaalselt planeerida hooldus- ja rikete kõrvaldamise töid, anda ülevaadet tehtud töödest, kasutatud materjalidest ja kulutatud ressurssidest.
- Valmistati ette Lääne-Harju **pöörmeajamite andmete kogumise ja analüüsi pilootprojekt**, mis võimaldab üle minna ennetavale hooldusele.
- Arendasime **GIS-süsteemi** varade lineaarsete ja ruumiliste asukohtade kuvamiseks.
- Laiendati **MS Power BI** kasutamist suurprojektide analüüsiks.

JÄTKUSUUTLIK TARNEAHEL

Eesti Raudtee korraldab igal aastal hankeid kümnete miljonite eurode väärtuses: tellime ehitus- ja remonditöid, mitmesuguseid teenuseid, ostame seadmeid, varuosi, tehnikat, kontoritarbeid jne. Riigihangete registris avaldame hanked, mille eeldatav maksumus ületab lihthanke piirmäära. Riigihanke üldpõhimõtete järgimiseks kontrollib hankeosakond kõiki hanked, mille maksumus ületab 10 000 eurot. Ostude üle maksumusega 1 000-10 000 eurot toimub ettevõttesisene kontroll kvartaalselt.

Hangete sotsiaalmajanduslik mõju

Riigihankereeglite eesmärk on avada piiriülest huvi äratavad hanked võimalikult laiale Euroopa Liidu tarnijate ringile. Üldiselt kehtib reegel, et mida suurema maksumusega hange, seda laiemale ettevõtjate ringile saadetakse info hankes osalemiseks.

2022. aastal sõlmiti 238 hankelepingut maksumusega veidi üle 179 miljoni euro (2021: 201 lepingut maksumusega ca 90 mln eurot). Sellest valdav enamus ehk 92% (2021: 89%) on sõlmitud Eesti ettevõtjatega või Eesti ettevõtja on ühispartner välismaa ettevõtjaga. See protsent on läbi aastate püsinud sarnasel tasemel, seega Eesti Raudtee kui hankija panus kohalikku majandusse on stabiilselt oluline. Lisaks eelpooltoodule on väikehangete ja ostude raames vormistatud 106 tellimiskirja ja lepingut kogumaksumusega peaaegu 500 000 eurot.

Eesti Raudtee tegutseb valdkonnas, kus määrava tähtsusega on ohutus ja keskkonnahoid ning seda võtame arvesse ka riigihanke alusdokumentide koostamisel. Hangetel osalejatelt ja koostööpartneritelt eeldame selles vallas korrektset ja lepingutingimustele vastava teenuse pakkumist.

Tihti on keskkonnanõuded kirjeldatud hanketingimustes, nt hangitavad, teenuse osutamisel või töö tegemisel kasutatavad materjalid peavad vastama nõutud sertifikaatidele. Võimaluse korral paneme hangetes erilist rõhku materjalide taaskasutusele. Lähtume hanketingimuste koostamisel elutsükli kuuludest, arvestades näiteks soetatavate materjalide vastupidavust ja hilisemaid hoolduskulusid.

KESKKONNAMÕJUD JA -JUHTIMINE

Kliimaneutraalsus ja vastupanu kliimamuutustele

2022. aastal viidi läbi kliimamuutustele vastupanuvõime hindamine (nn kliimakindluse analüüs) koos kasvuhooenergia heitkoguste inventuuriga selliste projektide nagu raudtee elektrifitseerimine Tallinn–Tartu ja Tapa–Narva raudteeliinidel ning kõverate õgvendamine ja raudtee kapitaalremont Tapa–Narva ja Tallinn–Tartu–Koidula raudteeliinidel, mõjualas. Leiti, et kliimariske (nt külmumis-sulamistingimuste sagenemisest tuleneva jäite teke, kuumalained, tormide ja talviste tormide sagenemine) tuleb arvesse võtta raudteeinfrastruktuuri käitamisel. Kuid siiski pole tegu oluliste riskidega, mis võiksid püsivat raudteetaristul teostatavat vedu olulisel määral mõjutada.

Kokkuvõttes jõuti nendes uuringutes järeldusele, et kliima suhtes haavatavuse võimalused on Eesti Raudtee investeerimisprojektide puhul väikesed või võimalikud avalduvad kliimarisikid on ebaolulised ning kliimarisikide üksikasjalik hindamine pole vajalik. Seega on kõnealused projektid kooskõlas Eesti ja Euroopa Liidu kliimaneutraalsuse ja energiatõhususe eesmärkidega, kusjuures nende elluviimisega hoiab Eesti ühiskond kokku 16 tuh tonni CO₂e aastas.

2022. aastal toimus ISO 14001 korraline audit, mille läbisime ilma oluliste keskkonnamõjude leidudeta. Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioonis, kus oleme ühed asutajaliikmed, on meie vedada keskkonnajuhi kutsestandardi temaatika ja hea tava komisjon, kes hindab keskkonnakonsultantide pädevust ja töökultuuri.

Müra ja vibratsioon

Kui meie tegevuse keskkonnamõju põhiaspekt oli veel eelmisel aastal ohtlike jäätmete (kasutusel olnud vanad kreosooti sisaldavad puitliiprid) käitlus, siis tänaseks on fookus nihkunud müra ja vibratsiooni vähendamisele, mida raudteeliiklus tekitab.

Enim võib vibratsioon olla tajutav vahetult raudtee ääres, raudtee kaitsevööndis asuvates hoonetes. Uuringute kohaselt on rongiliikluse tekitatud vibratsiooni mõjuala ulatus umbes 25 meetrit, seega ei levi vibratsioon raudtee kaitsevööndist kaugemale. Olenevalt pinnasetüübist on vibratsiooni levimine maapinna kaudu erinev: mida tihedam pinnas, seda paremini summutab see vibratsiooni. Raudtee ümbruses on valdavalt ehitusgeoloogiliselt suure kandevõimega pinnased, mille vibratsiooni edasiandmise omadused on väiksemad.

2022. aasta septembris viisime läbi müra ja vibratsiooni hindamise Tallinnas, Rohu tn piirkonnas. Tegemist oli erilise juhtumiga selles mõttes, et varasemalt pole me vibratsiooni mõõtnud elumajas, mis asub raudteele nii lähedal, ca 25 meetrit välimisest rööpast. Nii müra, kui ka vibratsioon jäid siiski normi piiridesse.

Vibratsiooni ja müra vähendamiseks kasutab Eesti Raudtee uute raudteelõikude rajamisel kokkukeevitatud rööpaid. Ka liiprite ja rööbaste vahele paigaldatavad aluslapid aitavad müra vähendada. Oleme rajanud müratõkkeid näiteks Tartus ja Muugal. 2022. aastal paigaldasime katsetamiseks Jaapanis toodetud müraleevendid Laagri alevikku.

Rajasime ka esimese loodusliku müraseina Saue valda, Laagri alevikku.

Energia ja õhusaaste

Meie tegevusest tekkiv õhusaaste ning mõju keskkonnale ja kliimamuutustele on pigem vähene. Peamine süsinikoksiidi, vääveldioksiidi, lämmastikoksiidi ja looduslike orgaaniliste ühendite heide tekib katlamajade kütmisel ning ettevõtte masinapargi kasutamisel.

Juba 2021. aasta algusest läks Eesti Raudtee üle sertifitseeritud taastuvelektrienergia kasutamisele. Ettevõtte ostis 2022. aastal 34,5 GWh elektrienergiat, mis on võrreldav umbes kümne tuhande kodumajapidamise energiatarbega aastas. Eesti Raudtee taristu enda vajadusteks kulub ostetavast elektrienergiast ligikaudu 40%, 2022. aastal 14,6 GWh (2021: 16,8 GWh). Selle energiaga hoitakse muuhulgas töös raudtee juhtimissüsteeme ja jaamu, valgustatakse taristut, sulatatakse talvel pöörmeltilund ning jääd. Ettevõtte üks eesmärke on vähendada elektrienergia tarbimist. Alustatud on tegevustega, mille tulemusena ei tohi Eesti Raudtee elektrienergia omatarve 2023. aastal ületada 14 GWh.

Reisijatevedu korraldava Elroni elektrirongid tarbivad nelja veolajaama kaudu samuti ligikaudu 40% tellitavast energiast ning 20% energiast kasutavad ära teised tarbijad, kes on Eesti Raudtee võrguga ühendatud. Üleminek taastuvatest allikatest pärineva energia kasutamisele on andnud korraliku panuse keskkonnahoidu.

Eesti Raudtee on võtnud suuna säästlikumatele küttesüsteemidele. Hetkel on meil vaid kaks suuremat katlamaja, mille heitmeemissiooni välisõhus me igas kvartalis arvutame – kergkütteõli katlamaja Muugal ja gaasikatlamaja Narvas. Kokku oli nende kahe katlamaja heitkogus 2022. aastal 253 tonni CO₂ ja 0,652 tonni muud heidet (täpsemad andmed GRI indeksis aruande lõpus).

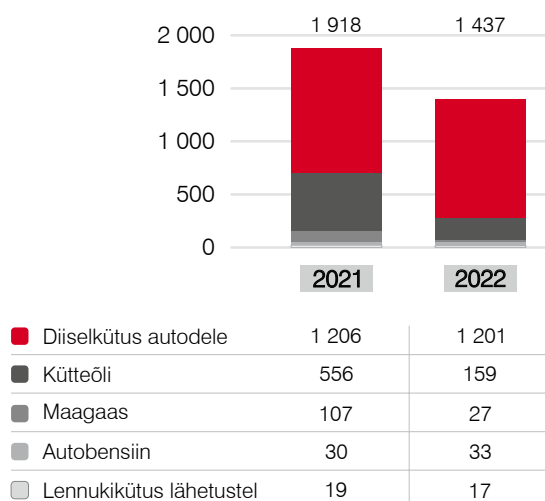
Süsinikujalajälg 2022

Ressurss	Mõõtühik	2022	2021
Maagaas	m ³	53324	58722
Kütteõli	liitrit	50000	42453
Diiselmootorid autodele	liitrit	368303	384656
Autobensiin	liitrit	11867	10706
Lennukikütus lähetustel (läbisõidu alusel)	km	84863	102247

Sellise koguse süsinikdioksiidi kompenseerimiseks oleks 2022. aastal vaja olnud 73 608 puud (2021: 88 658) või 2,3 MW tuulegeneraator oleks pidanud töötama 5888 tundi (2021: 7093).

Eesti Raudtee süsinikujalajälje muutus (tonni CO₂e)

Materjalid ja kemikaalid

Taristu hooldamisel ning ehitamisel eelistame keskkonnasõbralikumaid vahendeid. Lähtume võimalusel sellest, et materjale saaks hiljem taaskasutada.

Kasutame oma tegevuses kahte suuremat kemikaalirühma: õli ja umbrohutõrjevahendeid. Põõrmete määrimiseks kasutame biolagunevat määret ja kasutusel on survepitsid, mille abil saab määrdaine minimaalselt vajalikus koguses pöörmepadjale paigaldada. Uued paigaldatavad pöörmepadjad on juba määrdainevabad.

Umbrohutõrjeks oleme kasutanud glüfosaadipõhiseid vahendeid. Glüfosaati sisaldavad umbrohutõrjevahendeid oli lubatud kasutada kuni 15. detsembrini 2022. Oleme juba aastaid otsinud sellele keskkonnasõbralikumat alternatiivi. Põllumajandus- ja Toiduametist saadud info kohaselt ei ole sellist alternatiivi tänaseks olemas ja glüfosaadi-põhiseid umbrohutõrjevahendeid võib professionaalne kasutaja kasutada ka edaspidi.

Jäätmed ja taaskasutus

Meie suurimaks probleemiks on siiani olnud vanad, kasutuskõlbmatuks muutunud puitliiprid, mis liigituvad ohtlike jäätmete hulka, sest on immutatud kreosoodiga, mis on kantserogeenne aine. Selliste männiliiprite eluiga on kuni 20 aastat ja nende nõuetekohane utiliseerimine on äärmiselt kulukas.

2022. aastal utiliseerisime puitliipreid ca 800 tonni. Muid ohtlike ja probleemseid jäätmeid tekkis meil kokku 6,8 tonni, millest enamuse moodustasid raudtee ehituses kasutatavad plastik detailid.

Juba kolm aastat ei hangi Eesti Raudtee enam uute ehitusprojektide raames puidust liipreid. Kõik uued raudteelõigud ehitatakse betoonliipritele.

Meil on kaks jäätmeloaga platsi liiprite ladustamiseks, Tapal ja Tallinnas. Mõlemal platsil on olemas vastavalt kehtivale seadusandlusele kindlustus ja tagatised ohtlike jäätmete utiliseerimiseks.

Utiliseeritud muude ohtlike jäätmete kogused (kg)	2022	2021
Kummist isolatsioonimaterjalid	516	30 020
Plastik	1 037	44 424
Ohtlike jäätmetega saastunud pakend	844	97
Absorbendid, kaltsud	264	112
Mootori, käigukasti ja määrideõlid	562	570
Patareid ja väikeakud	32	83
Päevavalguslambid	159	68
Ehitus- ja lammutusjäätmed	536	340
Rehvid	346	1 887
Ohtlike osi sisaldavad suured seadmed	1 704	1 894
Bituumen	671	1 580
Laborikemikaalid	150	0
Muud jäätmed	0	485
Kokku	6 821	81 560

Lekked ja reostus

Suhtume alati suure ettevaatlikkusega võimalikesse leketesse ja reostustesse. Suuremat pinnasereostust või lekkeid võivad raudteeliikluses tekitada ohtlikke veoseid (kütus, väetised) vedavad rongid. 2022. aastal ühtegi suuremat leket ei olnud.

Elusloodus

Tavapäraselt tegutseb Eesti Raudtee taristu kaitsevööndi sees. Raudtee ääres on ka looduskaitsealasid, kuid need ei ulatu raudtee kaitsevööndisse. Näiteks on raudtee kaitsevööndiga külgnevatel aladel Valga–Koidula lõigul üks liblikate kaitseala, Tapa–Tartu suunal Põdrangu looduskaitseala, Äntu maastikukaitseala, Seljamäe hoiuala ja Mustallika looduskaitseala. Neile on kehtestatud sihtkaitsevööndid, mille puhul on kaitsealal lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd.

Ehitustegevust planeerime ainult varem tehtud keskkonnauuringute alusel. Töid tehes peame alati arvestama mõjuga elusloodusele. Raudtee-ehitus võib kaasa tuua puude ja põõsaste raie, maapinna ja taimestiku tallamise ning pinnase ümberpaigutamise.

2022. aastal viisime läbi mitmeid kaitsealuste taimede asurkondade määramisi. Selgus, et raudtee sobib elukohaks paljudele kaitsealuste taimedele, mistõttu tunnevad nad ennast meie kaitsevööndis väga hästi. Paraku peame kevadel tegema nii mõnegi ümberistutuse, et saaksime raudteemaal ohutuse tagamiseks ja kiiruste tõstmiseks vajalikke töid läbi viia.

Uute raudteelõikude rajamisel arvestame ka loomade liikumistrajektooriga, läbipääsudeks rajame tunneleid.

Roheline kontor

Alates 2019. aastast rakendame Eesti Raudtee peahoones roheline kontori põhimõtteid. 2022. aastal toimus sertifitseerimisaudit, mille läbisime edukalt. Vastav sertifikaat tõendab, et järgime oma töös jätkusuutlikkuse põhimõtteid nii tervisliku töökeskkonna loomisel, loodusressursside kasutamisel kui ka hange- ja ostude tegemisel.

Selleks:

- kasutame energia säästmiseks liikumisanduritega valgusteid;
- sorteerime jäätmeid liigiti nende taaskasutamiseks – meie köökides ja väljas asuvas prügimajas on konteinerid eri jäätmete jaoks;
- väldime asjatut dokumentide väljaprintimist;
- joome ise ja pakume külalistele puhast kraanivett.

Ettevõtte töötajad on järjest enam keskkonnateadlikud ning soovivad ise veelgi rohkem keskkonnahoidu panustada. 2022. aastal keskendusime varasemast rohkem töötajate spordiharrastuste toetamisele. Ettevõttes alustas tegutsemist spordiühendus, kes aasta jooksul viis läbi meie töötajatele üle kümne sporditegevuse ning -võistluse (nt kanuamatk, erinevatest jooksudest osavõtt, bowlinguturniir, Sportlikuma Riigiasutuse sari, Suvespartakiaad, kardivõistlus).

Eesti Raudtee töötajate seas toimus sammujahi konkurss „Raudselt Haapsallu edasi ja tagasi!“. Eesmärgiks oli propageerida tervislikku ja keskkonnasõbralikku liikumist. Sammujahis kogutud sammud läbisid virtuaalselt terve marsruudi võistluse jooksul 74 korda. Kokku osales väljakutses kaheksa meeskonda ja üks tubli üksiküritaja, tehes ühtekokku 11 243 935 sammu.

Suhted kohaliku kogukonnaga

Raudteega puutuvad väga paljud Eestimaa inimesed ühel või teisel viisil kokku. Meie ülesanne on teavitada avalikkust raudteel toimuvast ja tagada ohutus raudtee igas punktis igal ajal. Uusi raudteeülesõidu- ja raudteeülekäigukohti rajades kaasame juba planeerimise faasis nii kohaliku omavalitsuse kui ka kogukonna esindajaid. Arvestame nii palju kui võimalik kohalike elanike harjumuste ja soovidega.

TÖÖKESKKOND

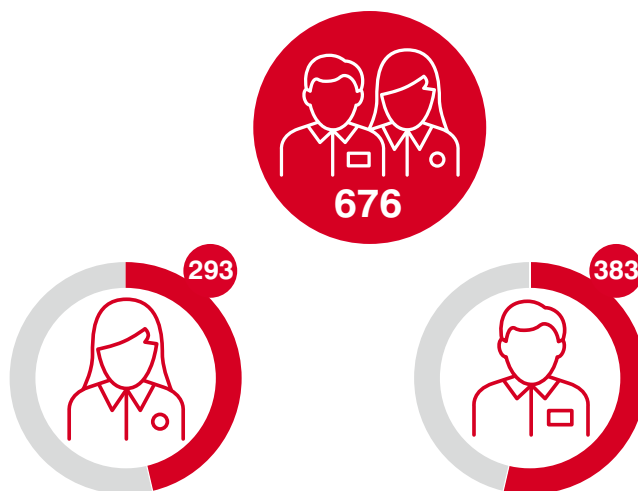
Personalijuhtimise peamised teemad on põhjalike raudteelaste teadmistega järelkasvu tagamine, uute tehnoloogiliste lahenduste rakendamist toetav töötajate koolitamine, uute töötajate leidmine tööjõuturult ning töötervishoid ja -ohutus.

Eesti Raudtee strateegiliste eesmärkide täitmise eelduseks on seda ellu viivate töötajate panus. Töötajatega seotud eesmärkide saavutamise viisid on kirjeldatud personalipoliitikas, koolitusstrateegias ja koolituspõhimõtetes, värbamisprotseduuris ja töötasusüsteemis.

Ülevaade ja üldandmed

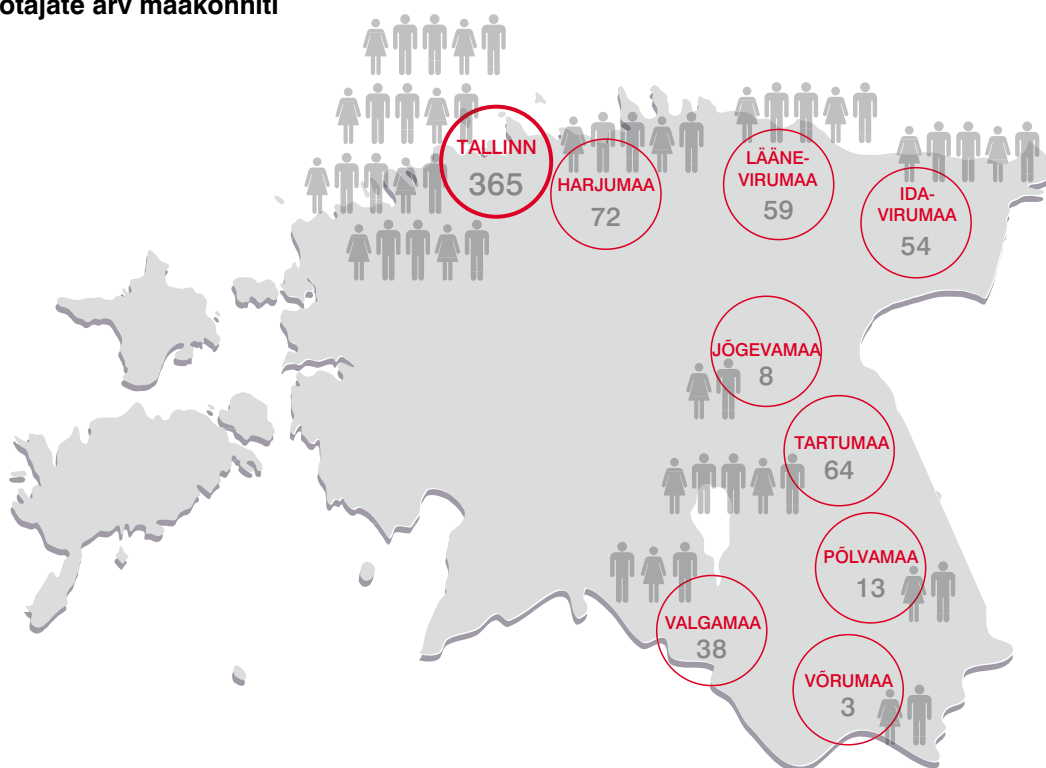
Eesti Raudtee on tööandjaks ligi 700 töötajale: 2022. aasta keskmine töötajate arv oli 679, aasta lõpus oli Eesti Raudteel 676 töötajat. Enim töötajaid on taristu- ja liiklusteenistustes, vastavalt 342 ja 214. Naiste ja meeste osakaal on ettevõttes peaaegu võrdne (mehi 57% ja naisi 43%), suuremad on kõikumised töö iseloomust tingitult ehitusteenistuses (naisi 8, mehi 13), ohutusteenistuses (naisi 2, mehi 18), ja taristuteenistuses (naisi 43, mehi 299). Eesti Raudtee annab tööd ka neljale Ukraina sõjapõgenikule, kes töötavad raudtee-ehituse ja -energeetika valdkondades.

Meie töötajate keskmine staaž on 18 tööaastat. Tööjõu volavus oli 2022. aastal 7,5% töötajatest (2021: 6,2%). Töötajate keskmine vanus on 51 aastat.

Töötajate arv aasta lõpus	KOKKU	Naisi	Mehi
2021	683	308	375
2022	676	293	383
Alla 30-aastaseid	31	7	24
30–49-aastaseid	228	85	143
50-aastaseid ja vanemaid	417	201	216
sh 60-aastaseid ja vanemaid	157	77	80
sh pensioniealisi	70	31	39

Töötajate arv maakonniti

	KOKKU	Naisi	Mehi
Uute töötajate arv	72	16	56
Ettevõttest lahkunud töötajate arv	76	30	46

Töötajate arvu kasvu on tinginud aktiivselt suurprojektide tarbeks värvatud projektijuhtimise, ehituse, energeetika, mehhatroonika, automaatika ning IT-oskustega töötajad, keda vajame jätkuvalt ka lähiaastatel.

Tööandja maine, järelkasv ja õiglane värbamine

Ettevõtte uurib oma töötajate pühendumust ja rahulolu üle aasta toimuvate rahulolu-uuringutega. 2022. aasta oktoobris viidi läbi töötajate töörahulolu ja pühendumuse uuring, tagasisidet andis lausa 80% töötajatest (2020: 67%), mis on väga hea tulemus võrreldes võrdlusgrupiga. Kõrged ja keskmised hinnangud koostööle tõusid 35%-lt 41%-le ja tööandja soovitusindeks jäi 82%-le. Töötajate rahulolu on paranenud võrreldes 2020. aastal läbi viidud uuringuga ning rahulolu mõjutavate teguritena on esile kerkinud vahetu juhtimine ja usaldust loov juhtimiskultuur.

2022. aastal oli üks olulisi teemasid ka Eesti Raudtee kui tööandja maine tõstmine ja järelkasvu tagamine. Instari tööandja atraktiivsuse 2022. aasta uuringus olime tudengite seas 102. kohal 249 ettevõtte seas (2021 123. kohal). Kutsekoolide arvestuses olime 69. kohal (2021 oli koht 117). Seega saab öelda, et ettevõtte atraktiivsus noorte seas on tõusnud.

Töötajate järelkasvu tagamiseks teeme koostööd ülikoolide, kõrgkoolide ja kutsekoolidega. Eesti Raudtee nõukogu esimees kuulub ka Tallinna Tehnikakõrgkooli (TTKK) nõunike kogusse. Valdkonna eksperdina kuulub Eesti Raudtee esindaja Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) logistika magistriõppekava ja ärianduse bakalaureuseõppekava programminõukodadesse. Eesti Raudtee töötajad olid paljudes õppeainetes lektoriteks, lõputööde juhendajateks või kuulusid lõputööde kaitsmiskomisjonide koosseisu TTKK-s ja TTÜ-s.

2022. aastal tutvustasime Eesti Raudtee töö- ja praktikavõimalusi Ida-Viru Kutsehariduskeskuses ja Tallinna Polütehnikumis. Veebruaris toimus TTÜ-s inseneriteaduskonna poolt korraldatav ja ühe meie stipendiaadi ideest alguse saanud raudteemakettide valmistamise võistlus Rööpameister, kus Eesti Raudtee ehitusteenistuse töötajad olid konsultandi rollis. Eesti Raudtee pani parimatele meeskondadele välja ka auhinnad. Üritus kujunes väga populaarseks ja seetõttu on plaanis seda korraldada ka 2023. aastal. Märtsis osalesime TTKK poolt korraldatud Inseneria Karjääripäeval ja aprillis Logistikaseminaril, kus osalejatel oli ettevõtetega võimalus tutvuda tudengiboksides. Aprillis osalesime Töötukassa virtuaalsel Töö- ja Karjäärimessil, kus tutvustasime oma käimasolevaid värbamiskonkurse. Juulis andsime oma panuse TTÜ tudengite poolt korraldatud võistlusel Goldberg 2022. Võistluse ideeks oli ehitada Rube Goldbergi masin, mis sooritab ühe lihtsa ülesande võimalikult keerulise ahelreaktsiooni jadana. Eesti Raudtee lisas jadasse ka raudtee elemendi.

Eesti Raudtee on võtnud teadliku suuna panustada noorte tulevikuspetsialistide arengusse – kaks stipendiumit anti maikuu 2022 välja TTÜ energeetika ja mehhatroonika bakalaureuseõppe tudengitele, detsembris anti üle stipendiumid veel kahele bakalaureusetudengile. Lisaks oleme võtnud eesmärgiks kujundada Eesti Raudtee kui tööandja mainet gümnasistide seas selgitustööga, miks tasub mõnda raudteevaldkonna eriala õppima minna. Oleme avatud ettevõtte ja noored on oodatud külaskäikudele, töövarjupäevadele, praktikale. 2022. aastal läbis Eesti Raudteel praktika 20 noort ja TTÜ-st käis töövarjuks 6 üliõpilast. Mõne-

de praktikantide praktika ulatus peaaegu 500 tunnini, mis tähendab, et meie juures oldi praktikal ca pool aastat. Praktika juhendajad on meil oma ala professionaalid. Tunnustame nende vastutusrikast tööd ja tõstame esile teiste töötajate seas. Osalesime ka Tööandjate Keskliidu poolt korraldatud konkurssidel Parim Praktikakoht ja Parim Praktikant.

Toetame värbamist oma töötajate kaudu ja maksame töötajatele iga soovitatud ja tööle tulnud töötaja eest värbamispreemiat.

Kaasamine ja tunnustamine

Organisatsioonikultuuri lahutamatu osa on ettevõtte väärtused, mis juhivad meie töötajate käitumist probleemsetes olukordades valikute tegemisel. Kord aastas viiakse töötajatega läbi arenguvestlused, mille raames töötajad hindavad ennast läbi ettevõtte väärtuste ja mille kaudu annavad juhid töötajatele tagasisidet.

Töötajate ühtses infoväljas hoidmiseks korraldame regulaarselt infopäevi. 2022. aasta sügisel viisime neid läbi nii Tallinnas, Tartus kui ka Narvas. Samuti oli infopäevi võimalik vaadata Youtube'i vahendusel otseülekandena ning tagantjärele meie ettevõtte siseveebis.

Tunnustame ja premeerime töötajaid, kelle tegevus on kõige paremini kooskõlas ettevõtte väärtustega. 2022. aastal andsime tiitlid koos rahalise preemiaga väljas üheksas kategoorias: Aasta vedur, Aasta aususe kandja, Aasta proff, Aasta juht, Aasta idee, Aasta uus tulija, Aasta riskijuht, Aasta koolitaja ja Aasta meeskond.

2022. aasta kevadel korraldasime oma ettevõtte töövarjunädala, mille raames said meie töötajad olla töövarjuks erinevate ametite esindajatele.

Suvel korraldasime ettevõtte töötajatele Roostal ühisürituse ning tegime COVID-19 leviku tõttu ära jäänud 2021. aasta piduliku staažimärgiürituse kevadel ning 2022. aasta ürituse novembrikuus.

Ettevõttes on virtuaalne ideepank, mille eesmärgiks on koguda töötajate käest uuendusmeelseid ideid, mis parendavad Eesti Raudtee tööprotsesse ja -keskkonda või toetavad muul moel ettevõtte tegevust. 2022. aastal esitasid töötajad meie ideepanga kaudu 24 ideed. Parimaks ideeks valiti digiraamatukogu loomine, millega soovitakse laiendada töötajate silmaringi. Samuti viidi läbi energiasäästu ideede konkurss, kuhu laekus meie töötajatelt 7 ideed.

Peame oma töötajaid meeles juubelitel, tööjuubelitel, perekondlikel sündmustel, staažikate töötajate lahkumisel. Samuti on meie jaoks oluline meeles pidada juba pensionile läinud kolleege. Näiteks aitas ettevõtte Eesti Raudteelaste Liitu, kelle eesmärk on väärtustada raudteetranspordi ajalugu Eestis ning koondada raudteelasi. Neil on traditsiooniks endiste raudteelaste meeespidamine juubelitel. Just selle tarbeks valmistas Eesti Raudtee asjakohased diplomid ning väikesed meenekingitused.

Tasu ja hüved

Töö tasustamisel lähtume eesmärgist hoida Eesti Raudteel oma ala häid spetsialiste, maksame neile konkurentsivõimelist töötasu ja rakendame muid motiveerivaid tasustamisvahendeid. Eesti Raudtee töötajate motiveerimise aluseks on ettevõtte töötasu- ja motivatsioonisüsteem.

Lisaks töötasule on Eesti Raudtee töötajatele ette nähtud näiteks:

- tulemustasu olenevalt töötulemusest, eesmärkide täitmisest, töösse suhtumisest, vastutulelikkusest, lojaalsusest, initsiatiivikusest, koostöövõimest jne;
- kolm tasustatud tervisepäeva ühes kalendriaastas;
- tasustatud lisapuhkepäevad tööstaažist ja ka erirežiimi alla käivast tööst tulenevalt;
- kord aastas puhkusetootus, mille suurus sõltub tööstaažist;
- töötajate kindlustamine tööõnnetuse vastu;
- spordikompensatsioon 90 eurot ühes kvartalis – 2022. aastal kasutas seda 364 töötajat;
- pensionile siirdumisel pensionitoetus olenevalt staažist 10-50% viimasest põhipalgast;
- tervislikel põhjustel töölepingu lõpetamise hüvitis olenevalt staažist 1-2 kuupalka;
- toetus rõõmsate tähtpäevade (juubel, tööjuubel, jõulud, emadepäev, pulmad, lapse sünn, lapse esimesse klassi minek) puhul, kuid ka rasketel hetkedel, nagu lähedase kaotus;
- ühisüritused;
- reservväe õppekogunemistel osalemise ajaks säilitame töötajatele lepingujärgse põhipalga.

Suhted ametiühinguga

Eesti Raudteelaste Ametiühing on Eesti Raudteele sisuliseks partneriks ettevõtte töötajate töötingimuste, töötasu, töötervishoiu, töökoormuse, töölepingu lõpetamise ja muude tööga seotud tingimuste läbirääkimistel. Ettevõttel on ametiühinguga head ja konstruktiivsed suhted ning kohtumised ametiühingu esindajatega on regulaarsed. Eesmärgiks on alati leida töötajate soovidele ja probleemidele mõlemaid pooli rahuldav lahendus.

Ametiühingusse kuulub 36% Eesti Raudtee töötajatest (2021: 38%). Raudteelaste ametiühingu kollektiivlepinguga olid kaetud kõik ettevõtte töötajad nagu ka 2021. aastal. 2022. a lõpus lõppesid läbirääkimised uue kollektiivlepingu tarbeks, mis allkirjastati 2023. aasta jaanuarikuus.

Tööohutus ja tervishoid

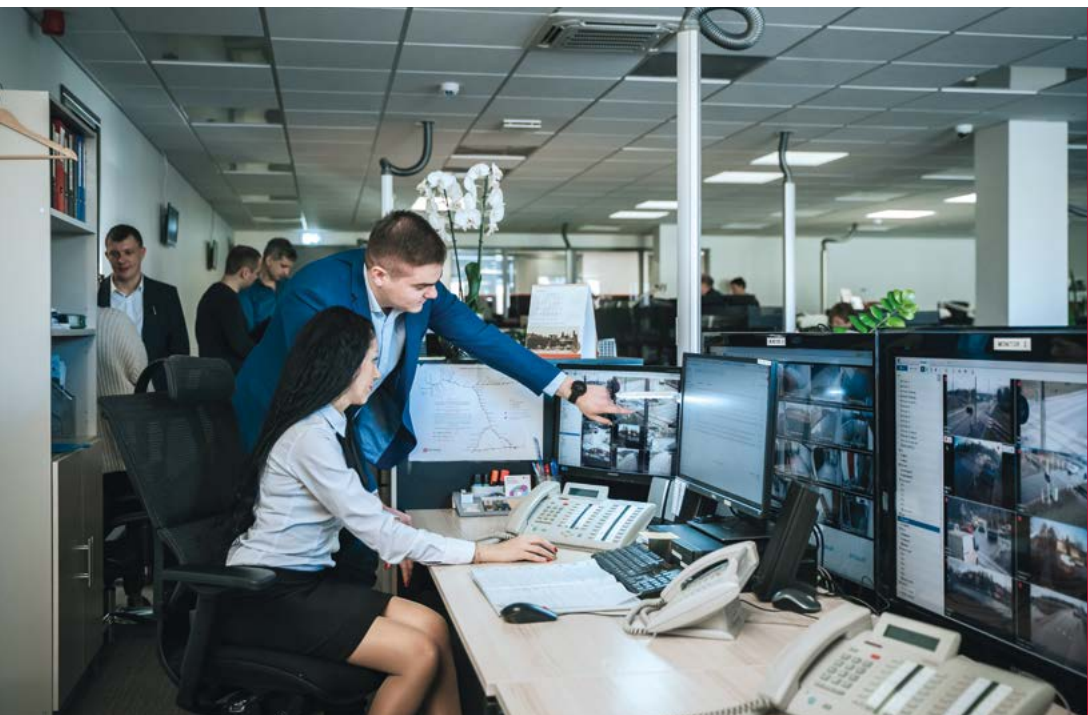
Meie töö spetsiifikaga käib kaasas tavapärasest kõrgem risk töötajate ohutusele ja tervisele. Tööohutuses lähtume töötervishoiu ja tööohutuse seadusest, asjakohastest määrustest, standardist ISO 45001:2018 ja riskihindamiste tulemustest. Juhime ohutuse, tööohutuse, kvaliteedi ja keskkonna juhtpõhimõtteid ühtse süsteemina, mis katab kõiki Eesti Raudtee ametikohti. Riskianalüüsi põhjal on Eesti Raudtee peamiseks ohuteguriteks raudteeliiklus, kokkupuude elektritöödega ning öötöö. Töötajatel on õigus keelduda ohtlikust tegevusest, teavitades sellest oma tööjuhti, kes vastutab probleemide lahendamise leidmise eest.

Ohutussüsteemi arendamisel saavad töötajad kaasa rääkida ja ohukohtadest teavitada eelkõige töökeskkonna volinike, töökeskkonnanõukogu liikmete ja personaalse otsesuhtluse kaudu.

Alustasime tööohutuskoolituste ja juhendamise digitaliseerimist, mis võimaldab tulevikus protsessi paremini kontrollida ja jätab koolitajatele rohkem aega teisteks tegevusteks.

2022. aastal juhtus Eesti Raudtee töötajatega üks tööõnnetus (2021: 0), kui Vastse-Kuuste–Põlva jaamavahel väenas lõuna teesosakonna töötaja pikkrööpa vahetustööde käigus jalga ja oli seetõttu 25 päeva töövõimetuslehel. Pikema perioodiga võrreldes on näha, et aastatel 2010–2022 on tööõnnetuste arv püsinud vahemikus 0-5. Toimunud tööõnnetuste korral analüüsime tekkepõhjuseid, et vältida samalaadse õnnetuse kordumist. Samal eesmärgil arutame ka peaaegu juhtunud õnnetused töötajatega läbi.

Koolitused ja areng

Eesti Raudtee personali arenduse ja koolituse strateegilised eesmärgid on juhtimiskvaliteedi, digioskuste ja tööks vajaliku keeletaseme omandamine, samuti organisatsiooni teadmuse hoidmine ja edasiandmine ning koostöö arendamine organisatsioonisiselt ja väliste partneritega (sh kutse- ja kõrgkoolid).

Ettevõttes on tugev rõhuasetus sisekoolitustele. Eestis on ainult üks raudteealast tasemeharidust pakkuv õppeasutus (TTKK), ent on oluline, et ettevõttes olev teadmus säilib ja seda antakse edasi. Kuna Eesti Raudteel töötab palju peagi pensionile suunduvaid pika kogemusega professionaalseid töötajaid, jagavad nad oma praktilisi teadmisi noorele põlvkonnale. Meie ettevõttes andsid 2022. aastal oma teadmisi edasi 36 sisekoolitajat.

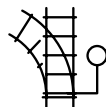
Koolituste arv, milles osaleti

Struktuuriüksus	2022	2021
juhatas	23	23
riskijuhtimise ja siseauditi osakond	7	8
taristuteenistus	482	828
liiklusteenistus	1495	841
ohutusteenistus	54	55
finantsteenistus ja IT	232	184
juhatuse alluvuses olevad osakonnad	111	246
ehitusteenistus	144	111
rahvusvaheliste suhete ja kommertsteenistus	35	-

Keskmine koolitustundide arv töötaja kohta 2022. aastal struktuuriüksuste kaupa

juhatatus

39riskijuhtimise ja
siseauditi osakond**19**

taristuteenistus

12

liiklusteenistus

25

ohutusteenistus

13finantsteenistus ja
IT-osakond**24**juhatuse alluvuses
olevad osakonnad**48**

ehitusteenistus

53rahvusvaheliste suhete ja
komertsteenistus**11**

2022. aasta olulisemad tegevused töötajate koolitamisel:

- jätkusid ettevõttesisesed eesti keele kursused, kus osales 75 töötajat. Samuti toetasime töötajate õpinguid e-õppekeskkonnas Speakly, kus õppis 35 töötajat;
- ligi 500 töötajat läbis küberturbe alase e-koolituse;
- alustasime keelekohvikute projektiga, mille raames meie töötajatest keelementorid viisid läbi eesti keele vestluskursuseid töökaaslastega, kes tahtsid praktiseerida eesti keelt;
- arenguveestluste ja tagasisidestamise koolitus juhtidele;
- raudteevaldkonna automaatika ja telemaatika koolitus projektijuhtidele;
- vastavushindamise teemaline koolitus projektijuhtidele ja juhtidele;
- DISC isiksuseprofiili hindamised ja koolitused töötajatele;
- korruptsiooniennetusala koolitus töötajatele.

Sisekoolitused on osaliselt suunatud e-õppekeskkonda. Veebikeskkonnas Confluence on üleval 31 koolitust, milles töötajad saavad iseseisvalt õppida.

Motiveerimaks töötajaid eesti keele oskust täiendama ja sooritama keeletaseme eksameid, premeerime töötajaid, kes on sooritanud positiivsele tulemusele B2 või C1 taseme eksami. 2022. aastal premeeriti rahaliselt kahte B2 taseme lõpetajat ja kahte C1 taseme lõpetajat. Aasta lõpus võttis ettevõtte juhatus vastu otsuse premeerida ka B1 eesti keele taseme saavutanuid.

Mitmekesisus, võrdne kohtlemine, mitte-diskrimineerimine

Personali valikul, töötajate hindamisel, töötajatele arenguvõimaluste loomisel, töötajate edutamisel, töötajate tasustamisel ja koondamissituatsioonis töötajate seast valiku tegemisel ei arvestata töötaja vanust, sugu, rahvust, emakeelt, tema religioosseid, poliitilisi või ühiskondlikke veendumusi ega kuuluvust legaalsesse ühendustesse.

Tahame, et meie organisatsioonikultuur oleks vaba diskrimineerimisest, ahistamisest ja alandamisest. Töötajate värbamisel on peamised valikukriteeriumid kandidaadi töökogemus, teadmised, oskused, soov end arendada ja töötada Eesti Raudteel ning sobivus tulevase töötajaskonna ja organisatsioonikultuuriga.

Eesti Raudtee töötajate hulgas on mitmesuguse taustaga, eri rahvusest ja kultuuriruumist inimesi. Töötaja päritolust olenemata austame kõikide töötajate võrdseid õigusi, kohustusi ja võimalusi töösuhtes, hariduse omandamisel ja ühiskondlikus tegevuses osalemisel.

Olulised ettevõtte infomaterjalid on kättesaadavad nii eesti kui ka vene keeles. Ühisüritustele on alati oodatud kõik Eesti Raudtee töötajad.

Ühtegi diskrimineerimisjuhtumit 2022. aastal ei tuvastatud.

Aruandeaastal oli pooleli üks töövaidlusavaldus, kus töötaja esitas omal soovil tööandjale lahkumisavalduse, kuid hiljem nõudis ülesütlemisavalduse tühistamist ning töösuhte kehvatuvastamist. Töövaidluskomisjoni otsusega jäeti töötaja nõuded rahuldamata, kuid otsus oli 2022. aasta lõppedes veel jõustumata.

ÜHISKONDLIK PANUS

Noorte kaasamine

Koostöös Kristiine linnaosa noortega panustati 2022. aasta juunikuus raudteeohutussõnumite levitamisse. Eesti Raudtee, Kristiine linnaosavalitsus, piirkonna politsei ja Kristiine noortekeskuse noored markeerisid Järve ja Tondi raudtee ülekäigukohtades ning Lilleküla raudteetunneli sissepääsude juures maha ohutussõnumid "Palun tule rattalt maha!" ja "Aitäh!". Kampaania eesmärgiks oli tuletada liiklejatele meelde, et raudtee ülekäigukohta ületades tuleb ohutuse tagamiseks võtta ratas või tõukeratas käekõrvale ning ületada raudtee jalakäijana.

Toetustegevus ja koostööprojektid

Ukrainas toimuva taustal on meie ettevõtte soov olnud sealseid kolleege ning Eestisse põgenenud ukrainlasi aidata. Oleme olnud Ukraina Raudteega ühenduses sõja algusest saati ning 2022. aasta kevadel saatsime Ukraina Raudteele abisaadetise, mis sisaldas spetsiaalselt raudtee hoolduseks ja paranduseks mõeldud autosid ning varuosi. Samuti jagasime Eestisse tulnud Ukraina põgenike lastele ettevõttes maha kantud arvuteid koolitöödega jätkamiseks ning tegime põgenikele ettevõtte töökohtade tutvustuse Tallinki laevas Isabelle.

2022. aasta kevadel toetas Eesti Raudtee nõukogu otsusel Lavassaares asuvat MTÜ Eesti Muuseumraudtee restaureerimist ja välieksponaatide arendamist 15 000 euroga.

Liikmemaksuga toetame ka raudteeohutuse eest seisva OLE tegevust, 2022. aastal 120 000 euroga.

2022. aastal toetasime 12 660 euroga Eesti Raudteelaste Ametiühingu tegevust.

Samuti panustasime koostööprojektidesse nii oma oskusteabe, taristu kui ka töötajate ajaga:

- Eesti Raudtee tööandja brändisaadikud käisid sügisel Tallinna Loomaias heakorratöödel abis. Koostöös puhastati amuuri leopardide aedik;
- aitasime Eesti Raudteelaste Liidul korraldada meile kuuluvates hoonetes sündmusi;
- meie taristut filmiti ja pildistati 2022. aastal kaheksa projekti jaoks ning me lasksim tegevitel seda tasuta teha, kui nad järgisid meie seatud tingimusi ja ohutusnõudeid;
- Eesti Raudtee ehitusteenistuse töötajad käisid Lavassaares asuval Muuseumraudteel heakorratöödel abiks ning vahetasid rööpaid Aurupäevade tarbeks;
- olime partneriks juunikuus toimunud Vasalemma Offroad Rally võistlusele, kus võistlusrada läbis osaliselt ka Eesti Raudtee taristu teenindusteed;
- juba mitmendat aastat järjest oleme heaks partneriks spordihuvilistele. Nimelt läbib Tallinna Maratoni teekond ka meie taristut.

Meie taristut kasutavad ka kunstnikud:

- koostöös Lasnaidee MTÜ eestvedaja ning Mondo MTÜ, MTÜ Rural Urban Art ja Peace Action Community´ga viisime Ülemiste raudteetunnelis läbi tänavakunsti projekti;
- koostöös Kesklinna Linnaosa Valitsuse ja Kristiine Linnaosa Valitsuse, Tallinna Haridusameti ja OLEga kaunistasime koos kunstnikega Lilleküla tunneli erinevate kunstikavandite ning raudteeohutussõnumitega;
- koostöös Tapa Muusika- ja Kunstikooliga sai kaunistatud Tamsalu jalakäijate tunnel, mis kandideeris ka Lääne-Virumaa „Aasta tegu 2022“ konkursil;
- Tallinnas Balti jaama kõrval andsime Eesti Raudtee Reisijate tänava piirdeaija kasutusse kunstitänava projekti tarbeks MTÜ-le Okapi, kelle näitus On the Edge Fest tõi esile dokumentaalse fotokunsti Ukraina sõjast;
- Kiltsi jaamahoonel valmis MTÜ Meie Kiltsi ja MTÜ Vao Küla Hüvanguks koostööprojekti raames näitus „Elu on maal“;
- Tallinna ja Narva vahelisel Eesti Raudtee taristul etendati kunstniku Henri Hüti koreograafia residentuuri lõpuüritust „Peatusest peatusesse ehk väljasõit teadmatusse“.

Töötajate vabatahtlik tegevus

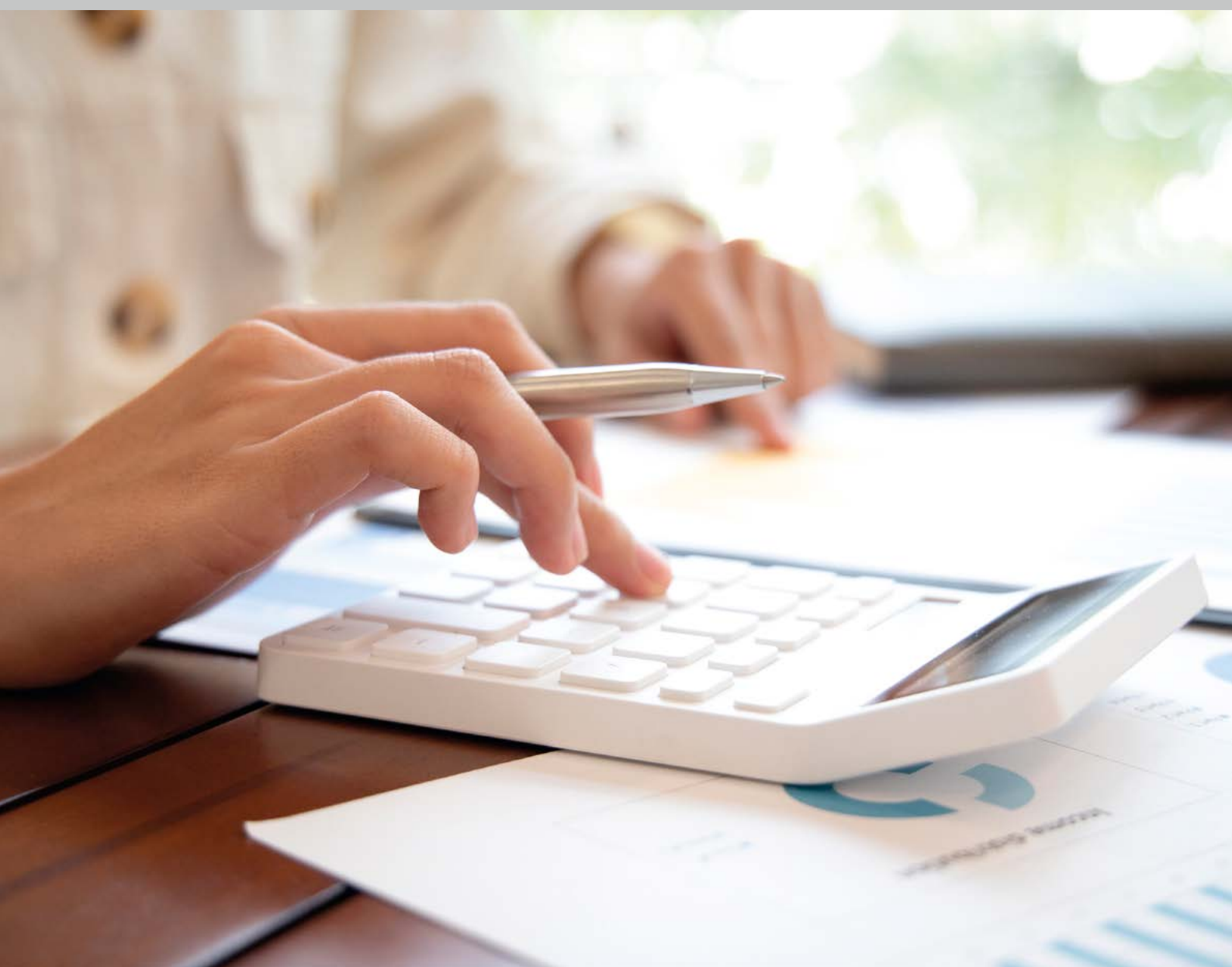
Eesti Raudtee soodustab töötajate panust heategevusse ja ühiskondlikku teavitustegevustesse ning võimaldame neil seda teha tööajast. Peamiselt käivad Eesti Raudtee töötajad rääkimas raudteeohutusest koolides ja lasteaedades, seda nii algatuse „Tagasi kooli“ raames kui ka omal initsiatiivil. Näiteks käis kevadel ettevõtte kommunikatsioonijuht Järveküla kooli 9ndatele klassidele rääkimas ettevõttest, raudtee valdkonnast üldisemalt ning raudteeohutusest. Samuti külastas ettevõtte peakontorit Digiruum Huvikooli lastelaager.

Meie töötajad käivad koolides ja lasteaedades ka eraldi lastele rääkimas raudteeohutusest, nõnda sai 2022. aastal koolitatud üle 650 lapse.

Ohutusteemalistes aktsioonides osalevad Eesti Raudtee töötajad oma vabast tahtest. Näiteks ja gasid meie töötajad pimedada aja saabudes Balti jaamas helkureid soovijatele. 2022. aastal läbis Eesti Raudtee kolm uut raudteeohutuse saadikut OLE korraldatud koolituse.

AS EESTI RAUDTEE 2022. MAJANDUSAASTA ARUANNE

SISUKORD

Tegevusaruanne	80
Raamatupidamise aastaaruanne	84
Finantsseisundi aruanne	84
Koondkasumiaruanne	85
Omakapitali muutuste aruanne	86
Rahavoogude aruanne	87
Raamatupidamise aastaaruande lisad	88
Lisa 1. Raamatupidamise arvestuspõhimõtted	88
Lisa 2. Finantsriskide juhtimine	99
Lisa 3. Materiaalne põhivara	104
Lisa 4. Immateriaalne põhivara	105
Lisa 5. Varud	106
Lisa 6. Nõuded ja ettemaksed	106
Lisa 7. Omakapitali muutused	106
Lisa 8. Laenud ja liisingukohustised	107
Lisa 9. Võlad tarnijatele ja muud kohustised	108
Lisa 10. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	109
Lisa 11. Müügitulu ja muud äritulud	109
Lisa 12. Ärikulud	110
Lisa 13. Finantstulud ja -kulud	111
Lisa 14. Tulumaks	111
Lisa 15. Tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused ning tingimuslikud varad	112
Lisa 16. Tehingud seotud osapooltega	114
Lisa 17. Sihtfinantseerimine	115
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	118
Kasumi jaotamise ettepanek	120
Juhatuse liikmete allkirjad	120
Tegevusalade loetelu	121

TEGEVUSARUANNE

Tegevusvaldkond

Eesti Raudtee tegutseb korraga mitmes rollis: võrguvaldaja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjana majandame, käitame, hooldame, uuendame ja aitame kaasa avaliku raudtee arendamisele. Raudteeinfrastruktuuri majandamise põhiülesannetena jaotab Eesti Raudtee endale kuuluva avaliku raudtee läbilaskevõimet, annab seda kasutada veo-ettevõtjatele ja kogub infrastruktuuri kasutustasusid.

Kaubaveo loomulikud arenguvõimalused regioonis olid kuni 2022. aastani piiratud Venemaa ekspordile suunatud arengustrateegiaga, mis rangelt eelistas ekspordikauba veol siseriiklikke sadamaid (nt Ust-Luga). Kuid 24.02.2022 algas Venemaa Föderatsiooni agressioon Ukraina Vabariigis. 28.04.2022 kinnitas majandus- ja taristuminister omaniku ootused aktsiaseltsile Eesti Raudtee. Dokumentis anti ettevõttele juhised hinnata Venemaa ja Valgevene ettevõtjatega ärisuhete eetilistust ning loobuda sellistest ärisuhetest, mis ei ole vältimatult vajalikud piiriülese raudteeliikluse ja avaliku raudtee toimepidevuse tagamiseks ning seaduses ja rahvusvahelistes lepingutes ettenähtud kohustuste täitmiseks. Sel põhjusel otsustas AS Eesti Raudtee sulgeda esinduse Venemaa Föderatsioonis, Moskvast, mille likvideerimismenetlus jõudis täielikult lõpuni 2022. aasta detsembrikuus. Jätakuvalt täidab ettevõtte majandus- ja taristuministri volitusel 1520 mm rööpmelaiusega raudteevõrgu osana raudteeadministratsiooni funktsiooni piiriüleisel koostööl Baltimaade ja kolmandate riikidega.

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika teostamiseks leppis Euroopa Liit kokku mitmed sanktsioonide pakettid Venemaa ja Valgevene kaupadele, pankadele, ettevõtetele ja eraisikutele. Sanktsiooninimekirja on kantud ka AS Venemaa Raudteed, kes täidab Venemaa Föderatsiooni raudteeadministratsiooni funktsioone. Keelatud on investeerimisteenused Venemaa Raudteedele. Nimetatud teenuseid Eesti Raudtee ei osuta. Piiravate meetmete elluviimiseks töötas ettevõtte välja rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise korra ja moodustas ettevõttesisese tööorganina rahvusvaheliste sanktsioonide komisjoni. See tegeleb rahvusvaheliste sanktsioonide kohaldamisega seotud küsimuste lahendamise, teostab järelevalvet rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise üle, hindab rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise seotud riske ettevõttes ning kinnitab nimekirja Valgevene Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni isikutest, kellega ettevõtte toimuvad regulaarsed arveldused.

Sanktsioonide järgimine tõi 2022. aastal kaasa veomahtude languse kõikides Balti riikides, mis Eesti puhul tähendab raudteeinfrastruktuuri ümberkujunemist peamiselt massveoste orienteeritud kaubaraudteest euroopalikuks reisiraudteeks. Transpordi ja liikuvuse arengukavas 2021–2035 on püstitatud eesmärk suurendada raudteekaubaveo käibe (neto tonnikilomeetrites) osatähtsust Eesti kaubaveokäibes 2035. aastaks võrreldes maanteetranspordiga 40%-ni, kui 2020. aasta tase oli 28%. Rahvusvahelise transiitkaubanduse kohta märgitakse arengukavas, et edendada tuleb koostööd, mis võimaldab tuua Aasia kaupu Põhja-Euroopa turule mööda raudteed, kuid seda piiravaks teguriks on käesoleval ajal Venemaad ja Valgevenet läbivad veoteed.

Rongikasutajate arv on Eestis iga aastaga kasvanud, jõudes 2019. aastal 8,3 miljoni reisijani, sellest ca 85% Eesti Raudtee infrastruktuuril. Aastatel 2020–2021 reisijate arv langes COVID-19 piirangute tõttu, millest Eesti Raudtee tegevustelemused otseselt ei sõltunud. Alates 2022. aastast on taas loota reisijate arvu kasvu. Transpordi ja liikuvuse arengukavas aastateks 2021–2035 on eesmärgiks jõuda 2035. aastal 20 miljoni raudteereisijani. Selleks soovitakse tõsta 1520 mm rööpmelaiusega raudtee kiiruseid, et vähendada aegruumilisi vahemaid Eesti suuremate tõmbekeskuste vahel, et oleks tagatud kiirem ühendusaeg võrreldes kommertsbussiliiklusega. Prioriteetse arendussuunana on nimetatud Tartu-Valga kiire ja mugava raudteeühenduse tagamist ning potentsiaalsena Tartu-Riia rongiühenduse käivitamist.

Äritulud

AS Eesti Raudtee müügitulu oli 2022. aastal 29,39 mln eurot (2021: 32,79 mln eurot). Müügitulust 80,0% moodustasid tulud infrastruktuurile juurdepääsu tagavatest põhiteenustest (2021: 86,6%). 45,2% infrastruktuuri kasutustasudest saadi kaubaveo-ettevõtjatelt (2021: 54,3%). Aastaga vähenes kaubaveo-ettevõtjatelt saadav infrastruktuuri kasutustasu põhiteenuste eest 31,8% ja reisijateveo-ettevõtjatelt saadav kasutustasu 0,6%.

Ülejäänud osa müügitulust saadi peamiselt teenindusrajatiste (veeremi seisuteed, reisiabe tablood, vedurite pöördering Koidulas, Tartu ja Narva vaksali ooteruumid) kasutada andmisest, infrastruktuurile juurdepääsu tagavate lisateenuste osutamisest, samuti kinnisvara, fiiberoptilise kiu ja vagunite rendist ning vanametalli ja elektrienergia müügist.

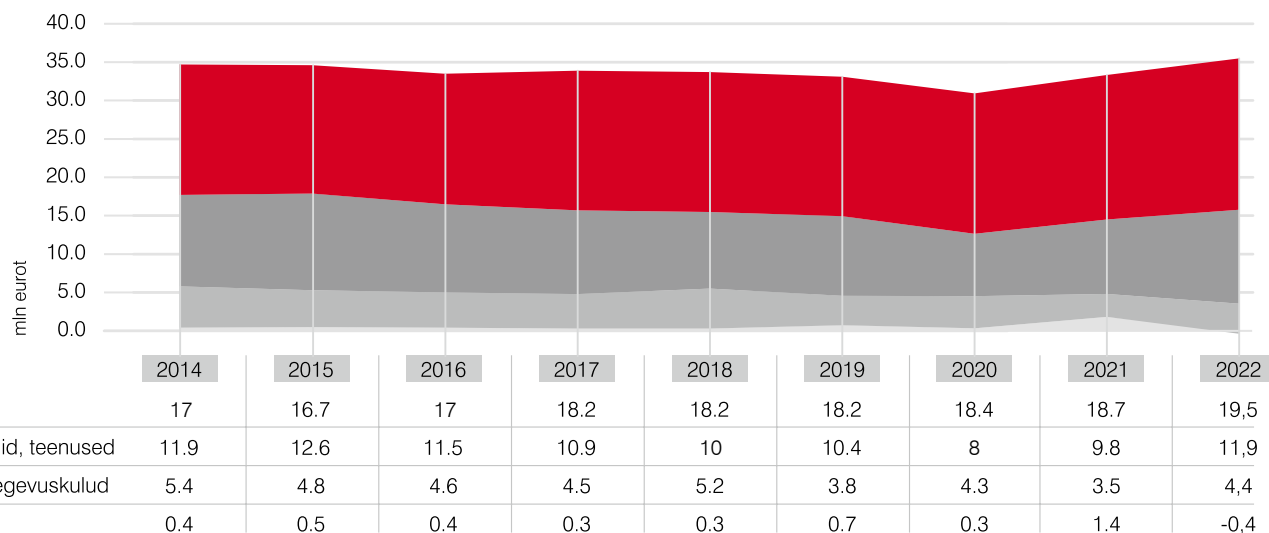
Muudest ärituludest (29,64 mln eurot) moodustab 69,9% raudteetaristu-ettevõtja nõue Eesti Vabariigi vastu tulemuseesmärkide riigieelarvelise sihtfinantseerimise eest. Ettevõtte pikaajalise jätkusuutlikkuse ning raudteeinfrastruktuuri kvaliteedi tagamiseks sõlmiti 2015. aasta lõpul Eesti Vabariigiga finantseerimisleping riigieelarveliste vahendite eraldamiseks. Lepinguga tagatakse, et ettevõtte tulud (mille moodustavad infrastruktuuri kasutustasud, muust majandustegevusest saadud kasum ning riigi või muude isikute eraldatud vahendid) ning raudteeinfrastruktuuri majandamise kulud on tasakaalus. Seisuga 31.12.2022 oli raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulude ja kulude tasakaal ajavahemiku 2015-2021 kohta tagatud. Alates 2023. aastast sisalduvad Eesti Raudtee kulude ja tulude tasakaalu tagamiseks vajalikud vahendid nii riigieelarves kui ka riigieelarve strateegias.

Nimetatud finantseerimisleping on ka Eesti Raudtee likviidsusriski maandavaks instrumendiks raudteekaubaveo katkemise või kaubandusembargo puhul, arvestades asjaolu, et olulise osa Eesti Raudtee müügitulust moodustasid ka 2022. aastal Venemaa ja Valgevene transiiti teenindavatelt veo-ettevõtjatelt saadavad infrastruktuuri kasutustasud.

Ärikulud

Eesti Raudtee ärikulud olid 2022. aastal 58,75 mln eurot (2021: 55,55 mln eurot), suurenedes aastaga ca 5,8%. Kaupade, materjalide ja teenuste kulud suurenesid 2021. aastaga võrreldes 21,2% eelkõige energiakandjate hinnatõusu ning suurenenud infrastruktuuri hooldusvajaduse arvel. Mitmesugused tegevuskulud suurenesid 24,7% ja tööjõukulud 4,1%. Siiski jäi ärikulude suhteline kasv oluliselt alla Eesti tarbijahinnaindeksi muudule (19,4%) ning 2022. aasta ärikulud ei ületanud märkimisväärselt 2014. aasta taset.

Seoses Euroopa Liidu sanktsioonidega Venemaa ja Valgevene vastu praktiliselt puuduvad otsesuhetud Eesti Raudtee ning Venemaa ja Valgevene tarnijate vahel, olemas on ka piisavad varud tarneriskide maandamiseks keskpikas perspektiivis.

Aastatulem

Eesti Raudtee kulumieelne ärikasum (EBITDA) oli 2022. aastal 23,58 mln eurot, mida on 1,2 mln eurot rohkem kui 2021. aastal. Arvestades Eesti Raudtee kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulude kujunemise loogikat võrdub tema EBITDA kulumi ja puhta finantskulu summaga, mis suurenesid võrreldes 2021. aastaga vastavalt 5,5% ja 5,6%. Puhaskasumit selliste arvestusmeetodite juures ettevõtte ei teeni.

Dividendide väljamaksmise otsustab ettevõtte üldkoosolek, kellena tegutseb Eesti Vabariigi majandus- ja taristuminister. Arvestades kaubaveomahu järjepidevat vähenemist, põhimõtet raudteeinfrastruktuuri kasutustasu määramisel järgida erinevate turusegmentide võimekust seda tasu maksta ja suurt investeerimisvajadust eeldab ainuaktsionär, et AS Eesti Raudtee ei teeni lähiaastatel kasumit. Omaniku ootustes on sõnastatud, et kuna ettevõtte ei ole vabaturul tegutsev äriühing, siis riik ei oota Eesti Raudteelt stabiilseid dividende, vaid vastav otsus tehakse, arvestades ettevõtte võimalusi pikaajalises plaanis.

Ettevõttel oli seisuga 31.12.2022 varasid 417,38 mln eurot (2021: 374,42 mln eurot), millest 346,28 mln eurot ehk 83,0% moodustas põhivara. Tähtsamad kreditoride nõutavad rahandussuhtarvud vastasid kokkulepitule (vt raamatupidamise aastaaruande Lisa 2.6).

2022. majandusaastal valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seonduvaid riske ei realiseerunud. Täpsemalt käsitatakse finantsinstrumentide arvestuspõhimõtteid raamatupidamise aastaaruande Lisas 1.7. ja finantsriske Lisas 2. Finantsinstrumentide finantsriskide juhtimise eesmärgiks on ennetavate maandamise meetmete väljatöötamine ja rakendamine, et tagada Ettevõtte likviidsus ja krediitkõlblikkus.

Investeeringud

Eesti Raudtee kui infrastruktuuri-ettevõtja strateegiliseks ülesandeks on omaniku ootustes seatud tehnoloogilise mahajäämuse vähendamine ja kaasaegsete lahenduste kasutusele võtmine liikluskorralduses ja taristu majandamises. Selle saavutamiseks investeeritakse aastatel 2021–2028 ca 840 mln eurot, mis läbi raudtee uueneb kooskõlas 2021. aasta novembris heaks kiidetud Transpordi ja liikuvuse arengukavaga 2021–2035. Suurimateks investeerimisprojektideks on raudtee elektrifitseerimine (strateegiaperioodil

ca 274 mln eurot), kiiruste tõstmise võimaldamiseks vajalikud raudtee renoveerimine ja õgvendamine (ca 165 mln eurot), taristuülese turvangusüsteemide uuendamise I etapp koos liikluskorralduse protsesside automatiseerimisega (ca 160 mln eurot) jpt. Kõik investeerimisprojektid sisaldavad endas ka raudteeohutust parendavat komponenti.

2022. aastal investeeriti 55,6 mln eurot (2021: 34,9 mln eurot).

2022. aasta suuremad projektid

- Raudtee kapitaalremont Aegviidu–Tapa lõigul ning ettevalmistused kiiruste tõstmiseks 160 km/h Tallinn–Tartu ja Tapa–Narva lõikudel 16,5 mln eurot
- Lääne-Harju koondprojekt 15,6 mln eurot, sh
 - tee ja teerajatiste ehitus ning kapitaalremont 10,4 mln eurot
 - turvangusüsteemide uuendamine 5,2 mln eurot
- Taristuülene turvangusüsteemide uuendamine ja liikluskorralduse automatiseerimine 5,8 mln eurot
- Ülesõidu- ja ülekäigukohtade renoveerimine 3,6 mln eurot
- Raudtee tõsteremont ja liiprite massvahetus 2,6 mln eurot
- Tartu jaama teedevahelise platvormi rekonstrueerimine ja tunneli remont 1,4 mln eurot
- Magistraalside uuendamine 1,1 mln eurot
- Tapa–Narva raudtee rekonstrueerimine ja kiiruste tõstmine 135 km/h 1,0 mln eurot
- Jõhvi–Oru kergliiklustunneli rajamine 0,9 mln eurot
- Ettevalmistused raudtee elektrifitseerimiseks 0,9 mln eurot

Vastutustundlik tegevus

Eesti Raudtee on koostanud globaalse aruandlusalgatuse (GRI) jätkusuutlikkuse aruandluse standardi kohase aruande, milles on käsitatud ettevõtte tegevust ja peamisi tulemusnäitajaid riskijuhtimise, inimressursi juhtimise, inimõiguste järgimise ja korruptsioonivastase võitluse valdkondades, samuti ettevõtte tegevuse keskkonnamõjusid. Nimetatud aruandest on näha, et 2022. aastal ei olnud ettevõtte ega tema tarnijatega seotud ühtegi korruptsioonijuhtumit. Ka ei esinenud Eesti Raudteel ühtegi diskrimineerimisjuhtumit, kuivõrd ettevõtte organisatsioonikultuur on vaba ebavõrdsest kohtlemisest, ahistamisest ja alandamisest. Eesti Raudtee tegevuse mõju keskkonnale on ettevõtte suurst arvestades mõõdukas, nt kasutab ettevõtte taastuvatest allikatest pärinevat elektrienergiat ning selle tarbimine vähenes 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga 13%.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3	337 149	304 275
Immateriaalne põhivara	4	3 689	2 706
Ettemaksed põhivara eest		5 258	5 258
Pikaajalised nõuded		184	9
Põhivara kokku		346 280	312 248
Käibevara			
Varud	5	7 349	6 543
Nõuded ja ettemaksed	6	31 698	19 100
Raha ja pangakontod		32 053	36 526
Käibevara kokku		71 100	62 169
VARAD KOKKU		417 380	374 417
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED			
Omakapital			
Aksiakapital		80 303	80 303
Kohustuslik reservkapital		4 473	4 473
Jaotamata kasum		91 341	91 341
Omakapital kokku	7	176 117	176 117
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	8	45 754	31 423
Sihtfinantseerimine	17	171 756	147 709
Muud võlad		383	511
Eraldised		237	244
Pikaajalised kohustised kokku		218 130	179 887
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	8	3 402	3 415
Võlad ja ettemaksed	9	19 627	14 009
Sihtfinantseerimise ettemaksed tegevustoetuseks	17	88	113
Eraldised		16	876
Lühiajalised kohustised kokku		23 133	18 413
Kohustised kokku		241 263	198 300
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		417 380	374 417

Lisad lehekülgedel 88–116 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne*tuhandetes eurodes*

	Lisa	2022	2021
ÄRITULUD			
Müügitulu		29 392	32 785
Muud äritulud		29 637	23 027
ÄRITULUD KOKKU	11	59 029	55 812
ÄRIKULUD			
Kaubad, materjal ja teenused	12.1	11 940	9 847
Mitmesugused tegevuskulud	12.2	4 375	3 510
Tööjõukulud	12.3	19 506	18 732
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3,4	23 304	22 095
Muud ärikulud		-376	1 363
ÄRIKULUD KOKKU		58 749	55 547
ÄRIKASUM/-KAHJUM		280	265
Finantstulud ja -kulud	13	-280	-265
ARUANDEAASTA KASUM		0	0
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		0	0
ARUANDEAASTA KOONDKASUM		0	0

Lisad lehekülgedel 88–116 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aksiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	KOKKU
SALDO SEISUGA 31.12.2020	80 303	4 119	91 695	176 117
Kohustuslik reservkapital	0	354	-354	0
2021.aasta koondkasum	0	0	0	0
SALDO SEISUGA 31.12.2021	80 303	4 473	91 341	176 117
Kohustuslik reservkapital	0	0	0	0
2022.aasta koondkasum	0	0	0	0
SALDO SEISUGA 31.12.2022	80 303	4 473	91 341	176 117

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete osas toodud lisas 7.

Lisad lehekülgedel 88–116 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2022	2021
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST			
Aruandeaasta kasum		0	0
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3,4	23 304	22 095
Põhivara sihtfinantseerimise amortisatsioon	17	-7 938	-7 082
Kasum/kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest	3	-58	-871
Eraldiste korrigeerimine/ümlberhindlus		-859	1 014
Hoonestusõiguse tasu		-128	-128
Riigieelarveline tegevustoetus		-20 716	0
Kahjum finantstuludelt/kuludelt	13	280	265
Muud korrigeerimised		-179	-7
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	6	-1 401	-241
Varude muutus	5	-806	-842
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	9	294	2 211
Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine riigieelarvest	17	26 592	-14 550
Saadud intressitulu	13	58	32
Makstud intressid	13	-317	-334
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU		18 126	1 562
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	3	-47 936	-29 799
Kasutatud varud põhivara ehitusel	3	-1 110	-1 703
Laekunud materiaalse põhivara müügist	3	60	891
Saadud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	17	1 986	3 293
Saadud põhivara sihtfinantseerimine	17	12 920	9 860
Raha laekumine deposiidihoiuselt		0	8 500
Antud laenude tagasimaksed		1	1
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST KOKKU		-34 079	-8 957
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Saadud laenud	8	15 000	10 000
Saadud laenude tagasimaksed	8	-2 030	-1 007
Kapitalirendi osamaksed	8	-1 490	-1 539
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST KOKKU		11 480	7 454
RAHAVOOD KOKKU		-4 473	59
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		36 526	36 467
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul		32 053	36 526
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS		-4 473	59

Lisad lehekülgedel 88–116 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Üldine informatsioon

AS Eesti Raudtee (edaspidi ka Ettevõtte) on Eesti Vabariigis 14.01.2009 registreeritud 100% riigile kuuluv äriühing. Ettevõtte kuulub Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

AS Eesti Raudtee raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 16. märtsil 2023.

Lisa 1 Raamatupidamise arvestuspõhimõtted

1.1 Arvestusmeetodid ja hindamisalused ning nende muutused

Ettevõtte 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS – *International Financial Reporting Standards*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil.

Muutused arvestuspõhimõtetes

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused, mis muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2022

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Ettevõtte järgib alati samu arvestuspõhimõtteid ja esitlusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitlusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja nende tõlgenduste alusel või kui uus arvestuspõhimõte või esitlusviis annab objektiivsema ülevaate grupi finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest. Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati Ettevõtte 31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aruandes.

„COVID-19 tingitud rendisoodustused – IFRS 16 muudatused“ – 2020. aasta mais anti välja IFRS 16 muudatus, mis andis rendilevõtjatele vabatahtliku praktilise abinõu hindamiseks, kas COVID-19 tingitud rendisoodustus, mille tulemusel vähendatakse rendimakseid esialgse maksetähtajaga kuni 30. juuni 2021, käsitleda rendilepingu muudatusena või mitte. Muudatus, mis anti välja 31. mail 2021, pikendas praktilise abinõu kuupäeva 30. juunist 2021 kuni 30. juunini 2022. Ettevõtte hinnangul oluline mõju finantsaruandele puudub.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine alates 1.01.2023

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- Arvestuspõhimõtete avalikustamine – IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtetelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud.

- Arvestushinnangute mõiste – IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtted peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest.

- Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

Piiratud ulatusega muudatused selgitavad, et kohustised liigitatakse kas lühiajalisteks või pikaajalisteks sõltuvalt aruandeperioodi lõpus kehtivatest õigustest. Kohustised on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus oluline õigus lükata edasi arveldust rohkem kui kaheteistkümneks kuuks.

Juhised ei nõua enam sellisel juhul tingimusteta õigust. Juhtkonna kavatsus järgnevalt arvelduste edasilükkamise õigust kasutada või mitte ei mõjuta kohustiste liigitamist. Õigus edasilükkamiseks on olemas vaid siis, kui ettevõtte täidab aruandeperioodi lõpu seisuga asjakohased tingimused.

Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandeperioodi lõpus või enne seda, isegi kui laenuandja nõustub pärast aruandeperioodi lõppu sellest tingimusest loobuma.

Vastupidi, laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingu eritingimusi rikutakse alles pärast aruandekuu-päeva. Lisaks sisaldavad muudatused selgitust sellise võla liigitamise nõuete kohta, mida ettevõtte võib rahuldada, muutes seda omakapitaliks. "Arveldus" on defineeritud kui kohustise tasumine sularahaga, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressursidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega.

Konverteeritavate instrumentide puhul, mida võib konverteerida omakapitaliks, on olemas erand, kuid ainult nende instrumentide puhul, kus vahetusõigus liigitatakse liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina omakapitaliinstrumentis. Ettevõtte hindab muudatuse mõju finantsaruandele ebaoluliseks.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

1.2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud mitmeid juhtkonnapoolseid raamatupidamis-hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi. Hinnangutes on juhtkond lähtunud oma parimast teadmistest ning need ei pruugi kokku minna hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodil koondkasumiaruandes. Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju 2022.a. aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

a) Põhivara kasuliku eluea määramine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusiga osutub üldjuhul pikemaks kui varade hinnanguline eluiga.

2021.a. varade inventuuri käigus hinnati ümber selliste materiaalsete põhivarade eluead, mille osas on teada nende ümberkujundamise ja rekonstrueerimise plaanid. 2022. aastal põhivara ümberhindamisi ei teostatud.

Põhivara kaalutud keskmine amortisatsioonimäär on 3,9% põhivara soetusmaksumusest. Amortisatsioonimäärade muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks amortisatsioonikulu 5,9 miljoni võrra aastas.

b) Põhivara kaetava väärtuse määramine

Ettevõtte koostas seisuga 31. detsember 2022 põhivara kaetava väärtuse testi Ettevõtte põhivarale tervikuna, leides diskonteeritud tulevaste rahavoogude meetodil varade kasutusväärtuse. Kasutades diskonto-

määrana TTJA poolt aktsepteeritud kapitali kaalutud keskmist hinda 4,710% (2021: 3,602%), ja jätkukasvumäärana Euroopa Keskpanga poolt prognoositud pikaajalist inflatsioonimäära 2,2% (2021: 1,9%), ületab põhivara kaetav väärtus nende bilansilist jääkmaksumust.

1.3 Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Aruande kuupäeva seisuga välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on ümberhinnatud eurodesse aruande kuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasum ja kahjum on kajastatud kasumiaruandes vastava perioodi tuluna ja kuluna.

Seoses vene rubla ametliku kursi puudumisega on rublatehingute kajastamisel kasutatud Venemaa Keskpanga kurssi

1.4 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitletakse materiaalselt vara, mida kasutatakse teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel ja mida kasutatakse üle 1 aasta. Materiaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara soetusmaksumuse vähendamisel akumulatsioonikulu ja võimaliku väärtuse languse võrra.

Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses.

- Ostetud põhivara soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.
- Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb asukoha ettevalmistamise kuludest, valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele ja teenustele ning hüvitistest tööjõule.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi objektina ainult juhul, kui on tõenäoline, et Ettevõtte saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatud komponent kantakse finantsseisundi aruandest maha. Vajadusel muudetakse vara kasulikkude tööga. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena.

Kulum

Materiaalse põhivara objekti iga osa, millel on oluliselt erinev kasulik eluiga ning mille soetusmaksumus on oluline võrreldes selle objekti kogumaksumusega, amortiseeritakse eraldi.

Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara kasulikud eluead vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus põhivara aastainventuuri käigus ning korrigeeritakse vajadusel põhivarade eluigasid edasiulatuvalt. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt kehtestatust, muudetakse vara järelejäädud kasulikkude eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Põhivara kasulik eluiga

Põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta.

Ehitised	
Hooned	10 - 100 aastat
Rajatised	5 - 100 aastat
Raudteed	20 - 50 aastat
Masinad ja seadmed	2 - 30 aastat
Muu inventar	3 - 15 aastat

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel, kasutuselt eemaldamisel või kui Ettevõtte ei eelda selle vara müügist majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, koondkasumiaruandes real "Muud äritulud" või "Muud ärikulud".

1.5 Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Finantsseisundi aruandes kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused. Immateriaalse põhivara all kajastatakse soetatud tarkvara, mis on piiratud kasuliku elueaga.

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel.

Immateriaalse varana kajastatakse tarkvara, mis ei ole riistvara lahutamatu osa. Ettevõtte poolt loodud ja kontrollitav tarkvara kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- tarkvara on võimalik kasutada;
- tarkvara loob ettevõttele tulevikus majanduslikku kasu;
- tarkvara arendustegevusega seotud kulud on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kapitaliseeritavad tarkvara arenduskulud sisaldavad tööjõukulusid ja muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis eeltoodud tingimustele ei vasta, kajastatakse kuludena.

Tarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse 5 aasta jooksul.

1.6 Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb kõigist ostuga seotud kuludest ja muudest otsesest väljaminekutest, milleta varud ei oleks praeguses asukohas ja olukorras. Varude arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuseks loetakse müügihinda, millest on lahutatud müügiga seotud kulutused.

1.7 Finantsinstrumendid

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse. Klassifitseerimine sõltub Ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuu-päeval, millal Ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasest väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes ärituludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Ettevõtte kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõttel ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Ettevõtte mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjate vastu summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- sularaha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, saadud laenud, viitvõlad ja muud võlad) võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mille hulka kuuluvad tehingutasud. Edaspidi hinnatakse finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustistega kaasnevad intressikulud kajastatakse finantskuluna.

Pikaajaliste kohustistena on finantsseisundi aruandes kajastatud kohustised, mille maksetähtaeg on hiljem kui üks aasta peale bilansikuupäeva või kui Ettevõttel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu. Ülejäänud kohustised on kajastatud lühiajalistena.

Viitvõlgadena on kajastatud lepingu või mõne muu alusdokumendi alusel tekkepõhiselt arvestatud võlad, mis tasutakse järgmisel perioodil.

1.8 Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruande kuupäeval hinnatakse kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade, välja arvatud kinnisvarainvesteeringud, väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse perioodi kuludes.

Ettevõtte põhivarade kaetav väärtus on suurem kahest näitajast: kas vara õiglane väärtus (miinus müügi-kulutused) või kasutusväärtus. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtuseni, kasutades diskontomäära, mis peegeldab nii hetke turuhinnangut raha väärtuse muutumisele ajas, kui ka varaga seonduvaid spetsiifilisi riske. Vara puhul, mis ei genereeri oluliselt iseseisvaid rahavoogusid, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub.

Põhivarade osas tühistatakse varasemad allahindlused juhul, kui on indikaatoreid, mille kohaselt vara väärtuse langust enam ei eksisteeri ja toimunud on muudatused hinnangutes, mis olid aluseks vara kaetava väärtuse leidmisel.

Varasem allahindlus tühistatakse ainult sellises ulatuses, et allahindluse tühistamise järgne vara jääkväärtus ei ületaks vara jääkväärtust, mis oleks kujunenud, arvestades normaalset amortisatsiooni, kui vara allahindlust tehtud ei oleks.

1.9 Tulude kajastamine

Müügitulu on tulu, mis tekib Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Tulud raudteeinfrastruktuuri kasutusest

Eesti Raudtee tagab kõikidele raudteeveo-ettevõtjatele raudteeseaduses kindlaks määratud juurdepääsu tagavad põhiteenused, milleks on üldistatult Ettevõttele kuuluva infrastruktuuri kasutusele andmine raudteeveo-ettevõtjatele. Teenuseid osutatakse vastavalt raudteeinfrastruktuuri kasutamise lepingule, mida uuendatakse iga-aastaselt järgnevaks liiklusgraafikuperioodiks. Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu määratakse vastavalt majandus- ja taristuministri poolt kehtestatud metoodikale Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) peadirektori poolt terveks liiklusgraafikuperioodiks. Tasumäärad on avalikustatud TTJA ja Eesti Raudtee veebilehtedel. Tulu raudteeinfrastruktuuri kasutusest kajastatakse perioodil, mil Ettevõtte on teenuseid osutanud.

Kinnisvarateenused

Kinnisvarateenustena kajastatakse renditulu, mis on saadud ruumide rendist ja renditud pindade kommunaalteenuste vahendamisest. Kinnisvarateenuse tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodis.

Varude müük

Ettevõtte kajastab varude müügina peamiselt vanametalli müüki, mis tekib infrastruktuuri uuendamise protsessis vanade materjalide vahetusega. Lisaks vanametallile realiseerib ettevõtte oma tegevuseks mittevajalikuks osutunud varusid ja materjale. Müügitulu varude müügist kajastatakse, kui kontroll vara üle on kliendile üle antud.

Muud teenused

Muude teenustena käsitatakse erinevaid teenuseid, kus Ettevõtte on teenuse põhiosutaja, lisaks vagunite kasutada andmist, tasu eksamineerimise läbiviimisest jmt. Teenustasu kajastatakse teenuse osutamise perioodil.

1.10 Töötajate hüvitised

Töötajatega seotud lühiajalised kohustised (palgavõlad, puhkusetasude kohustis, tulemustasude reserv) kajastatakse diskonteerimata väärtuses ning tekkepõhiselt vastavalt töötajate poolt teenuse osutamisele. Palgavõla ja puhkusetasude kohustise tekkimise aluseks on töötajatega sõlmitud lepingud ning töölepinguid reguleerivad seadused, millest tuleneb Ettevõttele juriidiline kohustis teha väljamakseid.

Töösuhete lõpetamise hüvitised on töövõtja hüvitised, mida makstakse, kui Ettevõtte otsustab lõpetada töösuhete töövõtjaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või kui töövõtja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kohustis tekib eeskätt töösuhete lõpetamise tagajärjel, seetõttu peab Ettevõtte kajastama töösuhete lõpetamise hüvitisi ainult siis, kui Ettevõtte on selgelt kohustunud lõpetama töösuhete töövõtja või töövõtjatega enne nende tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või maksma töösuhete lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist ja Ettevõtte ei

saa pakkumist tagasi võtta. Kui hüvitis kuulub väljamaksmisele enam kui 12 kuud pärast aruande kuupäeva, on hüvitis diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Puhkusetasu võlg on kajastatud kohustise tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on kasumiaruandes kajastatud kuluna ning finantsseisundi aruandes arvele võetud lühiajalise kohustisena.

Ettevõtte kajastab preemiade maksimisega seotud eeldatavaid kulusid siis ja ainult siis, kui tal on juriidiline või faktiline kohustus teha selliseid makseid ja kui kohustist on võimalik usaldusväärselt hinnata.

1.11 Tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende ja teatud liiki väljamakseid ning kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Jaotatud kasumi maksumäär on 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu vaba omakapitali väljamaksmisega dividendidena, on toodud ära lisas 14. Dividendidelt makstav tulumaks kajastatakse dividendide deklareerimisel kasumiaruandes kuluna.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendi väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse minev aasta.

Tulumaks erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt ja vastuvõtukuludelt ning ettevõtlusega mitteseotud kuludelt kajastatakse tegevuskuludes tekkepõhiselt.

1.12 Rendiarvestus

Ettevõtte kui rendileandja

Rendile antud varad kajastatakse finantsseisundi aruandes materiaalse põhivarana. Rendile antud põhivara amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul analoogselt muu sarnase varaga. Renditulu (miinus rendilevõtjale antud soodustused) näidatakse kasumiaruandes aruandeperioodi tuluna.

Ettevõtte kui rentnik

Rendilepingud klassifitseeritakse IFRS 16 järgi.

Lepingu sõlmimisel hinnatakse, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping, kui sellega antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikus. Ettevõtte arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Rentnik hindab piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse, uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või asjaolude muutus, mis on rentniku kontrolli all ja mõjutab rendiperioodi kestvust. Ettevõtte muudab rendiperioodi katkestamatu perioodi muutmise korral.

Esmane mõõtmine

Rentnik kajastab kasutamissoiguse esemeks olevat vara ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga. Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutamissoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamissoiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki rentniku esmaseid otsekulutusi;
- rentniku hinnangulisi kulutusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele

Kasutamissoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes kirjel „Materiaalne põhivara“.

Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdsväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamissoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rentniku alternatiivse laenuintressimäära leidmisel on ettevõtte:

- kus võimalik, kasutanud kolmanda osapoole poolt saadud laenu intressimäära, mida on korrigeeritud peegeldamaks toimunud muutuseid finantseerimise tingimustes alates laenu saamise hetkest;
- selle tuletanud kasutades algpunktina sektori võlakohustuste keskmist marginaali, mida on korrigeeritud kontserni krediidiriskiga;
- korrigeerinud seda võttes arvesse rendilepingu tingimusi, nagu näiteks rendiperiood, riik, alusvaluuta ja tagatised.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise soiguse eest tehtavaid makseid, mida ei ole rendiperioodi alguseks tasutud:

- a) fikseeritud maksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
- b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määra.
- c) summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantiide alusel;
- d) ostuõiguse realiseerimise hind juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta realiseerib õigust, ja
- e) rendilepingu lõpetamisel tasumisele kuuluvad trahvid juhul, kui rendiperioodi kindlaksmääramisel eeldatakse, et rentnik kasutab rendilepingu lõpetamise õigust.

Ettevõtte tasub raudteeinfrastruktuuri alla jäävate maa omanikele hoonestussoiguse tasusid. Kuna hoonestussoiguse tasud põhinevad maa maksustamishinnal, on juhtkonna hinnangul tegemist muutuva rendimaksuga, mis ei põhine turuhinnal baseeruva näitajal. Seega kajastatakse need rendimaksed perioodikuluna vastavalt IFRS 16-le.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab rentnik kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle rentnikule või kui kasutamissoiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et rentnik realiseerib ostuõiguse, arvestab rentnik kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik kasutamissoiguse esemeks oleva vara kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt:

- a) suurendades bilansilist väärtust vastavalt rendikohustise intressile;
- b) vähendades bilansilist väärtust vastavalt tehtud rendimaksetele, ja
- c) hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab rentnik kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvad rendimaksed, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal leiab aset nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Kui muutuvad rendimaksed, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Rentnik kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutamissoiguse esemeks oleva vara korrigeerimisena. Kui aga kasutamissoiguse esemeks oleva vara jääkväärtus väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järele jääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või
- b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab rentnik muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Rentnik kajastab rendilepingu muudatust eraldi rendina juhul, kui a) muudatusega suurendatakse rendi ulatust, lisades sellele ühe või enama alusvara kasutamissoiguse, ja b) rendi hind suureneb tasu võrra, mis vastab ulatuse suurenemise eraldiseisvale hinnale, mida on korrigeeritud vastavalt konkreetse lepingu asjaoludele.

Ettevõtte on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

Seoses maa maksustamishinna muutusega ja kehtima hakkamisega alates 1.01.2024 vaadatakse hoonestusõiguste kajastamine finantsaruandluses üle 2023. aastal. 2022. aastale antud muudatus mõju ei avalda.

1.13 Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse finantsseisundi aruandes aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud.

Eraldise hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajaline eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes selle diskonteeritud väärtuses.

Hüvitised, mida makstakse töötajatega töösuhte lõpetamisel, kajastatakse alles pärast seda, kui asjaomaste töötajate esindajatega on saavutatud kokkulepe koondamise konkreetsete tingimuste ja koondatavate töötajate arvu osas ja kui töötajaid on konkreetsetest tingimustest isiklikult teavitatud. Ettevõtte pideva tegevusega seotud kuludele ei tehta eelnevaid eraldisi.

Ettevõttel lasub kohustus tasuda Ettevõtte süül töövõime kaotanud isikutele nende eluea jooksul töövõime kaotuse hüviseid. Eraldise hindamisel on aluseks võetud hüviseid saavate isikute arv, väljamaksete eeldatav periood ja hüvitise suurus.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aruande lisades (Lisa 15) tingimuslike kohustustena ning neid ei kajastata Ettevõtte finantsseisundi aruandes.

1.14 Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine võetakse arvele selle õiglasel väärtusel, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset.

Varade sihtfinantseerimine

Ettevõtte lähtub varade sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist, mille kohaselt sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse arvele tema soetusväärtuses ning varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summas kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajalise kohustisena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustis tulusse saadud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse finantseerimislepingu ettenähtud tulemuseesmärkide täitmise hetkel. Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kasutab Ettevõtte brutomeetodit, mille kohaselt kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust eraldi vastavalt kulusdes ja tuludes.

1.15 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Varade ja kohustiste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmsid raamatupidamise aastaaruande koostamisperioodil ning mis on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

1.16 Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit/-kahjumit, elimineerides mitterahaliste tegevuste mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

1.17 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

1.18. Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks AS Eesti Raudtee nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada ettevõtte finants- ja äriotsuseid. Lisaks loetakse seotud osapoolteks eespool loetletud isikute lähikondlased ja nendega seotud ettevõtted. Kuna AS Eesti Raudtee aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, on raamatupidamise aastaaruande koostamisel loetud seotud osapoolteks ka Eesti Vabariigi kontrolli või valitseva mõju all olevad raudteeveoga seotud ettevõtted.

Lisa 2 Finantsriskide juhtimine

2.1 Finantsriskide tegurid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid:

- tururisk, mis hõlmab valuutakursiriski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski;
- krediidirisk;
- likviidsusrisk.

Ettevõttes kinnitatud finantsriskide juhtimise kord kehtestab reeglid finantsriskide maandamiseks ettevõttesiseselt. Suurimaks riskiks Eesti Raudteele on likviidsusrisk, et suuta täita kõik ettevõttele võetud kohustused ning tagada jätkusuutlik investeeringute tase.

2.2 Tururisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Varasid ja kohustusi, mis on nomineeritud eurodes, loetakse valuutariski suhtes neutraalseteks varadeks ja kohustusteks. Ettevõtte on avatud valuutariskidele eelkõige seoses Šveitsi frangi ja Vene rublaga.

31. detsembri 2021 ja 31. detsembri 2022 seisuga puudusid Ettevõttel olulised valuutakursiriskid, sh kohustised olid valdavalt eurodes.

Järgnevas tabelis on esitatud Ettevõtte avatud valuutapositsioonid aruande kuupäeval.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022		31.12.2021	
	CHF	RUB	CHF	RUB
Raha ja rahaekvivalendid	693	0	498	8
Nõuded	209	0	247	0
Kohustused	-310	-9	-226	-1
Netopositsioonid	592	-9	519	7

Nende valuutade netopositsioonid on Ettevõtte seisukohalt ebaolulised ning võimalikud valuutakursimuutused ei omaks olulist mõju Ettevõtte finantsaruannetele.

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäära risk tekib Ettevõtte ujuva intressimääraga võlakohustustest ja seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Ettevõtte on EIB laenu väljamaksmisel fikseerinud intressimäärad, et kaitsta end EURIBORi muutumistest. Swedpanga laen on seotud EURIBORiga ning tulenevalt EURIBORi jätkuvast tõusust suurenevad järgmistel perioodidel ettevõtte intressikulud kolmekordselt. Intressimäärad on toodud Lisas 8.

2.3 Krediidirisk

Krediidirisk seisneb ettevõtte võimalikus kahjus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole võimetusest oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha arvelduskontodel, deposiitidel, nõuded ostjate vastu, sihtfinantseerimisega seotud nõudeid ja muud nõuded.

Aruande kuupäeva seisuga on ostjatelt laekumata nõuete osas moodustatud allahindluse reserv nende arvete osas, mille maksetähtajad on oluliselt ületatud. Oodatava krediidikahjumi eraldise moodustamisel on arvestatud asjaoluga, et Ettevõttel on õiguslik alus nõuete sissenõudmiseks ning allahinnatud nõuete osas on algatatud või algatamisel kohtumenetlused.

Nõuete allahindlus ostjatelt laekumata nõuete osas seisuga 31.12.2022.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Allahindluse saldo aruandeperioodi alguses	87	628
Aruandeperioodi allahindlused	0	81
Aruandeperioodil laekunud nõuded	-6	-252
Aruandeperioodil maha kantud nõuded	0	-370
Allahindluse saldo aruandeperioodi lõpus	81	87

Sihtfinantseerimisega seotud nõuded on finantsseisundi aruandes kajastatud vaid selles osas, milles esineb kindlus nende nõuete laekumises, kuna Ettevõtte poolt on täidetud kõik tingimused, mis on seatud sihtfinantseerimislepingus. Võttes arvesse sihtfinantseerimislepingu partneri varasemat maksekäitumist ja finantsseisu, puudub Ettevõttel kahtlus nõuete laekumise osas, mistõttu krediidikahjumi mõju Ettevõtte hinnangul puudub.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid ning üle 3-kuulise tähtajaga pangadeposiidid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 31. detsembri 2021 ja 31. detsembri 2022 seisuga.

Ettevõtte raha ja raha ekvivalente ning üle 3-kuulise tähtajaga hoivuseid hoitakse suurpankades Swedbank, SEB Pank ning Luminor Eesti.

tuhandetes eurodes

Arvelduskontod ja deposiidid	31.12.2022	31.12.2021	Reiting Moody's järgi
Swedbank	21 962	29 125	Aa3
SEB Pank	77	1 037	Aa2
Luminor Eesti	10 014	6 356	Baa1
Moskva esinduse pangakonto	0	8	teadmata
	32 053	36 526	

Arvestades pangareitinguid, hindab juhatus raha ja raha ekvivalentidega seotud krediidiriski minimaalseks.

2.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk seisneb ohus, et Ettevõttel ei ole piisavalt finantsvarasid oma kohustuste tähtajaliseks täitmiseks.

Likviidsuse tagamiseks peab Ettevõtte omama likviidsuspuhtrit (vabade vahendite mahtu) minimaalselt 2 miljoni euro väärtuses. Vabu vahendeid on lubatud paigutada ainult deposiitidesse, vahendite paigutamise muudesse instrumentidesse otsustab nõukogu.

Likviidsusrisi juhtimiseks kasutatavad instrumendid on laenud ja võlakirjad, kasutus- ja kapitalirent, müügi-tagasirent, faktooring, garantii, akreditiiv ja derivatiivid. Ühte panka paigutatava deposiidi väärtus ei tohi ületada 50% ettevõtte kõikidest rahalistest vahenditest deposiiti paigutamise hetkel. Ettevõtte hajutab oma rahalisi vahendeid erinevate pankade vahel lähtuvalt panga poolt rakendatavast arvelduskonto jäägi tasust.

Alljärgnevas tabelis on toodud finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes, sealhulgas hinnangulised tuleviku intressimaksud seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021.

31.12.2022

<i>tuhandetes eurodes</i>	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenud	41 963	44 850	2 840	3 011	17 208	21 791	8
Rendikohustused	7 194	8 020	1 617	1 271	3 303	1 829	8
Võlad tarnijatele	13 746	13 746	13 746	0	0	0	9
Muud võlad	195	195	195	0	0	0	
Kokku	63 098	66 811	18 398	4 282	20 511	23 620	

31.12.2021

<i>tuhandetes eurodes</i>	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenud	28 992	29 880	2 242	2 243	16 381	9 014	8
Rendikohustused	5 844	6 339	1 517	1 523	1 439	1 860	8
Võlad tarnijatele	8 554	8 554	8 554	0	0	0	9
Muud võlad	101	101	101	0	0	0	
Kokku	43 491	44 874	12 414	3 766	17 820	10 874	

2.5 Tegevusrisk

Ettevõtte näeb tegevusriskina eelkõige äri katkemist ja varade olulist kahjustamist. Ettevõtte on kindlustatud varakahju ja ärikatkestuse vastu ning omab tegevuse vastutuskindlustust kaitseks kolmandate isikute nõuete eest. Lisaks omab ettevõtte kindlustuslepinguid juhtkonna (juhatuse, nõukogu, juhtivtöötajad) vastutuse ja tööandja vastutuse kaitseks. Päästerongi töötajad on kindlustatud õnnetusjuhtumi vastu. Ettevõtte omab kindlustuslepinguid ka küberturvalisuse kaitseks ning mootorsõidukite kahjustuse vastu.

2.6 Kapitali juhtimine

Ettevõtte kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu.

Ettevõtte eesmärgiks on omada piisavalt kapitali usaldusväärse säilitamiseks finantsturgudel. Ettevõtte käsutuses on mitmed krediidiinstrumendid, mille kestvus ja maht võimaldavad juhtkonnal ellu viia järgneva 12 kuuks kavandatud investeerimisprogrammi.

Ettevõtte omakapital on piisav võimaldamiseks vajadusel täiendavate laenuvahendite kaasamist. Ettevõtte on oma laenulepingutes võtnud kohustuse tagada omakapitali osakaal minimaalselt 35% bilansimahust. 31. detsembri 2022 seisuga oli omakapitali osakaal bilansimahust 42,2% (31.12.2021: 47,0%). Täiendavalt vaata Ettevõtte omakapitali kohta lisast 7.

Ettevõtte on oma laenulepingutes võtnud ka kohustused tagada kulumieelse ärikasumi (EBITDA) teatud tase ning mitte ületada intressikandvate kohustuste ja netovõla kokku lepitud suhet EBITDAsse.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Võlakohustused (Lisa 8)	49 156	34 837
Raha ja raha ekvivalendid (Lisad 2.3 ja 8)	32 053	36 526
Netovõlg (võlakohustused- raha ja raha ekvivalendid) (Lisa 8)	17 103	-1 689
Omakapital	176 117	176 117
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	193 220	174 428
Võlakohustuste suhe kogukapitali	25%	20%
Netovõla suhe kogukapitali	9%	-1%

2.7 Õiglase väärtus

IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel;
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest);
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse võimaluse korral jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik Ettevõtte enda hinnangutele.

Ettevõtte hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustiste õiglased väärtused oluliselt Ettevõtte finantsseisundi aruandes, seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021, kajastatavatest jääkväärtustest.

Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.

Lisa 3 Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Kasutus- õigusega hooned	Kasutus- õigusega hooned	Kasutus- õigusega sõidukid	Muu inventar	Lõpeta- mata ehitus	Kokku	Lisa
Saldo seisuga 31.12.2020							0	
Soetusmaksumus	454 066	4 307	82 464	1 515	1 189	10 498	554 039	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	159 340	0	11 724	0	0	0	171 064	
Akumuleeritud kulum	-209 592	-983	-48 516	-792	-979	0	-260 862	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	-39 453	0	-1 550	0	0	0	-41 003	
Jääkmaksumus 31.12.2020	244 474	3 324	33 948	723	210	10 498	293 177	
2021.a. toimunud muutused							0	
Ostud ja parendused	164	0	1 704	0	28	29 138	31 034	
<i>sh kapitalirendi tingimustel</i>	0	0	894	0	0	0	894	
Kasutusõigusega varade lisan- dumine	0	216	0	0	0	0	216	
Ümberklassifitseerimised	20 559	0	3 572	0	0	-24 167	-36	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	13 828	0	2 110	0	0	-15 938	0	
Ümberklassifitseerimised varudest	0	0	0	0	0	1 625	1 625	
Müüdud ja mahakantud varad jääkväärtuses	-13	0	-3	0	0	0	-16	
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-16 214	-517	-4 484	-402	-58	-49	-21 724	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	-6 439	0	-643	0	0	0	-7 082	17
Saldo seisuga 31.12.2021							0	
Soetusmaksumus	471 607	4 523	86 409	1 515	1 150	17 045	582 249	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	173 168	0	13 834	0	0	0	187 002	
Akumuleeritud kulum	-222 637	-1 500	-51 672	-1 194	-970	0	-277 973	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	-45 892	0	-2 193	0	0	0	-48 085	
Jääkmaksumus 31.12.2021	248 970	3 023	34 737	321	180	17 045	304 276	
2022.a. toimunud muutused							0	
Ostud ja parendused	189	0	1 564	0	53	50 670	52 476	
<i>sh kapitalirendi tingimustel</i>	0	0	689	0	0	0	689	
Kasutusõigusega varade muutus	0	2 151	0	-22	0	0	2 129	
Ümberklassifitseerimised	30 083	0	714	0	0	-30 872	-75	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	17 848	0	18	0	0	-17 866	0	
Ümberklassifitseerimised varudest	0	0	0	0	0	1 110	1 110	
Müüdud ja mahakantud varad jääkväärtuses	-1	0	0	0	0	0	-1	
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-17 113	-542	-4 750	-244	-65	-52	-22 766	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	-7 198	0	-740	0	0	0	-7 938	17
Saldo seisuga 31.12.2022							0	
Soetusmaksumus	495 777	6 666	82 136	364	1 071	37 901	623 915	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	188 873	0	13 820	0	0	0	202 693	
Akumuleeritud kulum	-233 649	-2 034	-49 871	-309	-903	0	-286 766	
<i>sh EL ja KOV toetus</i>	-50 946	0	-2 901	0	0	0	-53 847	
Jääkmaksumus 31.12.2022	262 128	4 632	32 265	55	168	37 901	337 149	

2022. aastal müüdi põhivara müügihinnaga 60 tuhat eurot (2021 müügitulu: 891 tuhat eurot). Kasum varade müügist on kajastatud koondkasumiaruandes muude äritulude all summas 58 tuhat eurot (2021: 871 tuhat eurot), vt ka Lisa 11.3.

Ettevõtte on 0-väärtuseni amortiseerunud põhivarasid nende soetusmaksumuses alljärgnevalt.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Ehitised (hooned ja rajatised)	51 550	52 237
Masinad ja seadmed	17 258	22 226
Muu inventar	715	814
Kokku	69 523	75 277

Seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 Ettevõtte põhivarasid laenu tagatiseks panditud ei olnud.

Lisa 4 Immateriaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Immateriaalne vara	Lõpetamata tarkvara-projektid	Kokku immateriaalne vara
Jääkmaksumus 31.12.2020	1 387	7	1 394
2021.a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	223	1 471	1 694
Ümberklassifitseerimised	62	-26	36
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-418	0	-418
Saldo seisuga 31.12.2021			
Soetusmaksumus	5 208	1 452	6 660
Akumuleeritud kulum	-3 954	0	-3 954
Jääkmaksumus 31.12.2021	1 254	1 452	2 706
2022.a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	541	907	1 448
Ümberklassifitseerimised	105	-30	75
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-540	0	-540
Saldo seisuga 31.12.2022			
Soetusmaksumus	3 235	2 329	5 564
Akumuleeritud kulum	-1 875	0	-1 875
Jääkmaksumus 31.12.2022	1 360	2 329	3 689

Lõpetamata projektides kajastuvad liikluskorralduse juhtimissüsteemi arendustööd, mille eeldatav valmine on planeeritud 2027. aastaks.

Lisa 5 Varud

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Teeameti varuosad	5 080	4 482
Telekomi ja turvanguameti varuosad	1 827	1 648
Elektrivõrkude ameti varuosad	313	309
Muud varud	129	104
Varud kokku	7 349	6 543

Aruandeperioodil nagu ka eelneval perioodil seisvaid ja kasutuskõlbmatuid laovaruseid alla ei hinnatud.

Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Ostjatelt laekumata arved	2 242	2 653
Laekumata tegevuskulude toetus (Lisa 17)	8 716	14 592
Sihtfinantseerimisnõuded (Lisa 17)	17 205	132
Maksude ettemaksed (Lisa 10)	3 124	1 567
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	227	153
Muud lühiajalised nõuded	184	3
Nõuded ja ettemaksed kokku	31 698	19 100

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete liikumine

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Allahindluse saldo aruandeperioodi alguses	87	628
Aruandeperioodi allahindlused (Lisa 12.2)	0	81
Aruandeperioodil laekunud nõuded	-6	-252
Aruandeperioodil maha kantud nõuded (Lisa 12.2)	0	-370
Allahindluse saldo aruandeperioodi lõpus	81	87

Lisa 7 Omakapitali muutused

7.1 Aktsiakapital

Kõik AS Eesti Raudtee aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäriõiguse teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, keda esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister.

Seisuga 31. detsember 2022 on ettevõtte aktsiakapital 80 303 tuhat eurot (31.12.2021: 80 303 tuhat eurot),

mis koosneb 80 302 814 üheliigilisest lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta. Kõigi aktsiate eest on täielikult tasutud.

Iga aktsia annab tema omanikule õiguse osaleda ettevõtte aktsionäride üldkoosolekul ning annab võrdselt ühe hääle otsuste tegemisel. Kõigil aktsiatel on võrdsed õigused kasumi jaotamisel ning likvideerimisjaotisele Ettevõtte võimaliku likvideerimise korral.

Ettevõtte põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 127 823 296 ja maksimaalne aktsiakapital 127 823 tuhat eurot.

7.2 Kohustuslik reservkapital

2022. aastal kohustuslikku reservkapitali sissemaksid ei tehtud (2021: 354 tuh eurot).

Lisa 8 Laenud ja liisingukohustised

Võlakohustused seisuga 31.12.2022

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo	sh pikaajaline osa	sh lühi-ajaline osa	tagasi-makse-tähtaeg	intressimäär
Swedbank laenuleping	16 963	14 913	2 050	15.12.2025	6 kuu EURIBOR + 0,95%
EIB laenuleping I	10 000	10 000	0	31.12.2048	0,32%
EIB laenuleping II	15 000	15 000	0	31.12.2048	1,16%
Kapitalirendikohustused	7 194	5 841	1 353		keskmise 2,44 %
Kokku võlakohustused	49 156	45 754	3 402		

Võlakohustused seisuga 31.12.2021

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo	sh pikaajaline osa	sh lühi-ajaline osa	tagasi-makse-tähtaeg	intressimäär
Swedbank laenuleping	18 992	16 962	2 030	15.12.2025	6 kuu EURIBOR + 0,95%
EIB laenuleping	10 000	10 000	0	04.10.2046	0,32%
Rendikohustused	5 845	4 461	1 384		keskmise 1,55%
Kokku võlakohustused	34 837	31 423	3 414		

2022. aastal kajastati kasumiaruandes pangalaenude ning võlakirjade intressikulu 187 tuhat eurot (2021: 189 tuhat eurot) (Lisa 13).

Netovõlg

<i>tuhandetes eurodes</i>	Raha ja raha ekvivalendid	Võlakohusutused tagasimaksega kuni 1 aasta	Võlakohusutused tagasimaksega üle 1 aasta	Kokku
Netovõlg 31.12.2020	36 467	-2 448	-23 826	10 193
Saadud laenud		0	-11 108	-11 108
Tagasimaksed		2 546	0	2 546
Klassifitseerimine pikaajalisest lühiajaliseks		-3 512	3 512	0
Netovõlg 31.12.2021	36 526	-3 414	-31 422	1 690
Saadud laenud		0	-17 840	-17 840
Tagasimaksed		3 520	0	3 520
Klassifitseerimine pikaajalisest lühiajaliseks		-3 508	3 508	0
Netovõlg 31.12.2022	32 053	-3 402	-45 754	-17 103

04.03.2020 sõlmis ettevõtte laenulepingu Euroopa Investeeringuspangaga (EIB) 95 miljoni suuruse laenu võtmiseks 25-aastase tähtajaga. Laenu eesmärgiks on finantseerida ettevõtte investeerimiskava Eesti raudteevõrgu kaasajastamiseks. 12.12.2022 allkirjastati lepingu lisa, millega suurendati laenusummat 113,5 miljonini ning pikendati tähtaega 31.12.2048. Nimetatud laenust on tehtud kaks väljamakset: 2021. aastal 10 miljonit ja 2022. aastal 15 miljonit. Mõlemale väljamaksele on kinnitatud fikseeritud intress, et maandada EURIBORi muutusest tingitud mõjusid.

31. detsembri 2022 ja 31. detsembri 2021 seisuga ei ole Ettevõtte varasid laenude tagatiseks seatud.

Lisa 9 Võlad tarnijatele ja muud kohustised

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2022	31.12.2021
Võlad kaupade ja teenuste eest	14 950	9 383
<i>sh võlad tarnijatele põhivara eest</i>	9 903	4 604
Muud võlad	63	89
Viitvõlad töötajatele	3 114	3 138
Maksuvõlad (Lisa 10)	774	723
Tulevaste perioodide tulud	726	676
Kokku	19 627	14 009

Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

tuhandetes eurodes

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	1 757	0	1 035	0
Üksikisiku tulumaks	0	257	0	238
Erisoodustuse tulumaks	0	8	0	8
Sotsiaalmaks	0	467	0	436
Kogumispensionimakse	0	12	0	12
Töötuskindlustusmakse	0	30	0	29
Ettemaksukonto jääk	1 367	0	532	0
Kokku (Lisa 6 ja 9)	3 124	774	1 567	723

Lisa 11 Müügitulu ja muud äritulud

11.1 Müügitulu tegevusalade lõikes

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Infrastruktuuritasud	25 113	29 718
Renditulud	528	496
Varude müük	1 707	745
Muud teenused	2 044	1 826
Kokku müügitulud	29 392	32 785

Muude teenustena kajastatakse vahendatud telekommunikatsiooniteenuste ja elektri müüki ning muid ühekordseid teenuseid (eksamineerimine, vagunite vahendus jne).

11.2 Müügitulu geograafiline jaotus

tuhandetes eurodes

Müük Euroopa Liidu riikidele	2022	2021
Eesti	29 211	32 645
Läti	71	57
Leedu	18	41
Muud riigid	52	13
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Venemaa	40	29
Kokku müügitulud	29 392	32 785

Oluline osa Ettevõtte tuludest seondub teenuste osutamisega Eesti Vabariigi valitseva mõju all olevatele ettevõtetele, vaata ka tehinguid seotud osapooltega lisast 16.

11.3 Muud äritulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2022	2021
Kasum põhivara müügist (Lisa 3)	58	871
Trahvid, viivised, hüvitised	160	274
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (Lisa 17)	20 716	14 592
Tuludesse arvestatud varade sihtfinantseerimine (Lisa 17)	7 938	7 082
Muud äritulud	765	208
Kokku äritulud	29 637	23 027

Lisa 12 Ärikulud**12.1 Kaubad, materjal ja teenused**

<i>tuhandetes eurodes</i>	2022	2021
Tooraine ja materjal	1 138	1 316
Müügi eesmärgil ostetud teenused	1 307	843
Energia	2 734	1 847
Raudtee remont ja hooldus	2 770	2 581
Kinnisvara hooldus	877	854
Transpordivahendite remont ja hooldus	879	679
Side-, elektri- ja turvanguüsteemide seadmete hooldus	708	584
Kaubaveo turvateenused	868	820
Muud raudteeveoga seotud teenused	659	323
Kaubad, materjal ja teenused kokku	11 940	9 847

12.2 Mitmesugused tegevuskulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2022	2021
Üür ja rent, hoonestusõigus	494	448
Elekter	582	420
Kommunaalkulud	492	502
Bürookulud	1 002	822
Lähetuskulud	97	38
Koolituskulud	151	130
Riiklikud ja kohalikud maksud	322	325
Kindlustusteenused	208	202
Sõiduautode varuosad ja hooldus	37	23

Sisseostetud teenused	396	343
Infoteenused	32	48
Muud töötajatega seotud kulud	469	430
Keskkonnakaitsekulud	71	24
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest (Lisa 6)	-7	-289
Muud kulud	29	44
Kokku tegevuskulud	4 375	3 510

12.3 Tööjõukulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2022	2021
Töötasud, tulemustasud, puhkusetasud ja preemiad	14 845	14 329
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	4 661	4 403
Kokku tööjõukulud	19 506	18 732

Töötajate arv

Töötajate arve perioodi algul	683	672
Töötajate arv perioodi lõpul	676	683
Keskmine töötajate arv taandatud täistööajale	675	675

Lisa 13 Finantstulud ja -kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2022	2021
Intressitulud	58	32
Intressikulud	-317	-334
sh intressikulu laenudelt (Lisa 8)	-187	-189
intressikulu kapitalirendilt	-130	-145
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	-21	38
Finantstulud ja -kulud kokku	-280	-264

Lisa 14 Tulumaks

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide maksimisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2022 on 91 341 tuhat eurot. Võttes arvesse äriseadustikus ette nähtud kohustust kanda vähemalt 5% aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali on seisuga 31. detsember 2022 võimalik jaotamata kasumist teha väljamakseid summas kuni 91 341 tuhat eurot (2021: 91 341 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis kaasneb kogu

jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena 31. detsembri 2022 seisuga, on 18 268 tuhat eurot (2021: 18 268 tuhat eurot) ning netodividendid 73 073 tuhat eurot (2021: 73 073 tuhat eurot).

Ettevõtte juhatuse kasumi jaotamise ettepaneku kohaselt ei maksta 2022. aastal välja dividende.

Lisa 15 Tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused ning tingimuslikud varad

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli perioodil 01.01.2022-31.12.2022. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata riigile kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava summa.

Ehituslepingutest tulenevad kohustused

Ettevõttel on seisuga 31. detsember 2022 aastateks 2023 kuni 2045 sõlmitud lepinguid, millest lepingu perioodi lõpuni tulenevaid kohustusi on kokku 233,1 miljonit eurot (2021: 186,1 miljonit eurot).

Olulisemad sõlmitud ehituslepingud on seotud järgmiste investeeringuprojektidega:

- taristuülene turvangustusüsteemide uuendamine;
- ülesõitude moderniseerimine;
- liiklusjuhtimissüsteemi moderniseerimine.

Sihtfinantseerimisest tulenevad kohustused

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondil on sihtfinantseerimise lepingu rikkumisel õigus vahendid tagasi küsida. 31.12.2022 seisuga oli sellist sihtfinantseeringut saadud 186,7 miljonit eurot (31.12.2021: 159,6 miljonit eurot).

Lõppenud ja pooleliolevad kohtuvaidlused

1. OÜ Muldkeha esitas kohtule hagi AS Eesti Raudtee vastu alusetu rikastumise ja kahju hüvitamise nõudes summas 1 221 tuhat eurot. Kohus võttis hagi menetlusse 24.01.2020. AS Eesti Raudtee nõuet ei tunnistanud. Muldkeha alust maad hagejale ostueesõigusega ei erastatud, sest hageja oli 2004. aastal raudtee demonteerinud. Muldkeha ei saa enam käsitleda ehitisena. Muldkeha alune maa jäeti riigi omandisse ning muldkeha muutus kinnistu oluliseks osaks. Riik keeldus hoonestusõiguse seadmisest hageja kasuks ning seadis 2018. aastal hoonestusõiguse Eesti Raudtee kasuks. Harju Maakohus tegi otsuse 22.06.2021, millega rahuldab OÜ Muldkeha hagiavalduse osaliselt ja mõistis Eesti Raudteelt OÜ Muldkeha kasuks välja hüvitise summas 739 283,52 eurot. AS Eesti Raudtee esitas Harju Maakohu otsusele apellatsioonikaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 21.07.2021. Ringkonnakohtu istung toimus 02.02.2022. Ringkonnakohus rahuldab täielikult Eesti Raudtee kaebuse, tühistas maakohu otsuse ja jättis hagiavalduse täielikult rahuldamata. Kuna Riigikohus ei võtnud menetlusse OÜ Muldkeha kassatsioonikaebust, siis jäi jõusse Tallinna Ringkonnakohtu 10.03.2022 otsus, millega tühistati Harju Maakohu 22.06.2021 otsus.

2. AS Eesti Raudtee esitas 12.11.2018 kohtule hagi AS Operail vedurite üksiksõitude kolme aasta kasutustasu nõudes summas 6 152 tuhat eurot, millele lisandusid viivised summas 244 tuhat eurot. Kohus võttis hagi menetlusse 20.11.2018. AS Operail oma vastuses nõuet vedurite üksiksõitude kasutustasu püsivkulu osas ei tunnistanud. AS Eesti Raudtee pidas AS Operailiga läbirääkimisi kohtuasja lahendamiseks kompromissiga. Mõlemat poolt rahuldava kokkuleppeni ei jõutud. 18.06.2020 toimus eelistung. 29.06.2020 tegi kohus pooltele ettepaneku võtta kompromissi summa lähtekohaks umbes veerand püsivkulu nõudest, s.o 1,3 miljonit eurot. Kompromissi saavutamisest pidid pooled kohtule teatama hiljemalt 28.08.2020. AS Operail nimetatud kompromissiga ei nõustunud. 29.10.2020 toimus eelistung, kus pooled selgitasid oma seisukohti. Järgmine eelistung pidi toimuma 14.01.2021, kuid kohus soovis istungit korraldada märtsi lõpus. AS Operail taotles menetluse peatamist või istungi edasilükkamist 8 kuuks Riigikohtu lahendiga haldusasjas nr 3-16-2653. Kohtuvaidlus lõppes Harju Maakohu poolt 10.11.2022 määrusega kinnitatud kompromissiga, mille kohaselt Operail maksab Eesti Raudteele 530 000 eurot kolmes võrdses osas hiljemalt 31.07.2024.
3. AllSpark OÜ vaidlustas 07.11.2022 Eesti Raudtee riigihankes „Sidekaablite remondi ja hoolduse raamleping 2022-2025“ hankija otsuse, millega AllSpark kõrvaldati hankest varasema hankelepingu rikkumise eest kohaldatud leppetrahvide tõttu. VAKO 07.12.2022 otsusega vaidlustusasjas nr 145-22/255223 jäeti AllSpark vaidlustus rahuldamata ning mõisteti AllSparkilt hankija kasuks välja lepingulise esindaja kulud. VAKO leidis, et Hankija võib menetlusest kõrvaldada pakkuja, kes on oluliselt või pidevalt rikkunud eelnevalt sõlmitud hankelepingu olulist tingimust või hankelepingute olulisi tingimusi nii, et rikkumise tulemusena on lepingust taganatud või leping üles öeldud, hinda alandatud, hüvitatud kahju või makstud leppetrahvi. AllSpark esitas 19.12.2022 Tallinna Halduskohtule kaebuse Eesti Raudtee riigihankes „Sidekaablite remondi ja hoolduse raamleping 2022-2025“ AllSpark kõrvaldamise ja AS-i Connecto Eesti pakkumuse tagasi lükkamise otsuste ning VAKO 07.12.2022 otsuse vaidlustusasjas nr 145-22/255223 tühistamisnõudes. 02.02.2023 tegi Tallinna Halduskohus otsuse, millega jättis AllSparki kaebuse rahuldamata ning mõistis AllSparkilt Eesti Raudtee kasuks välja menetluskulud summas 9680 eurot. AllSpark võib otsuse peale esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 10 päeva jooksul otsuse avalikult teatavastegemisest arvates, s.o hiljemalt 13.02.2023.

Lisa 16 Tehingud seotud osapooltega

Ettevõtte juhatuse avalikustab tehingud juhtimisorgani liikmetega ja nende lähikondsetega seotud ettevõtete ning tehingud Eesti Vabariigi kontrolli või valitseva mõju all olevate raudteevaldkonna ettevõtetele.

Juhatuse liikmete lepingutes on ette nähtud juhatuse liikme tagasikutsumise korral lahkumishüvitis 3 kuu tasu ulatuses.

Saldod seotud osapooltega

tuhandetes eurodes

Nõuded

	31.12.2022	31.12.2021
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	23	23
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	2 336	2 443

Kohustised

Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	1	129
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	669	617

Tehingud seotud osapooltega

tuhandetes eurodes

Müüdid teenused

	2022	2021
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	198	130
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	29 292	30 011

Ostetud teenused

Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	194	5 974
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	118	2 563

tuhandetes eurodes

Arvestatud tasud

	2022	2021
	458	364

Lisa 17 Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimise nõue (Lisa 6)

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Saamata põhivara sihtfinantseerimine	17 205	126
Riigieelarvest saamata tegevuskulude toetus	8 716	14 592
Muude sihtfinantseerimisprojektide nõuded	0	6

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Riigieelarvest määratud sihtotstarbeline toetus tulude-kulude tasakaalu tagamiseks (Lisa 11.3)	20 716	14 592
Muude sihtfinantseerimisprojektide tulud	66	36

Varade sihtfinantseerimine

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Varade sihtfinantseerimisega seotud kohustused perioodi alguses	147 822	142 570
EL fondid (soetatud põhivarad)	110 598	109 234
EL fondid (saadud ettemaksed)	4 078	2 361
kodumaine sihtfinantseerimine	31 329	25 296
ettemakstud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	1 817	5 679

Liikumised arvestusperioodil

Soetatud põhivarade sihtfinantseerimiskohustuse lisandumine	31 959	12 334
EL fondid	29 247	9 117
kodumaine sihtfinantseerimine	2 712	3 217
Sihtfinantseerimisega soetatud kohustuste arvestamine tulusse (Lisa 3)	-7 938	-7 082
EL fondid	-6 748	-6 036
kodumaine sihtfinantseerimine	-1 190	-1 046

Pikaajalised varade sihtfinantseerimisega seotud kohustused perioodi lõpul

	171 843	147 822
EL fondid (soetatud põhivarad)	120 646	110 598
EL fondid (saadud ettemaksed)	16 529	4 078
kodumaine sihtfinantseerimine	31 104	31 329
ettemakstud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	3 564	1 817

Ettevõtte ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium sõlmisid 28. detsembril 2015 finantseerimislepingu, millega tagatakse ettevõtte tegevuskulude finantseerimine 5-aastase tulu-kulu tasakaalu tagamiseks 5-aastase perioodi jooksul. Leping on pikendatud kuni 31.12.2025. Finantseerimisel on olulised üldised kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid järgmistes valdkondades: rongiliikluse tulemuslikkus rongiliini kiiruse ja töökindluse seisukohast, võrgustiku läbilaskevõime, ohutuse tase, tegevuse maht, keskkonnakaitse ning tarbijate rahulolu. Kuna nimetatud lepingus seatud eesmärgid ei seonu otseste põhivarade soetamisega, kajastatakse saadud vahendeid tegevuskulude sihtfinantseerimisena.

28.06.2018 sõlmitud Finantseerimislepingu lisa 4 "Sihtotstarbelised investeeringud aastatel 2018–2020" eraldati Ettevõttele 2018. aastal 21,5 miljonit eurot investeeringuprojektide finantseerimiseks, sh Tallinn–Tartu ja Tapa–Narva raudteede renoveerimine ja kiiruse tõstmine 135 km/h ning Haapsalu raudtee ehitus. Lepingut on pikendatud kuni 31.12.2025. 2022. aastal eraldati Haapsalu raudtee projekti finantseerimiseks täiendavalt 0,5 miljonit eurot.

Saadud sihtfinantseeringust kasutas Ettevõtte 2022. aasta jooksul 0,9 miljonit eurot (2021: 7,1 miljonit eurot).

2023. aasta jaanuaris allkirjastati rahastusotsused EL programmiperioodi 2021-2027 investeeringuprojektide finantseerimiseks kokku summas 319 miljonit eurot, millest 85% finantseeritakse EL ühtekuuluvusfondist ning 15% riigieelarvest. Programmi raames viiakse ellu raudtee elektrifitseerimise ja kõverate õgvendamise ja raudtee kapitaalremont vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunavale tegevuskavale aastateks 2021-2028.

Ettevõtte on kohustatud tagama vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise viie aasta jooksul, arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Eesti Raudtee aktsionäreile

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt aktsiaseltsi Eesti Raudtee (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilansi seisuga 31. detsember 2022;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab aastaraamatut, tegevusaruannet ja GRI sisukorda (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitoritegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Ettevõttest ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglase esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Lauri Past
Vandeaudiitor, litsents nr 567

Kristiina Veermäe
Vandeaudiitor, litsents nr 596

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Tatari 1, 10116 Tallinn

18. märts 2023
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

AS Eesti Raudtee 2022. aasta puhaskasum oli 0 eurot.

AS Eesti Raudtee juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kinnitada jaotamata kasumi jäägiks 91 341 tuhat eurot.

Juhatuse liikmete allkirjad

AS Eesti Raudtee 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaastate aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

Kaido Zimmermann
Juhatuse esimees-peadirektor

Andrus Kimber
Juhatuse aseesimees-finantsdirektor

Arvo Smiltinš
Juhatuse liige-tehnikadirektor

16. märts 2023

Tegevusalade loetelu

Tegevusala	EMTAK kood	2022	2021
Infrastruktuuri teenused	52219	24 717	29342
Rendi ja üürimisteenused	77391	234	417
Ostetud ja edasimüüdud energia	35141	1 394	994
Telekommunikatsiooniteenused	61901	397	376
Kinnisvarateenused, hoonete ja ruumide rent	68201	528	497
Varude müük	45311	1 706	745
Muud teenused	82991	416	414
		29 392	32 785

GRI SISUKORD

Eesti Raudtee aastaruanne on koostatud kõige levinuma jätkusuutlikkuse aruandluse standardi, globaalse aruandlusalgatuse GRI (*Global Reporting Initiative*) nõuete kohaselt. Aruanne kajastab neid keskkon-naalaseid, sotsiaalseid ning vastutustundliku juhtimise ja turukäitumise teemasid, mis on kõige olulisemad Eesti Raudtee tegevust, mõju ja huvigruppide ootusi silmas pidades.

GRI standard **Number** **Nimetus** **Asukoht aruandes ja/või selgitus**

Raporteerimise alused (GRI 101: 2016)

Üldised näitajad (GRI 102: 2016)

Organisatsiooni ülevaade

102-1	Organisatsiooni nimi	lk 3
102-2	Tegevused, kaubamärgid, tooted ja teenused	lk 8
102-3	Peakontori asukoht	lk 3
102-4	Tegevuskohad	lk 6
102-5	Omandivorm ja õiguslik vorm	lk 8
102-6	Teenindatavad turud	lk 6, 36-38
102-7	Organisatsiooni suurus	lk 8, 24, 65, 128
102-8	Põhiandmed töötajate kohta	lk 65, 128 (Kõik tegevused viiakse ellu oma töötajatega, v.a alltöövõtjad projektipõhistes hangetes. Ettevõttes ei tööta tähtajalise lepinguga töötajaid, v.a juhatuse liikmed. Samuti ei kasutata hooajalist, projektipõhist või renditööjõudu. Puudub info täis- ja osakoormusega töötajate kohta)
102-9	Tarneahel	lk 55 Ettevõtte tegevuse tulemusel peavad rongid saama raudteel sujuvalt ja ohutult liikuda. Selle tagamiseks teeb ettevõtte ise, alltöövõtjate abil ja tarnijatelt kaupu soetades järgmisi tegevusi: - raudtee korrashoid - telekomi- ja turvanguüsteemide korrashoid - tehnika ja kinnisvara haldamine - elektrivarustus - liikluskorraldus - turvalisuse ja ohutuse tagamine - materjalidega varustamine - ehitus- ja arendustegevus - mitmesugused tugifunktsioonid
102-10	Aruandeperioodil toimunud olulised muutused	
102-11	Ettevaatusprintsipiil põhinev lähenemine keskkonnaküsimustes	lk 56-61
102-12	Vabatahtlikud initsiatiivid	lk 74-77
102-13	Liikmelisus ühingutes	lk 31

Strateegia		
102-14	Nõukogu esimehe ja juhatuse esimehe pöördumine	lk 10-11
102-15	Peamised mõjud, riskid ja võimalused	lk 20, 22-23, 27-28
Eetika ja ausameelsus		
102-16	Väärtused, põhimõtted, standardid ja käitumisnormid	lk 27
102-17	Eetikaküsimuste tuvastamine ja lahendamine	lk 27
Juhtimine		
102-18	Juhtimisstruktuur	lk 24-26 (Lõppvastutus sotsiaalse- ja keskkonnamõju küsimustes on AS Eesti Raudtee juhatusel)
Huvigruppide kaasamine		
102-40	Huvigruppide nimekiri	Ettevõtte olulisemad huvigrupid on töötajad, kliendid, reisijad, tarnijad ja alltöövõtjad, koostööpartnerid ja teised valdkonna organisatsioonid, ainuaktsionär ja avaliku sektori institutsioonid ning laiem Eesti avalikkus
102-41	Kollektiivläbirääkimiste kokkulepped	lk 69
102-42	Huvigruppide kindlakstegemine ja valik	Huvigruppideks loetakse tegevusega otse seotud pooli, kelle tegevus mõjutab ettevõtet või keda ettevõtte oma tegevusega mõjutab, ning avalikkust
102-43	Huvigruppide kaasamise viis	lk 20, 30-31, 42, 50, 55, 63, 66-67, 75 (Lisaks: lähemate huvigruppidega toimub suhtlus igapäevatöö käigus (vt GRI 102-40). Laiema huvigruppide ringi ootusi ettevõtte tegevusele kaardistati 2019. aasta lõpus veebiküsitluse kaudu aastaaruande ettevalmistamise raames. Samuti toimus 2022. aastal ka kliendi rahulolu küsitlus)
102-44	Peamised tõstatatud teemad ja küsimused	lk 20, 23
Aruande parameetrid		
102-45	Konsolideeritud üksused	AS-ile Eesti Raudtee täiendavad konsolideeritavad üksused puuduvad
102-46	Aruande teemade ja ulatuse määramine	lk 3
102-47	Oluliste teemade nimekiri	lk 20-23
102-48	Eelmiste aruannete informatsiooni parandamine	Parandused puuduvad.
102-49	Muudatused aruandluses	Tegemist on ettevõtte neljanda GRI standardile vastava aruandega ja kajastab senisest raportitest laiemat teemade ringi
102-50	Aruande periood	lk 3
102-51	Eelmise aruande kuupäev	Eelmine majandusaasta aruanne avalikustati 27.04.2022
102-52	Aruandlustsükkel	Aruanne avaldatakse kord aastas
102-53	Kontaktisik aruandega seotud küsimustes	Monika Lilles (monika.lilles@evr.ee)
102-54	GRI standardi nõuetele vastavuse kinnitus	Aruanne on koostatud GRI standardi kohaselt põhinõuete (Core) tasandil
102-55	GRI sisukord	lk 122-127
102-56	Väline kontroll	GRI nõuete täitmist ei ole kolmandad pooled kontrollinud

Jätkusuutlikkuse fookusteemad**Kvaliteet, toimepidevus, läbilaskevõime, graafikute täpsus**

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 29, 43
	mitte- GRI	Tulemusnäitajad	lk 43

Majandustulemused (GRI 201: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 81-83
	201-1	Loodud ja jaotatud majanduslik väärtus	lk 81-85

Kaudne majanduslik mõju (GRI 203: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 20-23
	203-1	Infrastruktuuri investeeringud ja toetatud teenused	lk 83
	203-2	Oluline kaudne majanduslik mõju	lk 20-23

Ostupõhimõtted (GRI 204: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 55
	204-1	Ostud kohalikest tarnijatelt	lk 55

Korruptsioonivastane tegevus (GRI 205: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 27-28
	205-1	Tegevusega seotud korruptsiooniriskide hindamine	Kogu ettevõtte tegevust katva üldise riskihindamise tulemusena on teada, millises riskis korruptsioon avalduda võib (eelkõige hangetega seoses)
	205-2	Korruptsiooniennetuse põhimõtete kommunikatsioon ja koolitus	lk 27 (Põhimõtted on kättesaadavad kõikidele töötajatele. Koolitusel peavad osalema kõik hangete korraldamise, otsustusõiguse ja juhtasemega töötajad)
	205-3	Kinnitatud korruptsioonijuhtumid ja meetmed	2022. aastal ei olnud töötajate ega alltöövõtjatega seotud juhtumeid ja menetlusi

Energiakasutus (GRI 302: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 48, 58-59
	302-1	Organisatsioonisisene energiatarbimine	lk 58

Elusloodus (GRI 304: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 61
	304-1	Tegevuskohad looduskaitse alal või kõrge bioloogilise mitmekesisuse väärtusega piirkonnas	lk 61

Emissioonid (GRI 305: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 58-59
	305-1	Otsene kasvuhoonegaaside emissioon (skoop 1)	lk 58-59 (Andmed vaid nende katlamajade kohta, mille puhul on ettevõtetel kohustus emissioone välisõhus mõõta)
	305-7	NO _x , SO _x ja muud olulised õhuheited	Lämmastikuühendid NO _x – 0,31 tonni Väävliühendid SO _x – 0,05 tonni Tahked osakesed summaarselt PM – 0,09 tonni Lenduvad orgaanilised ühendid VOC – 0,06 tonni Süsinikdioksiid CO ₂ – 253,5 tonni Süsinikoksiid CO – 0,14 tonni Andmed vaid nende katlamajade kohta, mille puhul on ettevõtetel kohustus emissioone välisõhus mõõta
	mitte-GRI	Elektrifitseerimine	lk 56

Jäätmed ja heitvesi (GRI 306: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 60
	306-2	Jäätmete liigid ja utiliseerimise meetod	lk 60 (Ettevõtte ei arvuta mitteohtlike jäätmete kogust. Ohtlikud jäätmed antakse üle jäätmefirmale, ülevaade täpsest utiliseerimise meetodist puudub)
	306-3	Olulised lekked	lk 61

Keskkonnanõuete täitmine (GRI 307: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 56-63
	307-1	Keskkonnaseadustele ja -regulatsioonidele mittevastavused	Mittevastavusi ei esinenud

Tööhõive (GRI 401: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 64-72
	401-1	Värvatud ja lahkunud töötajad	lk 65 (Ettevõtte tegutseb ühes riigis ega pea seetõttu arvestust väiksemate regioonide kaupa)
	mitte-GRI	Muud näitajad kollektiivi kohta	lk 64-66, 70-71, 128

Töötervishoid ja ohutus (GRI 403: 2018)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 69
	403-1 kuni 403-7		lk 69
	403-9	Tööõnnetused, kutsehaigused, töölt puudumised ja kaotatud päevad, surmaga lõppenud tööõnnetused	lk 69 (Ettevõtte töötajaga juhtus 1 tööõnnetus 2022. Ettevõtte ei mõõda alltöövõtjatega seotud tööohutuse näitajaid)
	mitte-GRI	Ohutuskoolitused töötajatele	lk 50, 69

Koolitus ja haridus (GRI 404: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 70-72
	404-1	Koolitustunnid töötaja kohta	lk 71 (Kuna koolitustel osalemisel on võrdsed võimalused nii meestele kui naistele, siis ei pea ettevõtte arvestust sugude kaupa)
	404-2	Töötajate oskuste arendamise programmid ja tugi töösuhte lõppemisel	lk 70-72 (Arenguprogrammid vms oskuste alane tugi töösuhte lõpetamisel puudub)
	404-3	Tulemus- ja arenguestlused	Kõik ettevõtte töötajad läbivad tulemushindamise ja arenguestlused
	mitte-GRI	Juhtide arenguprogrammid	lk 71

Mitmekesisus ja võrdsed võimalused (GRI 405: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 72
	405-1	Juhtorganite ja kogu kollektiivi mitmekesisus	lk 64, 72, 127

Mitte-diskrimineerimine (GRI 406: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 72
	406-1	Diskrimineerimisjuhtumid ja meetmed	lk 72

Kohalik kogukond (GRI 413: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 30, 63, 74
	413-2	Tegeliku ja potentsiaalse negatiivse ühiskondliku mõjuga tegevused	lk 30, 56
	mitte-GRI	Elanikelt laekunud kaebused	Müra kaebusi tuli nii ehitustööde kui ka taristu hoolduse tõttu kokku 16 (2021. a oli 12)

Klientide tervis ja ohutus (GRI 416: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 50-53
	416-1	Toodete ja teenuste tervislikkuse ja ohutusega seotud mõju hindamine	Ohutusega seotud riskid on hinnatud kogu raudteetaristu ja põhitegevuse ulatuses
	mitte-GRI	Ohutuse ja turvalisuse näitajad	lk 52
	mitte-GRI	Ohutusalane teadlikkus ühiskonnas	lk 51

Sotsiaalmajanduslike nõuete täitmine (GRI 419: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 21-23, 27-29
	419-1	Sotsiaalmajanduslikele seadustele ja regulatsioonidele mittevastavused	Ei esinenud

Töötajate tabel 01.01.2023

	Juhatus ja juhtkonna liikmed		Ülejäänud kontoritöötajad (v.a juhatus ja juhtkond), insenerid jt nn tehnilised töötajad		Töölised		Kokku
							
Alla 30 aastaste töötajate arv			13	7	11		31
30-49 aastaste töötajate arv	2		84	85	57		228
50 aastaste ja vanemate töötajate arv	4		95	190	117	10	416
- sh 60 aastaste ja vanemate töötajate arv		1	35	71	45	5	157
- sh pensionäridest töötajate arv			17	29	22	2	70
Töötajate arv kokku:	6	1	192	282	185	10	676

Püsiva lepinguga töötajate osakaal (% kategooria kõigist töötajatest)

Alla 30 aastaste uute töötajate arv			2	2	9		13
30-49 aastaste uute töötajate arv			11	12	17		40
50 aastaste ja vanemate uute töötajate arv			2	2	15		19
- sh 60 aastaste ja vanemate uute töötajate arv			1		2		3
- sh pensionäridest uute töötajate arv							0
Uusi töölepingu sõlmimisi kokku:	0	0	15	16	41	0	72
Alla 30 aastaste ettevõttest lahkunud töötajate arv			1		1		2
30-49 aastaste ettevõttest lahkunud töötajate arv			8	4	10		22
50 aastaste ja vanemate ettevõttest lahkunud töötajate arv			10	26	16		52
- sh 60 aastaste ja vanemate ettevõttest lahkunud töötajate arv			6	20	9		35
- sh pensionäridest uute ettevõttest lahkunud töötajate arv							0
Aasta jooksul lõpetatud töölepinguid kokku:			25	30	36	0	76

